

<b>H</b>				
<b>UDRUGE</b>				
<b>Rbr</b>	<b>naziv</b>	<b>klasa, urbroj</b>	<b>datum</b>	<b>usvojeno</b>
1	EKOLOŠKA UDRUGA MALA SIRENA, ŽULJANA		4.2.2017.	Da
2	EKOLOŠKA UDRUGA MALA SIRENA, ŽULJANA		25.1.2017.2	Da/ne
3	EKOLOŠKA UDRUGA MALA SIRENA, ŽULJANA		30.1.2017.	Da
4	UDRUGA ZA ODRŽIVI RAZVOJ I PROMICANJE KULTURE ŽIVLJENJA „K7“		17.1.2017.	Da Strateška studija
5	ZADRUGA BRANITELJA NERETVANSKI BRANITELJ		16.2.2017.	Da
6	ZELENI FORUM, EKO CENTAR ZELENO SUNCE & EKO OMBLIĆI		21.2.2017.	Da/ne Strateška studija
7	WWF ADRIA		21.2.2017.	Da/ne Strateška studija
8	UDRUGA BRANITELJA DUBROVNIK		22.2.2017.	Da/ne
9	BRANITELJI HRVATSKE, DNŽ, DUBROVNIK		22.2.2017.	Da/ne Strateška studija
10	ZELENA AKCIJA		22.2.2017.	Da/ne Strateška studija
11	DRUŠTVO ARHITEKATA DUBROVNIK		17.2.2017.	Da/ne Strateška studija
12	UDRUGA BIOM		22.2.2017.	Da/ne Strateška studija
13	GI PRAVO NA ZAVIČAJ		21.2.2017.	Ne Strateška studija
14	GI SRĐ JE NAŠ		22.2.2017.	Da/ne Strateška studija
15	MODRO-ZELENA ZADRUGA		22.2.2017.	Da/ne
16	GI SPASIMO OMBLU I NJEZINE STANOVNIKE		22.2.2017.	Da/ne Strateška studija



H/1

Ekološka udruga Mala Sirena – udruga za očuvanje i zaštitu mora i priobalja

Adresa: Kraj 29

20247 Žuljana

Kontakt: 0921980825

e-mail: [ekomalasirena@gmail.com](mailto:ekomalasirena@gmail.com)

[www.ekomalasirena.org](http://www.ekomalasirena.org)



2979	REPUBLIKA HRVATSKA		
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije			
Primljeno:	09.02.2017		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
350-02/14-01/01	2117/1-21;		
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti	
378-17-329	0	-	

*PITATI OPĆINU  
JANJINA !!*

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
21171/1-21  
MARIKULTURA I TURIZAM  
DUBROVNIK, BILISTANOVA

Primljeno:	09-02-2017		
Klasifikacija	Org. jedinica		
	1-21		
Urudžbeni broj	Prilog	Vrijed.	
	1	-	

*2-wal  
Ljiljana*

Zavod za prostorno uređenje  
Dubrovačko-neretvanska županija  
Petilovrijenci 2  
20 000 Dubrovnik

## ZAHTJEV/PRIJEDLOG

### Za izmjene i dopune prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije

Poštovani,

Predlažemo da se iz prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije briše lokacija marikulture, koja je u Općini Janjina u naselju Popova Luka u dijelu mljetskog kanala predviđena i to površinom 78,00 ha prema otvorenom moru. Naglašavamo da bi takav park imao višestruke negativne utjecaje na morska staniša i gospodarsku djelatnost turizma od koje živi većinsko stanovništvo ovog područja.

Usljed postavljanja parka za marikulturu došlo bi do narušavanja vizualnog indetiteta područja. Sami park je predviđen na nepovoljnoj lokaciji otorenog mora koja je većim dijelom godine pod udarima vjetra (juga, južnog vjetra, lebića i svih zapadnih vjetrova), te bi štete na plutačama, mrežama i vanjskoj konstrukciji bile neizbježne. Bioprodukti nastali uslijed marikulture bi po jugu bivali nošeni prema plaži Zaglavak koja je već preopterećena anorganskim otpadom, te bi se

negativni antropogeni utjecaj povećao. Uslijed zapadnih vjetrova sav bi se organski materijal nošen strujama približio obližnjim plažama uvala Žuljana.

Organizmi u uzgoju na tako velikom marikultumom parku svojim bi bioproduktima narušile pH vrijednosti u uvali o kojoj ovisi život sjedilačkih organizama uključujući strogo zaštićenu morskcu cvijeticu *Posedonia oceanica*, zaštićene vrste skupine bodljikaša, našeg najvećeg školjkaša *Pine nobilis* itd.

Nadalje, ostaci nepojedene hrane završili bi na dnu mora u neposrednoj blizini parka te nakon kratkog vremena doveli do stanja anoksije.

Ovakvo postrojenje predstavlja izravnu opasnost biljnom i životinjskom svijetu u zatonu Žuljana, te ugrožava najprofitabilniju gospodarsku djelatnost u RH. Zbog svih gore navedenih razloga predlažemo hitno brisanje sporne lokacije.

Žuljana, 4. veljače 2017.

Podnositelj zahtjeva

Ekološka udruga Mala Sirena

Podpredsjednica Udruge

Mag.ing.maricult. Mariela Čakelić







Marina Oreb <marina.oreb@gmail.com>

## Zahtjev za izbacivanjem H2 marikulture iz akvatorija Općine Janjina naselje Popova Luka

eko malasirena <ekomalasirena@gmail.com>

6. veljače 2017. u 18:51

Prima: nikolina.sisic@dnz.hr, branka.martinovic-vukovic@dnz.hr, marina.oreb@zppudnz.hr, stjepko.kovacic@zppudnz.hr, ivo.klaic@dnz.hr, opcina.ston1@du.t-com.hr, info@janjina.hr

Poštovani,

Ovim putem želimo ispraviti nepravilosti vezano za lokaciju (u prošlom mailu Rt Zaglavak) na lokaciju u Općini Janjina naselje Popova Luka dio mljetskog kanala u Općini.

Molimo Vas da odobrite naš zahtjev za izmjene i dopune PPDNŽ u svezi Marikulturnog parka površine 78,00 ha na poluotoku Pelješcu iz priloga.

S poštovanjem,

Mariela Čakelić  
Podpredsjednica udruge  
+385 92 198 0825  
Kraj 29  
20247 Žuljana  
ekomalasirena@gmail.com  
ekomalasirena.org

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
2117/1 JAVNA USTANOVA

Primijeno:	09 -02- 2017	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinica	
Uredbeni broj:	Prilog	Vrijed.

H2 ppdnž zahtjev MARIKULTURA 78,00 ha.pdf  
1237K

H/1

**Ekološka udruga Mala Sirena**  
**20247 ŽULJANA**  
**Kraj 29**

**1.**

Predlažemo da se iz prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije briše lokacija marikulture, koja je u Općini Janjina u naselju Popova Luka u dijelu mljetskog kanala predviđena i to površinom 78,00 ha prema otvorenom moru. Naglašavamo da bi takav park imao višestruke negativne uljecaje na morska staniša i gospodarsku djelatnost turizma od koje živi većinsko stanovništvo ovog područja.

Uslijed postavljanja parka za marikulturu došlo bi do narušavanja vizualnog indetiteta područja. Sami park je predviđen na nepovoljnoj lokaciji otorenog mora koja je većim dijelom godine pod udarima vjetra (juga, južnog vjetra, lebića i svih zapadnih vjetrova), te bi štete na plutačama, mrežama i vanjskoj konstrukciji bile neizbježne. Bioprodukti nastali uslijed marikulture bi po jugu bivali nošeni prema plaži Zaglavak koja je već preopterećena anorganskim otpadom, te bi se negativni antropogeni utjecaj povećao. Uslijed zapadnih vjetrova sav bi se organski materijal nošen strujama približio obližnjim plažama uvale Žuljana.

Organizmi u uzgoju na tako velikom marikultumom parku svojim bi bioproduktima narušile pH vrijednosti u uvali o kojoj ovisi život sjedilačkih organizama uključujući strogo zaštićenu morsku cvijetnicu *Posedonia oceanica*, zaštićene vrste skupine bodljikaša, našeg najvećeg školjkaša *Pine nobi/is* itd.

Nadalje, ostaci nepojedene hrane završili bi na dnu mora u neposrednoj blizi parka te nakon kratkog vremena doveli do stanja anoksije.

Ovakvo postrojenje predstavlja izravnu opasnost biljnom i životinjskom svijetu u zatonu Žuljana, te ugrožava najprofitabilniju gospodarsku djelatnost u RH. Zbog svih gore navedenih razloga predlažemo hitno brisanje sporne lokacije.

**Odgovor:**

Usvaja se.

H/2

Ekološka udruga Mala Sirena  
udruga za očuvanje i zaštitu mora i priobalja  
Kraj 29  
20247 Žuljana



3091	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	24.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-392	0	-

Zavod za prostorno uređenje  
Dubrovačko–neretvanska županija  
Petilovrijenci 2  
20 000 Dubrovnik

JK  
kejsel

### PREDMET: Zahtjev za izbacivanjem vodovodne trase Žuljana – Kupjenova regionalnog vodovoda za Mljet iz Prostornog Plana DNŽ do konačnog projektnog rješenja

Poštovani,

Radovi na spornoj dionici regionalnog vodovoda kroz zaštićeni krajobraz Vučine za otok Mljet stoje od rujna 2015 zbog niza promašaja i ilegalnih radova i zatražene revizije građevinske dozvole. Samim ishodom lokacijske dozvole prekršen je zakon jer uvid u idejni projekt nije bio izložen na građevinskoj čestici na koju se zahvat odnosi, a što netočno stoji u potvrdi glavnog projekta od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ispostava Ploče.

KLASA: 360-02/12-03/74 URBROJ: 2117/1-23/5-3-13-8

U provedbenom postupku istog dokumenta netočno stoji da su službenici ispostave Ploče 20.02.2012. bili na očevidu te da stanje terena odgovara prikazanom stanju na projektu. Ova tvrdnja je neistinita zato što ni glavni projekt ne odgovara stanju na terenu, jer projektant Hidroing d.o.o. iz Splita nikada nije izašao na teren prije izrade projekta, što su i potpisali na sastanku u Žuljani 25.09.2013. nakon početka radova. Na istom sastanku se utvrdilo da za dio trase uvala Vučine do uvale Kupjenova ne postoji niti geodetska podloga te da se prosjecanjem zaštićene šume projektna trasa promašila i više stotina metara.

No još veći problem je dio trase Rt Lenga - Košarske stijene- Glinište- Kupjenova koji je u potpunosti neprohodan i gdje je i geolog Hrvatskih voda na obilasku trase 25.09.2013. utvrdio da nije pogodan za bilo kakvu intervenciju u prostoru.

Pri samom početku gradnje prekršeni su svi posebni uvjeti zaštite prirode izdani od Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu prirode KLASA: 351-02/12-01/05

URBROJ: 2117/1-23/1-12-12-02

Zbog promašenog dijela trase u odnosu na lokacijsku dozvolu kroz zaštićeni krajobraz Vučine do Rta Lenga, nepostojeće geodetske podloge za dio trase od Rta Lenga do uvale Kupjenova, još uvijek nepostojećeg projekta iste dionice, nepostojanja projekta sanacije niti troškovnika istog, te zatražene revizije građevinske dozvole cijelokupnog projekta zahtjevamo da se vodovodna trasa Žuljana – Kupjenova izbacuje iz Prostornog Plana DNŽ do konačnog projektnog rješenja. Napominjemo da je i cijeli dio zahvata pod NATUROM 2000.

S poštovanjem,

Žuljana, 25.01.2017

Tajnica udruge  
Tanja Stanić



H/2

**Ekološka udruga Mala Sirena**  
**20247 ŽULJANA**  
**Kraj 29**

**1.**

Zahtjev za izbacivanjem vodovodne trase Źuljana – Kupjenova regionalnog vodovoda za Mljet iz Prostornog Plana DNŽ do konačnog projektnog rješenja

Radovi na spornoj dionici regionalnog vodovoda kroz zaštićeni krajobraz Vućine za otok Mljet stoje od rujna 2015 zbog niza promašaja i ilegalnih radova i zatražene revizije građevinske dozvole. Samim ishodom lokacijske dozvole prekršen je zakon jer uvid u idejni projekt nije bio izložen na građevinskoj čestici na koju se zahvat odnosi, a što netočno stoji u potvrdi glavnog projekta od strane Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša ispostava Ploče., KLASA: 360-02/12-03/74 URBROJ: 2117/1-23/5-3-13-8

U provedbenom postupku istog dokumenta netočno stoji da su službenici ispostave Ploče

- 20.02.2012.bili na očevidu te da stanje terena odgovara prikazanom stanju na projektu. Ova tvrdnja je neistinita zato što ni glavni projekt ne odgovara stanju na terenu, jer projektant Hidroing d.o.o. iz Splita nikada nije izašao na teren prije izrade projekta, što su i potpisali na sastanku u Źuljani
- 25.09.2013.nakon početka radova. Na istom sastanku se utvdilo da za dio trase uvala Vućine do uvale Kupjenova ne postoji niti geodetska podloga te da se prosjecanjem zaštićene šume projektna trasa promašila i više stotina metara.

No još veći problem je dio trase Rt Lenga - Košarske stijene- Glinište- Kupjenova koji je u potpunosti neprohodan i gdje je i geolog Hrvatskih voda na obilasku trase 25.09.2013. utvdio da nije pogodan za bilo kakvu intervenciju u prostoru.

Pri samom početku gradnje prekršeni su svi posebni uvjeti zaštite prirode izdani od Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu prirode KLASA: 351-02/12-01/05 URBROJ: 2117/1-23/1-12-12-02

Zbog promašenog dijela trase u odnosu na lokacijsku dozvolu kroz zaštićeni krajobraz Vućine do Rta Lenga, nepostojeće geodetske podloge za dio trase od Rta Lenga do uvale Kupjenova, još uvijek nepostojećeg projekta iste dionice, nepostojanja projekta sanacije niti troškovnika istog, te zatražene revizije građevinske dozvole cijelokupnog projekta zahtjevamo da se vodovodna trasa Źuljana - Kupjenova izbacuje Prostornog Plana DNŽ do konačnog projektnog rješenja.

Napominjemo daje i cijeli dio zahvata pod NATUROM 2000.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Trasa magistralnog cjevovoda na dionici Źuljana -Kupjenova je prikazana prema Vodoopskrbnom planu Dubrovačko-neretvanske županije. Međutim, sukladno Odredbama za provođenje u Prijedlogu Plana prikazani smještaj planiranih koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava u grafičkom dijelu Plana usmjeravajućeg je značenja i dozvoljene su odgovarajuće prostorne i tehničke prilagodbe koje bitno ne odstupaju od koncepcije rješenja, te se neće smatrati izmjenama Plana.

Detaljno određivanje koridora, građevina i uređaja infrastrukturnih sustava utvrđuje se kroz Prostorni plan uređenja općine i aktima za provedbu prostornog plana vodeći računa o stanju na terenu i posebnim uvjetima.

H/3

Ekološka udruga Mala Sirena  
Udruga za očuvanje i zaštitu mora i priobalja  
Kraj 29  
20247 Žuljana  
MB: 2831660  
OIB: 23008436857



2980	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	09.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uručbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-330	2	-

Zavod za prostorno uređenje  
Dubrovačko–neretvanska županija  
Petilovrijenci 2  
20 000 Dubrovnik

**PREDMET: Zahtjev za uvrštavanjem zgrade Osnovne škole Žuljana i vrtića Žuljana u prostorni plan Dubrovačko - neretvanske županije**

Poštovani,

Pregledom kartograma 4 - Obrazovanje i šport u DNŽ ustanovili smo da u prijedlog nisu uvršteni osnovna škola i vrtić u istoj zgradi u Žuljani. U istoj zgradi nalazi se i Hrvatska pošta, ambulanta te prostorija Turističke zajednice Ston. Zgrada se nalazi na samoj obali uz višenamjensko igralište na k.č.418, K.O. Žuljana.

Ovim putem Vas molimo da se ovaj zahtjev odobri te se iste uvrste u prostorni plan DNŽ.

S poštovanjem,

Žuljana, 30.01.2017

Tajnica udruge  
Tanja Stanić



H/3

**Ekološka udruga Mala Sirena**  
**20247 ŽULJANA**  
**Kraj 29**

**1.**

Pregledom kartograma 4 - Obrazovanje i šport u DNŽ ustanovili smo da u prijedlog nisu uvršteni osnovna škola i vrtić u istoj zgradi u Žuljani. U istoj zgradi nalazi se i Hrvatska pošta, ambulanta te prostorija Turističke zajednice Ston. Zgrada se nalazi na samoj obali uz višenamjensko igralište na k.č.418, K.O. Žuljana.

Ovim putem Vas molimo da se ovaj zahtjev odobri te se iste uvrste u prostorni plan DNŽ.

**Odgovor:**

Usvaja se.



H/4

Udruga za održivi razvoj i promicanje

kulture življenja „K7“

Stolovi 2-Slivno Ravno

20356 KLEK

Slivno, 17.01.2017.



3024	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	15.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-351	0	-

356

ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju

Vukovarska 16.,

20 000 DUBROVNIK

REPUBLIKA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJELI  
DUBROVNIK

JR

Primljeno:	14-02-2017	
Klasifikacijske oznake:	Org. jedinica	
350-01/14-01/01	1-23/1	
Uredbeni broj:	Prilog	Vrijed.
15-77-103		

ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
2117/1 JAVNA USTANOVA

Primljeno:	15-02-2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jedinica	
	1-27	
Uredbeni broj:	Prilog	Vrijed.
	-	-

PREDMET: PRIGOVOR NA STRATEŠKU STUDIJU PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ PRIJEDLOGA IDPPDNZ

Poštovani,

u otvorenom roku podnosimo primjedbu na gore navedenu studiju (Nastavno: studija) u nadi da će se naša primjedba uvažiti te time spriječiti moguće negativne posljedice koje bi mogle nastupiti ukoliko ovakav sadržaj studije ostane na snazi.

Naša udruga se sastoji od sedam pravnih subjekata od kojih 5 su društva sa ograničenom odgovornošću dok su preostala dva pravna subjekta zadruga branitelja. Cilj naše udruge je promidžba vinogorja Komarna, promicanje kulture življenja u ruralnim područjima te zaštita okoliša.

Članovi naše udruge su od 2005. pa do 2013. na području Općine Slivno u DNŽ-u, temeljem odluka Vlade RH o podizanju dugotrajnih nasada, potpisali ugovore o koncesiji na rok od 50 godina. Temeljem ugovora i suglasnošću Hrvatskih šuma, da se na navedenim područjima predviđenim za prenamjenu ne nalazi vrijedna šuma, već da se radi o teškom pristupačnom području obraslim niskim raslinjem i makijom, stupili smo u posjed te podigli 82 ha vinograda i 18 ha maslinika. Privedenost svrsi naših ugovora je preko 95% dobivenog terena. Ostalih 5% ide na prostor infrastrukture te gospodarskih objekata. Za koncesiju na navedenim površinama smo unaprijed platili naknadu za idućih 50 godina.

Od 2013.g. dobili smo službeni status vinogorja naziva „Vinogorje Komarna“. Od početka pripreme terena i sadnje članovi naše udruge su u prioritet stavili očuvanje okoliša i zelenu poljoprivredu. U tom smjeru svi članovi naše udruge i vinogorja Komarna su prijavili ekološku poljoprivredu. Po tome smo jedinstveni u Hrvatskoj jer smo jedino vinogorje u kojem se svi proizvođači nalaze u ekološkoj poljoprivredi.

U vinogorju su izgrađene dvije vinarije dok u skoro vrijeme očekujemo izgradnju ostalih gospodarskih objekata. U suradnji sa lokalnom upravom priprema se dokumentacija za aplikaciju na mjeru 7.2. „ulaganja u izgradnju nerazvrstanih cesta“ kojom bi se poboljšale postojeće i izgradile nove ceste kojima bi gospodarski objekti bili povezani. Na taj način bi poboljšali komunikaciju između naših subjekata te omogućili svim posjetiteljima nesmetan obilazak vinarija našeg vinogorja s ciljem da se što duže zadrže na našem području. Naš konačan cilj je stvaranje vinogorja Komarna kao poželjne i atraktivne zelene, turističke i ruralne destinacije te daljnji razvoj naših zapuštenih ruralnih područja.

Ne moramo ni naglašavati koliko je bio trnovit put posljednjih 10 ak godina da bi došli do ovog današnjeg statusa. Dok veliki broj mladih ljudi napušta našu domovinu, mi u isto vrijeme velika vlastita sredstva investiramo u krš ruralnih područja, zapošljavamo nemali broj domicilnog stanovništva, izvozimo naše proizvode te razvijamo ruralni turizam u zapuštenim krajevima naše županije. Još puno toga je ispred nas za napraviti ali kada vidimo kako posjetitelji bilo domaći ili inozemni s oduševljenjem reagiraju na naše proizvode i sve ono što smo učinili, kada su oduševljeni posjetom naših položaja i vinarija, kada na domaćem tržištu i u izvozu se naše vinogorje već prepoznaje kao kvalitetno i velikog potencijala, onda to samo daje potvrdu da smo na pravom putu.

Po informacijama dobivenim od svih naših članova, investicija u vinogorje Komarna, izvršena u posljednjem desetljeću, premašila je iznos od 150 Miliona kuna.

Iako se, za nas sporna studija, uglavnom **ne odnosi na naše vinogorje Komarna**, obzirom na činjenicu da su već sve površine vinogorja Komarna uglavnom privedene svrsi a što bi u suprotnom bilo u koliziji sa odredbama čl.76 i čl.77. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13; 153/13; 78/15), istom studijom smo pogođeni jer njezine odredbe o prenamjeni šumskog zemljišta u poljoprivredne površine grubo vrijeđaju sve koncesionare koji su u dobroj vjeri pristupili sklapanju ugovora s Vladom RH ispunjavajući pri tom sve svoje obveze temeljene na pozitivnim propisima RH.

Pogrešni su navodi studije postavljeni na pogrešnim tezama o ekološkoj mreži. Za navesti je da obuhvat ekološke mreže u svom širokom luku između ostalog obuhvaća područje delte Neretve kao i vinogorja Komarna i to nije sporno, i to kao područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove te ptice. Ekološka mreža je obuhvatila tako široko područje iz razloga zaštite staništa ptica i njihovog migracionog puta. Zanimljivo je navesti dok se tzv. zaštitari pozivaju na ekološku mrežu ne objašnjavajući sadržajno koji bi to bio konkretan negativan učinak vinogorja Komarna na istu; u isto vrijeme su ti zaštitari bili obvezni donijeti mapiranje stanica i provoditi monitoring ptica koje su u tom svom letu navodno ugrožene. Nažalost to nije učinjeno te samim time ovakvo široko područje eko mreže u ovom konkretnom slučaju nema svoju svrhu. Ovdje je potrebno spomenuti da navedena ekološka mreža nije u suprotnosti sa korištenjem zemljišta u poljoprivredne svrhe, pogotovo vinogorja Komarna kao ekološkog vinogorja.

U jednom dijelu studija se ipak odnosi na naše vinogorje Komarna gdje govori o prostorima unutar posebnog rezervata „Malostonski zaljev i malo more“. Posebni rezervat je proglašen 1983. te se odnosio na zaštitu mora zbog hranjenja školjke kamenice. Naknadno je prostorom zaštite obuhvaćen i kopneni dio. Napominjemo da je donosioc posebnog rezervata bio dužan donijeti i prostorni plan rezervata budući da isti obuhvaća nemali priobalni dio kojim bi se zonirala područja. To nikada nije napravljeno te se unutar posebnog rezervata gradilo i izgrađivalo kako u naseljima (Klek, Radalj, Repić, Komarna, Brijesta..) tako i van naselja na više mjesta Poluotoka Pelješca (Stonska Duba..)



Zločesto je, bespravno je i podložno je zahtjevima za naknadu štete svaki pokušaj da se području vinogorja Komarna negira status poljoprivrednog zemljišta te primjena svih pozitivnih propisa RH, prije svega odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Zakona o prostornom uređenju koji definira izgradnju gospodarskih objekata na poljoprivrednom zemljištu. Kada bi navodili koje bi sve zakonske i ustavne odredbe takvim stavom bile povrijeđene, one ne bi stale na jedan list.

Navesti ćemo samo da bi to bio „sumrak poduzetništva“ i zaključak i primjer svim budućim investitorima u Dubrovačko Neretvanskoj županiji da nakon 10 godina investicije koja je izvršena u skladu sa svim važećim zakonima i dokumentima, mogu očekivati zaustavljanje daljnjeg razvoja i propast projekata. Za navesti je da bi se i sama Županija takovim ponašanjem dovela u situaciju da bi bila financijski odgovorna prema svima koji su investirali u dobroj namjeri a čiji projekti su zaustavljeni.

Nadajući se da u našim Županijskim odjelima rade odgovorni ljudi koji u najboljoj želji očuvanja okoliša znaju isto uskladiti sa gospodarskim razvojem, ne dvojimo u konačan ishod.

**Ovim putem tražimo da se svi navodi Strateške procjene utjecaja na okoliš a koji se tiču površina koje su prije bile šumske a sada su poljoprivredne i nalaze se u granicama vinogorja Komarna izuzmu kao dio koji nije prihvatljiv iz svih gore navedenih činjenica i argumenata.**

Ukoliko je naš zahtjev potrebno dodatno obrazložiti ili potkrijepiti, stojimo na raspolaganju.

Očekujući pozitivan ishod naše primjedbe,

S štovanjem,



Predsjednik Udruge K7  
Mr. Mihovil Štimac dipl.oec.

**Udruga za održivi razvoj i promicanje kulture življenja „K7“**  
**20356 KLEK**  
**Stolovi 2 – Slivno Ravno**

Prigovor na Stratešku studiju procjene utjecaja na okoliš prijedloga IDPPDNZ

**1.**

Naša udruga se sastoji od sedam pravnih subjekata od kojih 5 su društva sa ograničenom odgovornošću dok su preostala dva pravna subjekta zadruge branitelja. Cilj naše udruge je promidžba vinogorja Komarna, promicanje kulture življenja u ruralnim područjima te zaštita okoliša.

Članovi naše udruge su od 2005. pa do 2013. na području Općine Slivno u DNŽ-u, temeljem odluka Vlade RH o podizanju dugotrajnih nasada, potpisali ugovore o koncesiji na rok od 50 godina. Temeljem ugovora i suglasnošću Hrvatskih šuma, da se na navedenim područjima predviđenim za prenamjenu ne nalazi vrijedna šuma, već da se radi o teškom pristupačnom području obraslim niskim raslinjem i makijom, stupili smo u posjed te podigli 82 ha vinograda i 18 ha maslinika. Privedenost svrsi naših ugovora je preko 95% dobivenog terena. Ostalih 5% ide na prostor infrastrukture te gospodarskih objekata. Za koncesiju na navedenim površinama smo unaprijed platili naknadu za idućih 50 godina.

Od 2013.g. dobili smo službeni status vinogorja naziva „Vinogorje Komarna“. Od početka pripreme terena i sadnje članovi naše udruge su u prioritet stavili očuvanje okoliša i zelenu poljoprivredu. U tom smjeru svi članovi naše udruge i vinogorja Komarna su prijavili ekološku poljoprivredu. Po tome smo jedinstveni u Hrvatskoj jer smo jedino vinogorje u kojem se svi proizvođači nalaze u ekološkoj poljoprivredi.

U vinogorju su izgrađene dvije vinarije dok u skoro vrijeme očekujemo izgradnju ostalih gospodarskih objekata. U suradnji sa lokalnom upravom priprema se dokumentacija za aplikaciju na mjeru 7.2. „ulaganja u izgradnju nerazvrstanih cesta“ kojom bi se poboljšale postojeće i izgradile nove ceste kojima bi gospodarski objekti bili povezani. Na taj način bi poboljšali komunikaciju između naših subjekata te omogućili svim posjetiteljima nesmetan obilazak vinarija našeg vinogorja s ciljem da se što duže zadrže na našem području. Naš konačan cilj je stvaranje vinogorja Komarna kao poželjne i atraktivne zelene, turističke i ruralne destinacije te daljnji razvoj naših zapuštenih ruralnih područja.

Ne moramo ni naglašavati koliko je bio trnovit put posljednjih 10 ak godina da bi došli do ovog današnjeg statusa. Dok veliki broj mladih ljudi napušta našu domovinu, mi u isto vrijeme velika vlastita sredstva investiramo u krš ruralnih područja, zapošljavamo nemali broj domicilnog stanovništva, izvozimo naše proizvode te razvijamo ruralni turizam u zapuštenim krajevima naše županije. Još puno toga je ispred nas za napraviti ali kada vidimo kako posjetitelji bilo domaći ili inozemni s oduševljenjem reaguju na naše proizvode i sve ono što smo učinili, kada su oduševljeni posjetom naših položaja i vinarija, kada na domaćem tržištu i u izvozu se naše vinogorje već prepoznaje kao kvalitetno i velikog potencijala, onda to samo daje potvrdu da smo na pravom putu.

Po informacijama dobivenim od svih naših članova, investicija u vinogorje Komarna, izvršena u posljednjem desetljeću, premašila je iznos od 150 Miliona kuna.

Iako se, za nas sporna studija, uglavnom ne odnosi na naše vinogorje Komarna, obzirom na činjenicu da su već sve površine vinogorja Komarna uglavnom privedene svrsi a što bi u suprotnom bilo u koliziji sa odredbama čl.76 i čl.77. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13; 153/13; 78/15), istom studijom smo pogođeni jer njezine odredbe o prenamjeni šumskog zemljišta u poljoprivredne površine grubo vrijeđaju sve koncesionare koji su u dobroj vjeri pristupili sklapanju ugovora s Vladom RH ispunjavajući pri tom sve svoje obveze temeljene na pozitivnim propisima RH.

Pogrešni su navodi studije postavljeni na pogrešnim tezama o ekološkoj mreži. Za navesti je da obuhvat ekološke mreže u svom širokom luku između ostalog obuhvaća područje delte Neretve kao i vinogorja

Komarna i to nije sporno, i to kao područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove te ptice. Ekološka mreža je obuhvatila tako široko područje iz razloga zaštite staništa ptica i njihovog migracionog puta. Zanimljivo je navesti dok se tzv. zaštitari pozivaju na ekološku mrežu ne objašnjavajući sadržajno koji bi to bio konkretan negativan učinak vinogorja Komarna na istu; u isto vrijeme su ti zaštitari bili obvezni donijeti mapiranje stanica i provoditi monitoring ptica koje su u tom svom letu navodno ugrožene. Nažalost to nije učinjeno te samim time ovakvo široko područje eko mreže u ovom konkretnom slučaju nema svoju svrhu. Ovdje je potrebno spomenuti da navedena ekološka mreža nije u suprotnosti sa korištenjem zemljišta u poljoprivredne svrhe, pogotovo vinogorja Komarna kao ekološkog vinogorja.

U jednom dijelu studija se ipak odnosi na naše vinogorje Komarna gdje govori o prostorima unutar posebnog rezervata „Malostonski zaljev i malo more“. Posebni rezervat je proglašen 1983. te se odnosio na zaštitu mora zbog hranjenja školjke kamenice. Naknadno je prostorom zaštite obuhvaćen i kopneni dio. Napominjemo da je donosioc posebnog rezervata bio dužan donijeti i prostorni plan rezervata budući da isti obuhvaća nemali priobalni dio kojim bi se zonirala područja. To nikada nije napravljeno te se unutar posebnog rezervata gradilo i izgrađivalo kako u naseljima (Klek, Radalj, Repić, Komarna, Brijesta..) tako i van naselja na više mjesta Poluotoka Pelješca (Stonska Duba..)

Zločesto je, bespravno je i podložno je zahtjevima za naknadu štete svaki pokušaj da se području vinogorja Komarna negira status poljoprivrednog zemljišta te primjena svih pozitivnih propisa RH, prije svega odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Zakona o prostornom uređenju koji definira izgradnju gospodarskih objekata na poljoprivrednom zemljištu. Kada bi navodili koje bi sve zakonske i ustavne odredbe takvim stavom bile povrijeđene, one ne bi stale na jedan list.

Navesti ćemo samo da bi to bio „sumrak poduzetništva“ i zaključak i primjer svim budućim investitorima u Dubrovačko Neretvanskoj županiji da nakon 10 godina investicije koja je izvršena u skladu sa svim važećim zakonima i dokumentima, mogu očekivati zaustavljanje daljnjeg razvoja i propast projekata. Za navesti je da bi se i sama Županija takovim ponašanjem dovela u situaciju da bi bila financijski odgovorna prema svima koji su investirali u dobroj namjeri a čiji projekti su zaustavljeni.

Ovim putem tražimo da se svi navodi Strateške procjene utjecaja na okoliš a koji se tiču površina koje su prije bile šumske a sada su poljoprivredne i nalaze se u granicama vinogorja Komarna izuzmu kao dio koji nije prihvatljiv iz svih gore navedenih činjenica i argumenata.

**Odgovor:**

Odgovoreno u sklopu odgovora izrađivača Strateške studije utjecaja na okoliš IDPPDNŽ.

H/5

JR

**REPUBLIKA HRVATSKA** zastupana po potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, mr. sc. Božidar Pankretić, temeljem Članka 11. Uredbe o postupku i mjerilima za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada („Narodne novine“ br. 121/08), Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju ovlaštenja ministru za sklapanje određenih ugovora koji se odnose na šume i šumsko zemljište („Narodne novine“ br. 89/01) i Odluke o osnivanju prava služnosti, KLASA: 321-04/09-01/80; URBROJ: 538-07-09-03, od dana, 03. srpnja 2009. god., (u daljnjem tekstu „davatelj služnosti“) s jedne strane

i

**Zadruga branitelja „NERETVANSKI BRANITELJI“**, Podgradina bb, Podgradina, 20 355 Opuzen, zastupana po Zlatko Mustapić (u daljnjem tekstu „ovlaštenik prava služnosti“) s druge strane

sklopili su

**UGOVOR  
O OSNIVANJU SLUŽNOSTI U ŠUMI ILI NA ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU**

Primljeno: <b>16 -02- 2017</b>	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinica
	1-2
Prilog	Vrijed.
2	—

1112  
Mo  
124  
105

JR

29500  
6800  
34500

**REPUBLIKA HRVATSKA** zastupana po potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, mr. sc. Božidar Pankretić, temeljem Članka 11. Uredbe o postupku i mjerilima za osnivanje služnosti u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada („Narodne novine“ br. 121/08), Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju ovlaštenja ministru za sklapanje određenih ugovora koji se odnose na šume i šumsko zemljište („Narodne novine“ br. 89/01) i Odluke o osnivanju prava služnosti, KLASA: 944-01/08-01/158; URBROJ: 538-07-09-05, od dana, 09. travnja 2009. god., (u daljnjem tekstu „davatelj služnosti“) s jedne strane

i

**Zadruga branitelja „NERETVANSKI BRANITELJI“**, Podgradina bb, Podgradina, 20 355 Opuzen, zastupana po Zlatko Mustapić (u daljnjem tekstu „ovlaštenik prava služnosti“) s druge strane

sklopili su

**UGOVOR  
O OSNIVANJU SLUŽNOSTI U ŠUMI ILI NA ŠUMSKOM ZEMLJIŠTU**

**Zadruga branitelja „Neretvanski branitelji“**  
**Na pažnju gosp. Zlatko Mustapić**  
**20355 OPUZEN**  
**Podgradina bb, Podgradina**

**1.**

Dostavlja se Ugovor o osnivanju služnosti u šumi ili našumskom zemljištu između Republike Hrvatske i Zadruga branitelja „NERETVANSKI BRANITELJI“, Podgradina bb. Podgradina. 20 355 Opuzen, zastupana po Zlatko Mustapić iz 2009.

Ugovorne strane sporazumne su da se osnuje služnost u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske na vrijeme do 50 (pedeset) godina radi podizanja višegodišnjih nasada i to: vinograda, voćnjaka i maslinika, na dijelu k.e.br. **8073/1, k.o. Slivno, upisane u zk.ul.br. 2276**, u površini **od 12,00 ha**, što je vidljivo iz preslika katastarskog plana u mjerilu 1:5000, sa ucrtanom površinom snimljenom GPS uređajem, izvan granica građevinskog područja, gospodarska jedinica „Slivno“, kojim gospodare Hrvatske šume d.o.o. Zagreb.

Dostavlja se Ugovor o osnivanju služnosti u šumi ili našumskom zemljištu između Republike Hrvatske i Zadruga branitelja „NERETVANSKI BRANITELJI“, Podgradina bb. Podgradina. 20 355 Opuzen, zastupana po Zlatko Mustapić iz 2009.

Ugovorne strane sporazumne su da se osnuje služnost u šumi ili na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske na vrijeme do 50 (pedeset) godina radi podizanja višegodišnjih nasada i to: **vinograda, voćnjaka i maslinika, na dijelu k.č.br. 8072, k.o. Slivno, upisane u zk.ul.br. 2111, u površini od 8,00 ha**, što je vidljivo iz preslika katastarskog plana u mjerilu 1:5000. sa ucrtanom površinom snimljenom GPS uređajem, izvan granica građevinskog područja, gospodarska jedinica „Slivno“, kojim gospodare Hrvatske šume d.o.o. Zagreb.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.



H/6

(Ja)

**Zeleni Forum, Eko centar Zeleno Sunce & Eko  
Omblići  
Rijeka dubrovačka  
Od izvora 74, 20236 Mokošica  
Zeleni telefon Eko fon 020/453-850**

460

Primljeno:	22-02-2017	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinica	
350-01/14-01/20	1-234	
Urudžbeni broj:	Prilog	Vrijed.
1577-143		

3111	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	24.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-411	0	-

Mokošica, 21.veljače 2017.

Dubrovačko-neretvanska županija,  
Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju DNŽ  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
2117/1 JAVNA USTANOVA

Primljeno:	24-02-2017	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinica	
	1-21	
Urudžbeni broj:	Prilog	Vrijed.
	-	-

10802

(168)

Primjedbe :

**O PRIJEDLOGU IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE**

I

**STRATEŠKE STUDIJE UTJECAJA NA OKOLIŠ IZMJENA I DOPUNA  
PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE**

**1. Brisanje golfa iz prostornog plana Županije**

**Obrazloženje !**

Ispred naših dviju registriranih nevladinih ekoloških udruga (Eko centar Zeleno Sunce i Eko-Omblići ) tražimo hitno

**BRISANJE GOLFA NA SRĐU**

**iz prostornog plana DNŽ**

Smatramo da se golf treba izbrisati sa Srđa s obzirom na opasnost od pesticida koji će se slijevati sa golf terena (zbog kraškog terena) prema

izvorima pitkih voda Rijeke dubrovačke prvenstveno rijeke Omble. Ni problem snabdjevanja s vodom nije za golf na Srđu riješen niti je riješen problem kanalizacije ?! Osim toga Odlukama Visokog Upravnog suda u Splitu 2016 g. odbijena je Studija utjecaja na okoliš tvrtke Razvoj golf a 2017 poništena je lokacijska dozvola tvrtke Razvoj golf !

Isto tako delegacija UNESCO-a je u svom očevidu prilikom njihova posjeta 2015 godine Dubrovniku naglasila kako bi gradnja golfa i apartmanizacija na Srđu bila pogubna za jedinstvenu dubrovačku gradsku jezgru koja je pod zaštitom UNSCO-a od 1979 godine !

Ako ste izbrisali golf iz PP u Konavoskom polju i Sestricama zašto niste i na Srđu !

2. Prihvatiti prijedloge 54 ekoloških udruge okupljene u Zeleni Forum čije smo i mi članice za program „O“ otpada“ ili „Zero Waste“. Predložimo Odustajanje DNŽ od Centra za gospodarenje otpada u Lučinom razdolju Naime još prošle godine Zeleni Forum (mreža ekoloških udruga čije smo i mi članice)

je poslao javno priopćenje Ministru zaštite okoliša i prirode RH gosp. Dobroviću kako Hrvatska treba odustati od centara za gospodarenje otpadom te prihvatiti novi program

(kako to rade napredne zemlje u svijetu): NULA OTPADA ili ZERO WASTE.

Hrvatska se treba što prije okrenuti recikliranju a tako i naša županija. Švedani recikliraju gotovo sve 99,9 % otpada i još uvoze strani otpad kako bi ga reciklirali !

Centar za gospodarenje otpadom u Lučinom razdolju je velika opasnost za prekrasni zaštićeni Malostonski zaljev što su rekli brojni znastvenici i stručnjaci na vašim Javnim raspravama !

izvorima pit  
problem sna  
problem kan  
Splitu 2016  
2017 ponište  
Isto tako de  
posjeta 201  
apartmaniza  
gradsku jezgr  
Ako ste izbri  
na Srđu !

2. Prihvatiti  
mi članice  
Odustajanje  
Naime još pr  
mi članice)  
je poslao jav  
Dobroviću k  
otpadom te pr  
(kako to rad  
WASTE.

Hrvatska se t  
Švedani recikl  
bi ga reciklira  
Centar za gos  
prekrasni zaš  
stručnjaci na v

pitka voda tijekom ljeta na ovom području a da ne govorimo o problemima kanalizacionog sustava !

4. Brzo četvertračnu cestu koja bi išla od Osojnika preko naše zaštićene Rijeke dubrovačke nije mjesto u PP DNŽ i treba je odmah izbrisati

Tražimo hitno brisanje 4 -tračne ceste koja bi od Osojnika išla našom Rijekom dubrovačkom tik uz izvor Omble koji je zaštićen Europ.ekološkom mrežom Natura 2000 zajedno s Vilinom špiljom.

Ovakvoj cesti nije mjesto u zaštićenoj Rijeci dubrovačkoj jer će uništiti :

a. 12 izvora pitke vode s kojom se snabdjeva preko 45.000 ljudi

Isto tako , ova cesta uz plinovode i želj., trasu biti će pogubna za zdravlje 15.000 stanovnika Rijeke dubrovačke zbog ispušnih plinova iz automobila, kamiona, cisterni, tegljača i opasnosti prilikom nesreća , odnosno izlivanja nafte, opasnih kemikalija...

b. Ova cesta proizvodi jaku buku i jeku jer je to duboki zaljev Rijeke dubrovačke ( 12 km)

c. Cesta će uništiti vizure jedinstvenog krajobraza , zatim vrijedna ilirska nalazišta poviše Rožata i Prijevora,

d. Ova cesta bi uništila helenistička i antička nalazišta Viline špilje

e. Cesta bi bila pogubna za poljoprivredu, turizam

f. Ova cesta i most bi uništili močvarna staništa kod otočića Blato ispod starog mosta kod izvora Omble koje smo prošle godine predložili za uvrštenje u Ramsarsku konvenciju.

e/ Ovo je područje Rijeke dubrovačke jako sklono klizanju, vrlo trusno što se potresa tiče i tu pušu jaki sjeverni vjetrovi stoga nije za gradnju ovakvih četvertračnih tranzitnih cesta! Osim toga ova cesta ništa ne pomaže stanovnicima Rijeke dubrovačke već naprotiv ona će je uništiti do kraja ! Stoga STOP! STOP gradnji !

f. Preko 20 godina naše ekološke udruge (Eko Ombla , Eko Omblići i Zeleno Sunce) su se borile protiv gradnje štetne He Omble u izvorištu Omble a sada Vi planirate u samoj blizini izvora zaštićene Omble graditi tranzitnu cestu i most odnosno vijadukt Rožat -Komolac ! Čemu to , pitamo se ?

I brzu 4 tračnu cestu i plinovod i želj., trasu treba IZBRISATI iz PP DNŽ s područja zaštićene Rijeke dubrovačke (zaštićena je od 16. 12. 1964.)

Predlažemo da ova cesta odnosno most umjesto kroz Rijeku dubrovačku ide paralelno od Osojnika uz most Dr. Franja Tuđmana .

Molimo Vas da uvažite naše primjedbe , sa štovanjem,

Predsjednica :Jadranka Šimunović



IZVJEŠĆE O JAVNOJ RASPRAVI  
Dubrovnik - Makarska

H/6

**ZELENI FORUM, EKO CENTAR ZELENO SUNCE & EKO OMBLIĆI  
20236 MOKOŠICA  
Od izvora 74**

Primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna PPDNŽ i Stratešku studiju utjecana na okoliša IDPPDNŽ

**1.**

Brisanje golfa iz prostornog plana Županije

Obrazloženje:

Ispred naših dviju registriranih nevladinih ekoloških udruga (Eko centar Zeleno Sunce i Eko-Omblići) tražimo hitno BRISANJE GOLFA NA SRĐU iz prostornog plana DNŽ.

Smatramo da se golf treba izbrisati sa Srđa s obzirom na opasnost od pesticida koji će se slijevati sa golf terena (zbog kraškog terena) prema izvorima pitkih voda Rijeke dubrovačke prvenstveno rijeke Omble. Ni problem snabdjevanja s vodom nije za golf na Srđu riješen niti je riješen problem kanalizacije?! Osim toga Odlukama Visokog Upravnog suda u Splitu 2016 g. odbijena je Studija utjecaja na okoliš tvrtke Razvoj golf, a 2017. poništena je lokacijska dozvola tvrtke Razvoj golf!

Isto tako delegacija UNESCO-a je u svom očevidu prilikom njihova posjeta 2015 godine Dubrovniku naglasila kako bi gradnja golfa i apartmanizacija na Srđu bila pogubna za jedinstvenu dubrovačku gradsku jezgru koja je pod zaštitom UNESCO-a od 1979 godine!

Ako ste izbrisali golf iz PP u Konavoskom polju i Sesticama zašto niste i na Srđu!

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Golf na Srđu ne nalazi se unutar nacionalne ekološke mreže, a prošao je postupak Procjene utjecaja zahvata na okoliš. Strateška studija utjecaja Plana na okoliš ga nije preispitala s obzirom na napatuk MZOIE koji kaže da se kroz Stratešku studiju utjecaja Plana na okoliš ne preispituju zone za koje su već provedeni postupci Procjene utjecaja na okoliš.

Golf na Sesticama u Općini Dubrovačko primorje i Gnjlama u Općini Konavle nisu izbrisani iz Plana nego su propisani strožiji uvjeti za njihovo planiranje s obzirom da se nalaze ili su u neposrednoj blizini NEM te da nisu provedeni postupci PUO. Za njih se traži preispitivanje i evtl smanjenje obuhvata (Dubrovačko primorje) ili izmještanje (Konavle) prije izrade PPUO.

**2.**

2. Prihvatiti prijedloge 54 ekol. udruge okupljene u Zeleni Forum čije smo i mi članice za program „0 otpada“ ili „Zero Waste“. Predlažemo odustajanje DNZ od Centra za gospodarenje otpadom u Lučinom razdolju.

Naime još prošle godine Zeleni Forum (mreža ekoloških udruga čije smo i mi članice) je poslao javno priopćenje Ministru zaštite okoliša i prirode RH gosp. Dobroviću kako Hrvatska treba odustati od centara za gospodarenje otpadom te prihvatiti novi program (kako to rade napredne zemlje u svijetu): NULA OTPADA ili ZERO WASTE. Hrvatska se treba što prije okrenuti recikliranju, a tako i naša županija.

Šveđani recikliraju gotovo sve 99,9 % otpada i još uvoze strani otpad kako bi ga reciklirali!

Centar za gospodarenje otpadom u Lučinom razdolju je velika opasnost za prekrasni zaštićeni Malostonski zaljev što su rekli brojni znastvenici i stručnjaci na vašim Javnim raspravama!

**Odgovor:**

Uvažava se.



Međutim Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (smanjivanje količine otpada, izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, mehaničko-biološka obrada, te odlaganje inertnog ostatka nakon obrade) i određene potencijalne lokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvodivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglask na reciklažu u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena je površina odlagališta i smanjena je površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

Izgradnja županijskog centra prema Prostornom planu nije ograničenje za uvođenje reciklaže i ona će se tijekom vremena povećavati i time smanjivati udio otpada koji će se odvoziti na obradu u centar, a prema Planu gospodarenja otpadom RH.

Poželjna je primjena prakse zapadnih zemalja koja imaju iskustva u provođenju suvremenih koncepata gospodarenja otpadom, međutim i Švedska koja se navodi kao primjer zemlje s uspješnom reciklažom koristi i uvozi otpad za proizvodnju električne energije i energije za grijanje putem spalionica.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš, te za smanjeni obuhvat ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročititi ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora. Za županijski centar se utvrđuje obveza provedbe propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

### 3.

4. Brzoi četverotračnoj cesti koja bi išla od Osojnika preko naše zaštićene Rijeke dubrovačke nije mjesto u PP DNŽ i treba je odmah izbrisati.

Tražimo hitno brisanje 4 -tračne ceste koja bi od Osojnika išla našom Rijekom dubrovačkom tik uz izvor Omble koji je zaštićen Europ.ekološkom mrežom Natura 2000 zajedno s Vilinom špiljom. Ovakvoj cesti nije mjesto u zaštićenoj Rijeci dubrovačkoj jer će uništiti:

- a. 12 izvora pitke vode s kojom se snabdjeva preko 45 .000 ljudi
- b. Isto tako , ova cesta uz plinovode i želj.trasu biti će pogubna za zdravlje 15.000 stanovnika Rijeke dubrovačke zbog ispušnih plinova iz automobila, kamiona, cisterni, tegljača i opasnosti prilikom nesreća , odnosno izlijevanja nafte, opasnih kemikalija...
- c. Ova cesta proizvodi jaku buku i jeku jer je to duboki zaljev Rijeke dubrovačke (12 km)
- d. . Cesta će uništiti vizure jedinstvenog krajobraza , zatim vrijedna ilirska nalazišta poviše Rožata i Prijedora,

- e. Ova cesta bi uništila helenistička i antička nalazišta Viline špilje
- f. Cesta bi bila pogubna za poljoprivredu, turizam e/ Ovo je područje Rijeke dubrovačke jako sklono klizanju, vrlo trusno što se potresa tiče i tu pusu jaki sjeverni vjetrovi stoga nije za gradnju ovakvih četverotračnih tranzitnih cesta! Osim toga ova cesta ništa ne pomaže stanovnicima Rijeke dubrovačke već naprotiv ona će je uništiti do kraja ! Stoga STOP! STOP gradnji !
- g. Preko 20 godina naše ekološke udruge (Eko Ombla , Eko Omblići i Zeleno Sunce) su se borile protiv gradnje štetne He Omble u izvorištu Omble a sada Vi planirate u samoj blizini izvora zaštićene Omble graditi tranzitnu cestu i most odnosno vijadukt Rožat -Komolac !"Cemu to , pitamo ?

I brzu 4 tračnu cestu i plinovod i želj,.trasu treba IZBRISATI iz PP DNŽ s područja zaštićene Rijeke dubrovačke (zaštićena je od 16.12.1964.) Predlažemo da ova cesta odnosno most umjesto kroz Rijeku dubrovačku ide paralelno od Osojnika uz most Dr. Franja Tuđmana .

#### **Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, koridori brze ceste, plinovoda i željeznice utvrđeni su u strateškim dokumentima Republike Hrvatske. S obzirom na očekivano prometno opterećenje trasa se planira kao dvotračna. Predmetna cesta je u prvom redu namijenjena povezivanju Dubrovnika i zračne luke brzom vezom , te povezivanja Dubrovnika i zračne luke s prometnom mrežom RH i županije, dok bi se tranzitni promet ranije usmjerio autocestom prema BiH i Crnoj Gori. Kod vođenja trase se pazilo na zone sanitarne zaštite izvorišta na način da je položena po nižim kotama od izvorišta, a nizvodno od izvorišta Omble je položena na vijaduktu.


Predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

U Prijedlog Izmjena i dopuna Plana uvrštena je i trasa s novim mostom preko Omble uz postojeći, koja bi vodila iz smjera Osojnika prema mostu dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu i Župi dubrovačkoj.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire.

Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okruženje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također bi bili narušeni.

H/7

			Republika Hrvatska REPUBLIKA HRVATSKA Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije			WWF Adria Tel: +385 1 5509 623 Budmanijeva 5 Fax: +385 1 4577 229 10 000 Zagreb adria.panda.org Croatia		
Dubrovačko – neretvanska županija Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju Vukovarska 16 20 000 Dubrovnik			3149 Primitljeno: 28.02.2017 Klasifikacijska oznaka: 350-02/14-01/01 Org. jed.: 2117/1-21; Uredbeni broj: 378-17-439 Prilozi: 0 Vrijednosti: -			dnica 2 vrijed. 98 198		
			REPUBLIKA HRVATSKA DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA UPRAVNI ODJELI DUBROVNIK			Primitljeno: 23-02-2017 Klasifikacijska oznaka: 350-01/14-01/20 Org. jedinica: 1-23/1 Uredbeni broj: 1577-167 Prilog: - Vrijed.: -		

21. veljače 2017.

**PREDMET:** Primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Stratešku studiju utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije, dostavljaju se

Poštovani,

Sukladno Objavi o provođenju javne rasprave o Prijedlogu izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije i Strateške studije utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Klasa: 350-01/14-01/20 Urbroj: 2117/1-23/1-1-17-84) koja traje do 22. veljače 2017. godine, dostavljamo primjedbe.

Prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije (PP DNŽ) u poglavlju 6.2 *Energetski sustav* (str.116, točka 232(152)) predviđa realizaciju druge faze Hidroelektrane Dubrovnik ugradnjom dviju dodatnih proizvodnih jedinica, što bi zahtijevalo izgradnju dodatnog tlačnog tunela i pripadajućih građevina.

Mišljenja smo kako utjecaj na okoliš ovog planiranog poduhvata **nije adekvatno ocijenjen** u Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, zbog čega njegovo uvrštavanje u PP DNŽ predstavlja rizik i za gospodarstvo i za okoliš ove Županije.

U poglavlju F6. *Vode* Strateške studije utjecaja na okoliš navodi se sljedeće: „U energetskom sustavu planira se realizacija II. faze HE „Dubrovnik“ što podrazumijeva ugradnju dvije dodatne proizvodne jedinice. Dogradnjom postojeće hidroelektrane povećat će se iskorištavanje raspoložive vode i omogućiti će se bolja regulacija razine vode u akumulaciji. Obzirom da se radi o postojećoj hidroelektrani, dogradnja neće predstavljati dodatni hidromorfološki pritisak“ (str. 183). Ovu tvrdnju smatramo netočnom.

Naime, realizacija druge faze HE Dubrovnik temelji se na korištenju voda sliva rijeke Trebišnjice, a koje su ujedno i značajni donosioci vode lijevim pritokama Neretve, južno od Mostara. Vodni režim Neretve već je poremećen izgradnjom hidroelektrana u gornjim dijelovima sliva, uključujući i energetske infrastrukture izgrađenu u slivu Trebišnjice. Hidroenergetski sustav na Trebišnjici trenutno preusmjerava za svoje potrebe 4 milijarde prostornih metara vode godišnje, bez provedbe ikakvih mjera ublažavanja na okoliš. U Republici Hrvatskoj rezultat toga je kronični nedostatak vode u delti Neretve, te posljedično zaslanjivanje rijeke. Planiranom nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimat će se dodatne količine vode iz Neretve, i to u količinama sličnim prosječnom protoku rijeke Neretve u Mostaru. Tako će voda, koja podzemnim vezama i različitim površinskim tokovima, podržava poljoprivrednu djelatnost i biološku raznolikost delte Neretve biti nepovratno izgubljena u moru.

Delta Neretve je međunarodno vrijedna močvara sukladno Konvenciji o vlažnim područjima (Ramsarska konvencija) te Natura 2000 područje (Direktiva o staništima). Tu se nalaze tri ornitološka rezervata u Hrvatskoj (Podgrede, Prud i Orepak), jedini ornitološko-ihitološki rezervat u Hrvatskoj (Parila), dio Značajnog krajobraza Modro oko. Preko delte Neretve prelazi i Jadranski migratorni put

(Adriatic Flyway), kojim tijekom jedne sezone preleti više od 80.000 ždralova i žličarki, pri tome koristeći Deltu za odmaranje i prehranu.

Delta Neretve ujedno je i najveće poljoprivredno područje u ovom dijelu Hrvatske, o kojem ovisi preživljavanje i gospodarska dobrobit lokalne zajednice.

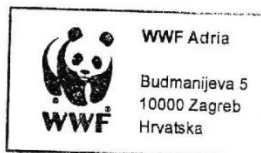
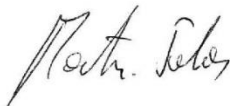
Zbog svega navedenog smatramo neutemeljenom tvrdnju iznesenu u Strateškoj studiji utjecaja na okoliš kako druga faza HE Dubrovnik neće imati negativne utjecaje na okoliš (vode, prirodu i ljude).

Dodatna istraživanja su potrebna kako bi se utvrdile eventualne mogućnosti dodatnog iskorištavanja voda Trebišnjice u odnosu na utjecaj (gospodarski i ekološki) na Neretvu i posebno njenu deltu. Planiranju iskorištavanja voda sliva Neretve i Trebišnjice treba pristupiti integralno u cilju očuvanja dobrog ekološkog statusa vodnih tijela, uz istovremeno udovoljavanje interesima i potrebama tradicionalnih i potencijalnih korisnika vode u cijelom slivu (uključujući i prekogranično).

S obzirom na očiglednu potrebu dodatnih i prekograničnih konzultacija s relevantnim institucijama oko iskorištavanja voda Trebišnjice u energetske svrhe, **predlažemo da se iz Prijedloga izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije izbací planirana druga faza HE Dubrovnik dok se ne steknu uvjeti za integralni pristup planiranju i iskorištavanju ovih voda.**

S poštovanjem,

Martin Šolar,  
Direktor, WWF Adria



**WWF ADRIA**  
**10000 ZAGREB**  
**Budmanijeva 5**

Primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Stratešku studiju utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

**1.**

Prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (PP DNŽ) u poglavlju 6.2 Energetski sustav (str. 116, točka 232(152)) predviđa realizaciju druge faze Hidroelektrane Dubrovnik ugradnjom dviju dodatnih proizvodnih jedinica, što bi zahtijevalo izgradnju dodatnog tlačnog tunela i pripadajućih građevina.

Mišljenja smo kako utjecaj na okoliš ovog planiranog poduhvata nije adekvatno ocijenjen u Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, zbog čega njegovo uvrštavanje u PP DNŽ predstavlja rizik i za gospodarstvo i za okoliš ove Županije.

U poglavlju F6. Vode Strateške studije utjecaja na okoliš navodi se sljedeće: „U energetskom sustavu planira se realizacija II. faze HE „Dubrovnik“ što podrazumijeva ugradnju dvije dodatne proizvodne jedinice. Dogradnjom postojeće hidroelektrane povećat će se iskorištavanje raspoložive vode i omogućiti će se bolja regulacija razine vode u akumulaciji. Obzirom da se radi o postojećoj hidroelektrani, dogradnja neće predstavljati dodatni hidromorfološki pritisak“ (str. 183). Ovu tvrdnju smatramo netočnom.

Naime, realizacija druge faze HE Dubrovnik temelji se na korištenju voda sliva rijeke Trebišnjice, a koje su ujedno i značajni donosioci vode lijevim pritokama Neretve, južno od Mostara. Vodni režim Neretve već je poremećen izgradnjom hidroelektrana u gornjim dijelovima sliva, uključujući i energetsku infrastrukturu izgrađenu u slivu Trebišnjice. Hidroenergetski sustav na Trebišnjici trenutno preusmjerava za svoje potrebe 4 milijarde prostornih metara vode godišnje, bez provedbe ikakvih mjera ublažavanja na okoliš. U Republici Hrvatskoj rezultat toga je kronični nedostatak vode u delti Neretve, te posljedično zaslanjivanje rijeke. Planiranom nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimat će se dodatne količine vode iz Neretve, i to u količinama sličnim prosječnom protoku rijeke Neretve u Mostaru. Tako će voda, koja podzemnim vezama i različitim površinskim tokovima, podržava poljoprivrednu djelatnost i biološku raznolikost delte Neretve biti nepovratno izgubljena u moru.

Delta Neretve je međunarodno vrijedna močvara sukladno Konvenciji o vlažnim područjima (Ramsarska konvencija) te Natura 2000 područje (Direktiva o staništima). Tu se nalaze tri ornitološka rezervata u Hrvatskoj (Podgrede, Prud i Orepak), jedini ornitološko-ihtološki rezervat u Hrvatskoj (Parila), dio Značajnog krajobraza Modro oko. Preko delte Neretve prelazi i Jadranski migratorni put (Adriatic Flyway), kojim tijekom jedne sezone preleti više od 80.000 ždralova i žličarki, pri tome koristeći Deltu za odmaranje i prehranu.

Delta Neretve ujedno je i najveće poljoprivredno područje u ovom dijelu Hrvatske, o kojem ovisi preživljavanje i gospodarska dobrobit lokalne zajednice.

Zbog svega navedenog smatramo neutemeljenom tvrdnju iznesenu u Strateškoj studiji utjecaja na okoliš kako druga faza HE Dubrovnik neće imati negativne utjecaje na okoliš (vode, prirodu i ljude).

Dodatna istraživanja su potrebna kako bi se utvrdile eventualne mogućnosti dodatnog iskorištavanja voda Trebišnjice u odnosu na utjecaj (gospodarski i ekološki) na Neretvu i posebno njenu deltu. Planiranju iskorištavanja voda sliva Neretve i Trebišnjice treba pristupiti integralno u cilju očuvanja dobrog ekološkog statusa vodnih tijela, uz istovremeno udovoljavanje interesima i potrebama tradicionalnih i potencijalnih korisnika vode u cijelom slivu (uključujući i prekogranično).

S obzirom na očiglednu potrebu dodatnih i prekograničnih konzultacija s relevantnim institucijama oko iskorištavanja voda Trebišnjice u energetske svrhe, predlažemo da se iz Prijedloga izmjena i dopuna PPDNŽ izbaci planirana druga faza HE Dubrovnik dok se ne steknu uvjeti za integralni pristup planiranju i iskorištavanju ovih voda.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Projekt Gornji horizonti se provodi bez usuglašavanja s nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Stav Dubrovačko-neretvanske županije je da se projekt Gornji horizonti nije smio nastavljati dok se ne provede Strateška procjena utjecaja na okoliš zahvata Gornji Horizonti, te do uspostave monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda, odnosno usuglašanih planova upravljanja ovim vodama. Stoga će se u Izmjenama i dopunama Plana realizacija II faze HE Dubrovnik uvjetovati Strateškom procjenom utjecaja na okoliš i procjenom utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve, te i donošenjem usuglašanih planova upravljanja i uspostavom monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda

Međutim, Prijedlogom plana ne planira se nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimati dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice, što će se izričito navesti u predmetnoj odredbi. Realizacijom II faze planira se povećanje instaliranog protoka HE Dubrovnik uz korištenje postojećeg dotoka, čime bi HE Dubrovnik postala vršno postrojenje.

Radom u vršnom režimu bi se osim dobivanja vršne energije smanjio negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u Župskom zaljevu budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.



H/8

Udruga branitelja Dubrovnik  
Josipa Kosora 30  
20000 Dubrovnik

2117/1 UPR-GRADNJA  
579  
Primijeno: 22-02-2017  
Klasifikacijska oznaka: 150-01/14-01/20  
Org. jedinica: 1-13/1  
Uredbeni broj: 15-17-144

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
3150 REPUBLIKA HRVATSKA  
Zavod za prostorno uređenje  
Dubrovačko neretvanske županije  
Primijeno: 28.02.2017  
Klasifikacijska oznaka: 350-02/14-01/01  
Org. jed.: 2117/1-21;  
Uredbeni broj: 15-17-440  
Prilozi: 0  
Vrijednosti: -

JR  
101112  
199

Dubrovačko-neretvanska županija  
Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju  
IDPPDNŽ  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

Predmet: Primjedba na Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

U sažetku Prostornog plana DNŽ može se iznaći dio pod: „Infrastrukturni sustavi - Cestovni sustav“, u kojemu se navodi: „Izmjenama i dopunama Plana izvršena je revizija prometnih rješenja na području Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na cestovne koridore oko grada Dubrovnika. Planirana je mreža sljedećih glavnih cestovnih koridora i pripadajućih građevina: „Nova trasa brze ceste Osojnik – Karasovići na području grada Dubrovnika i Župe dubrovačke. Trasa brze ceste vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovicke i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke. U Župi dubrovačkoj trasa vodi strmom padinom iznad gornjih sela. U zoni Duboke Ljute brza cesta ulazi u tunel između Plata i Zvekovice te po izlasku iz tunela obilazi sjeverno Zračnu luku do čvora Čilipi“.

1. Uvidom u „Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije“ vidljivo je kako ste uložili ogroman trud da bi do njezine realizacije došlo. Auto cesta do Osojnika preko teritorija Republike Hrvatske i povezivanje RH brzom cestom preko Pelješca, uz preduvjet izgradnje Pelješkog mosta, je izuzetan iskorak i primjeren okolnostima i okruženju. Inzistiranje na nudađu rješenja brze ceste od Osojnika, preko izvorišta rijeke Omble je promašeno. Naime, vidljivo je nametanje te solucije, koja se naoko detaljno sagledava, ali u biti nije tako kako se čini. Očita je tendencija usmjeravanje i njeno nudađenje, kao jedinog rješenja i bez alternativa. Barem takve alternative ničim nisu prezentirane a kamo li razrađene. Ova alternativa je prethodno već zaradila izuzetno negativnu, neprihvatljivu ocjenu (-2). Novim prijedlogom taj stari je samo friziran i pomaknut nešto malo niže, ali još uvijek je gotovo na samom izvorištu. Svojom trasom iznad stambenih naselja Mokošice i sela Dračeva i Prijedora prolazi samim rubom klizišta. Osim što se naseljima potpuno približava, na određeni način, zatvara ih i odsijeca od prirode, a ona za dio stanovnika, koji žive od zemlje i poljoprivrede predstavlja životnu egzistenciju. Očit je nemar i nedovoljno vođenje brige o životu stanovnika vezanom za obitavanje u jednom (zapadnom) a pri tom i bavljenje poljoprivredom u drugom (istočnom) dijelu planirane trase brze auto ceste. To neznatno pomicanje trase je kozmetički napravljeno ne bi li se njime zadovoljilo uvjete zaštite prirodnih staništa ugroženih životinjskih vrsta u nadzemnom i podzemnom području rijeke Omble, ali se zanemarilo da bi se ovako još više, nego prijašnjim prijedlogom bio izravno ugrožen način i kvaliteta života svih stanovnika. Tek se donekle ipak da naslutiti nekakva mogućnost trase u ispitivanju, koja bi mogla izlaziti izravno na most Dr F. Tuđmana, što bi bilo puno primjerenije i prihvatljivije. Od sugeriranog rješenja preko izvorišta Omble u slučaju potrebe ili po provedenom valoriziranju bilo bi puno prihvatljivije da se uz postojeći most Dr F. Tuđmana napravi paralelno još jedan most „blizanac“. Takvim projektom bi se prohodnost, vezana uz očito ciljano rješavanje prometa u tranzitu, udvostručila i time eliminirali praktično svi problemi ako ih se dakako želi kvalitetno riješiti, kako zbog stanovništva, tako i zbog

očuvanja okoliša i zaštićenog prirodnog krajolika Rijeke Dubrovačke, posebno izvorišta Omble. Čudan je i odnos i prema najvećem prirodnom bogatstvu ovog predjela Dubrovnika, a to je voda. Ona se tretira u smislu vodnog pogona izvorišta, crpki, budućeg pročištača, cjevovoda, vodosprema, što se, kao takvo ocjenjuje sasvim prihvatljivim i dobiva od stručnjaka zeleno svjetlo. Očito, ili namjerno, ili iz neznanja, time čine ogromnu grešku jer zanemaruju da na ovom relativno malom i izuzetno uskom kopnenom području postoji desetak izvorišta pitke vode, koja bi presjekla planirana trasa, čija gradnja ne samo da bi bila agresija na okoliš, nego i mehaničkom izvedbom moguća smrt za te izvore što je potpuno nedopustivo. Ukoliko bi došlo do „presušivanja“ nekih od tih izvorišta to bi bilo ravno katastrofi, i nad prirodom, i nad ljudima, a dalo bi se okarakterizirati i gazećom „civilizacijom“. Svakako ovo je i te kako značajno primijetiti i unaprijed staviti, kao uvjet čiste savjesti odgovornih jer nije sve u devastiranju „napretkom“ nego je i u skladu, a onaj tko bi ga ovako „stručno“ narušio sigurno bi imao posebno mjesto u memorijama budućih generacija, ali ne po dobru. Protivljenja ovako nepromišljeno sugeriranim prijedlozima gotovo uvijek se nastoje tumačiti negativističkim i nazadnim što nije istina. Stojimo uz prijedlog da se razrađi solucija trase, koja bi išla ispod Srda tunelima i u tu svrhu izgradio još jedan most paralelno s mostom Dr. F. Tuđmana. Makar iziskivao nešto više truda i vještine graditelja. Sasvim je irelevantno ako bi (a pitanje je i dali bi) to opće zahtijevalo značajnije povećanje ulaganja sredstava. Čak što više možda bi neke napokon uvjerilo da su ovdašnji ljudi i za napredak i za budućnost i za boljitak ali ne na štetu života na i ovako stisnutom prostoru, a to nema cijenu. Ovdje se ne osvrćemo na sve aspekte problema ali se da dodati stav jedne istaknute aktivistice zaštite našeg krajobraza, koja reagira na neprimjereno nekritički objavljeni tekst obrazložen, umjesto interdisciplinarno, isključivo s aspekta struke vezane za promet i cestogradnju:

„Ma kakva je ovo izmišljotina da će most Rožat Komolac biti dobro rješenje bez zagađenja ! Ovo je sramotna izjava! To nećemo dozvoliti. Pa vi bi stavili most iznad izvora Omble, koliko cijenite vodu, koja je najvažnija u ovom tisućljeću !

Usput biste zatrovali ljude Rijeke dubrovačke ispušnim plinovima i bukom , a tek uz to uništili 12 izvora pitke vode ! Ma dajte ostavite našu zaštićenu Rijeku dubrovačku !“.

2. Ne manje izražavamo svoje negodovanje vezano za malverzacijski karakter projekta Golfa na Srdu, koji je samo paravan za izgradnju stambenih objekata, vila i apartmana. Ako se već cjelokupni projekt, te očite devastacije iskorištene za nekretninski biznis, ne može poništiti raskidanjem za Dubrovnik nepovoljnog i financijski štetnog ugovora. Ugovora, kojim bi „investitor“ bio financiran od strane građana Dubrovnika i Hrvatske kroz izgradnju kompletne infrastrukture, što bi ga učinilo stvarnim investitorom koji se odriče svoje investicije. Taj je apsurd na žalost umiješanih u malverzaciju za sad rezultirao s nekoliko sudskih odluka donesenih u korist građana. Apeliramo na poštivanje sudskih odluka, i ako više nije moguće drugačije, a onda barem na taj način korigirati kriminalni učinak na plato brda Srđ, smanjenjem obuhvata s 310 na prvotnih 100 hektara površine za projekt Golfa.



Predsjednik UBD

Marko Mujan, mag.pol.



## UDRUGA BRANITELJA DUBROVNIK

Josipa Kosora 30  
20000 DUBROVNIK

### 1.

U sažetku Prostornog plana DNZ pod: „Infrastrukturni sustavi - Cestovni sustav“, se navodi: „Izmjenama i dopunama Plana izvršena je revizija prometnih iješjenja na području Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na cestovne koridore oko grada Dubrovnika.

Planirana je mreža sljedećih glavnih cestovnih kondora i pripadajućih građevina:

„Nova trasa brze ceste Osojnik - Karasovići na području grada Dubrovnika i Župe dubrovačke. Trasa brze ceste vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke. U Župi dubrovačkoj trasa vodi strmom padinom iznad gornjih sela. U zoni Duboke Ljute brza cesta ulazi u tunel između Plata i Zvekovice te po izlasku iz tunela obilazi sjeverno Zračnu luku do čvora Čilipi“.

1. Uvidom u „Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije“ vidljivo je kako ste uložili ogroman trud da bi do njezine realizacije došlo.

Auto cesta do Osojnika preko teritorija Republike Hrvatske i povezivanje RH brzom cestom preko Pelješca, uz preduvjet izgradnje Pelješkog mosta, je izuzetan iskorak i primjeren okolnostima i okruženju. Inzistiranje na nuđenju rješjenja brze ceste od Osojnika, preko izvorišta rijeke Omble je promašeno. Naime, vidljivo je nametanje te solucije, koja se naoko detaljno sagledava, ali u biti nije tako kako se čini. Očita je tendencija usmjeravanje i njeno nuđenje, kao jedinog rješjenje i bez alternativa. Barem takve alternative ničim nisu prezentirane a kamo li razrađene.

Ova alternativa je prethodno već zaradila izuzetno negativnu, neprihvatljivu ocjenu (-2). Novim prijedlogom taj starije samo friziran i pomaknut nešto malo niže, ali još uvijek je gotovo na samom izvorištu. Svojom trasom iznad stambenih naselja Mokošice i sela Dračeva i Prijedora prolazi samim rubom klizišta. Osim što se naseljima potpuno približava, na određeni način, zatvara ih i odsijeca od prirode, a ona za dio stanovnika, koji žive od zemlje i poljoprivrede predstavlja životnu egzistenciju. Očit je nemar i nedovoljno vođenje brige o životu stanovnika vezanom za obitavanje u jednom (zapadnom) a pri tom i bavljenje poljoprivredom u drugom (istočnom) dijelu planirane trase brze auto ceste. To neznatno pomicanje trase je kozmetički napravljeno ne bi li se njime zadovoljilo uvjete zaštite prirodnih staništa ugroženih životinjskih vrsta u nadzemnom i podzemnom području rijeke Omble, ali se zanemarilo da bi se ovako još više, nego prijašnjim prijedlogom bio izravno ugrožen način i kvaliteta života svih stanovnika.

Tek se donekle ipak da naslutiti nekakva mogućnost trase u ispitivanju, koja bi mogla izlaziti izravno na most Dr F. Tuđmana, što bi bilo puno primjerenije i prihvatljivije. Od sugeriranog iješjenja preko izvorišta Omble u slučaju potrebe ili po provedenom valoriziranju bilo bi puno prihvatljivije da se uz postojeći most Dr F. Tuđmana napravi paralelno još jedan most „blizanac“. Takvim projektom bi se prohodnost, vezana uz očito ciljano iješavanje prometa u tranzitu, udvostručila i time eliminirah praktično svi problemi ako ih se dakako želi kvalitetno riješiti, kako zbog stanovništva, tako i zbog očuvanja okoliša i zaštićenog prirodnog krajolika Rijeke Dubrovačke, posebno izvorišta Omble.

Čudan je i odnos i prema najvećem prirodnom bogatstvu ovog predjela Dubrovnika, a to je voda. Ona se tretira u smislu vodnog pogona izvorišta, crpki, budućeg pročištača, cjevovoda, vodosprema, što se, kao takvo ocjenjuje sasvim prihvatljivim i dobiva od stručnjaka zeleno svjetlo. Očito, ili namjerno, ili iz neznanja, time čine ogromnu grešku jer zanemaruju da na ovom relativno malom i izuzetno uskom kopnenom području postoji desetak izvorišta pitke vode, koja bi presjekla planirana trasa, čija gradnja

ne samo da bi bila agresija na okoliš, nego i mehaničkom izvedbom moguća smrt za te izvore što je potpuno nedopustivo. Ukoliko bi došlo do „presušivanja“ nekih od tih izvorišta to bi bilo ravno katastrofi, i nad prirodom, i nad ljudima, a dalo bi se okarakterizirati i gazećom „civilizacijom“. Svakako ovo je i te kako značajno primijetiti i unaprijed staviti, kao uvjet čiste savjesti odgovornih jer nije sve u devastiranju „napretkom“ nego je i u skladu, a onaj tko bi ga ovako „stručno“ narušio sigurno bi imao posebno mjesto u memorijama budućih generacija, ali ne po dobru.

Stojimo uz prijedlog da se razradi solucija trase, koja bi išla ispod Srđa tunelima i u tu svrhu izgradio još jedan most paralelno s mostom Dr. F. Tuđmana. Makar iziskivao nešto više truda i vještine graditelja. Sasvim je irelevantno ako bi (a pitanje je i dali bi) to opće zahtijevalo značajnije povećanje ulaganja sredstava. Čak što više možda bi neke napokon uvjerilo da su ovdašnji ljudi i za napredak i za budućnost i za boljitak ali ne na štetu života na i ovako stisnutom prostoru, a to nema cijenu.

### **Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, koridori brze ceste, plinovoda i željeznice utvrđeni su u strateškim dokumentima Republike Hrvatske. S obzirom na očekivano prometno opterećenje trasa se planira kao dvotračna. Predmetna cesta je u prvom redu namijenjena povezivanju Dubrovnika i zračne luke brzom vezom, te povezivanja Dubrovnika i zračne luke s prometnom mrežom RH i županije, dok bi se tranzitni promet ranije usmjerio autocestom prema BiH i Crnoj Gori. Kod vođenja trase se pazilo na zone sanitarne zaštite izvorišta na način da je položena po nižim kotama od izvorišta, a nizvodno od izvorišta Omble je položena na vijaduktu.

Predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

U Prijedlog Izmjena i dopuna Plana uvrštena je i trasa s novim mostom preko Omble uz postojeći, koja bi vodila iz smjera Osojnika prema mostu dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu i Župi dubrovačkoj.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire.

Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okružje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također bi bili narušeni.

## **2.**

2. Ne manje izražavamo svoje negodovanje vezano za malverzacijski karakter projekta Golfa na Srđu, koji je samo paravan za izgradnju stambenih objekata, vila i apartmana.

Ako se već cjelokupni projekt, te očite devastacije iskorištene za nekretninski biznis, ne može poništiti raskidanjem za Dubrovnik nepovoljnog i financijski štetnog ugovora, kojim bi „investitor“ bio financiran od strane građana Dubrovnika i Hrvatske kroz izgradnju kompletne infrastrukture, što bi ga učinilo stvarnim investitorom koji se odriče svoje investicije. Taj je apsurd na žalost umiješanih u malverzaciju za sad rezultirao s nekoliko sudskih odluka donesenih u korist građana. Apeliramo na poštivanju sudskih odluka, i ako više nije moguće drugačije, a onda barem na taj način korigirati kriminalni učinak na plato brda Srđ, smanjenjem obuhvata s 310 na prvotnih 100 hektara površine za projekt Golfa.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Presuda Visokog upravnog suda kojom se ukidaju IDPPDNŽ iz 2006. godine je poštovana.

Sukladno mišljenju MGIPU od 23. ožujka 2015. u provedbi Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije presuda VUS-a ima za posljedicu da dijelovi ukinutog plana (tekstualni i grafički) koji su izmijenjeni Odlukom o donošenju tog Plana ostaju onakvi kakvi su bili prije stupanja na snagu te Odluke, a dijelova koji su dopunjeni tom Odlukom više nema.

Navedeno, naravno, pod uvjetom da navedeni dijelovi nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni Odlukama o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke, a u kojem slučaju su ovi dijelovi takvi kakvi su prema Odluci donesenoj nakon predmetne Odluke.

To znači da je sadržaj (tekstualni i grafički) Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije onakav kakav je prema:

- Odluci o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 6/03.),
- Zaključku o usklađenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/05.),
- Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/10.),
- Zaključku o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 4/12)
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 9/13.).
- Odluci o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 2/15.).
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/16.).

Dakle, nakon objave spomenute presude tj. od 28. siječnja 2015. na snazi je (važi) Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06\*~~, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.).

H/9

JR  
IDPPZ



480

**BRANITELJI HRVATSKE**  
ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA  
DUBROVNIK

2117/1 UPRAVNA TIJELA

Primljeno:	22-02-2017	Žiro račun:	IBAN : HR7723400091110612565
Klasifikacijska oznaka:	350-02/14-01/01	Org. jedinica:	MATIČNI BROJ: 4108850
Uredbeni broj:	1577-145	Prilog	Vrijed

Josipa Kosora 30, 20000 Dubrovnik  
Tel/Fax: 020/333-324  
E-mail: branitelji.hrvatske@du.t-com.hr  
OIB 87295225528

Broj: 03/2017.

Dubrovnik, 28.02.2017.  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE

3151	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	28.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednost
378-17-441	0	-

**DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA**  
Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju  
IDPPDNŽ  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

200

Predmet: *Primjedba na Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije*

*U sažetku Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na cestovne koridore oko grada Dubrovnika planira se mreža cestovnih koridora i pripadajućih građevina od kojih i brza cesta Osojnik (Dubrovnik) – Karasovići. Trasa brze ceste vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke.*

*Auto cesta koja je planirana do Osojnika preko teritorija Republike Hrvatske i povezivanje RH brzom cestom preko Pelješca je izuzetan zahvat i pažnje vrijedan program-projekt za sav žitelj u našoj regiji Dubrovačko-neretvanskoj županiji.*

*Inzistiranje na rješenju brze ceste od Osojnika, kroz Dubrovačku rijeku preko izvorišta rijeke Omble je potpuni promašaj i katastrofa za žitelje koji žive na tom prostoru. Rješenja ili druge alternative nisu se nudile, već pučanstvo je stavljeno pred gotov čin, te s toga treba odbaciti takva rješenja.*

*Ovu varijantu već su stručnjaci ocijenili neprihvatljivom ocjenom (-2). Po tom su izradili novu verziju, koja se nije mnogo razlikovala od prethodne s time da je samo nešto malo izmaknuta od izvorišta, što čini projekt još zamršenijim. Svojom trasom iznad stambenih naselja Mokošice i sela Prijedora prolazi samim rubom klizišta. Još gore je to da, osim što se naseljima sasvim približava zatvara ih i odsijeca od prirodne okoline, koja za dio stanovnika, koji žive od zemlje i poljoprivrede znači egzistenciju. Očito se nije imala ni namjera voditi računa o životu stanovnika vezanom za obitavanje u jednom dijelu planirane trase brze auto ceste. To neznatno pomicanje trase je napravljeno ne bi li se tobože zaštitila prirodna staništa ugroženih životinjskih vrsta, koje žive u području rijeke Omble, ne vodeći računa da bi se time još više, nego prijašnjim prijedlogom izravno ugrozilo način i kvalitetu života svih stanovnika. Ovlaš se ipak da naslutiti nekakva mogućnost trase, koja bi mogla izaći izravno na most Dr F. Tuđmana, što bi bilo puno primjerenije i prihvatljivije od nametanog rješenja, da se u slučaju potrebe ili pametno provedenog rasuđivanja, napravi paralelno uz postojeći još jedan most „bliznac“. Takvim projektom bi se prohodnost, vezana uz očito ciljano rješavanje prometa u*

*tranzitu, udvostručila i time riješili praktično svi problemi ako ih se dakako želi kvalitetno riješiti, kako zbog stanovništva, tako i zbog očuvanja okoliša i zaštićenog prirodnog krajolika Rijeke Dubrovačke i posebno izvorišta Omble.*

*Čudan je i tretman najvećeg bogatstva ovog predjela **Rijeke Dubrovačke voda**.. Očito, ili namjerno, ili iz neznanja time čine ogromnu grešku jer na ovom relativno malom i izuzetno uskom kopnenom dijelu postoji 12 izvorišta pitke vode, koja bi presjekla planirana gradnja. Ukoliko bi došlo do nestanka nekih od tih izvorišta to bi bio ekocid nad prirodom i nad ljudima. Svakako ovo je i te kako značajno primijetiti i unaprijed staviti kao uvjet čiste savjesti .*

*Osim protivljenja ovako nepromišljeno pogubnom prijedlogu, predlaže se ono što je i na javnoj raspravi podržano od nazočnih, a to je još jedan most paralelno s mostom dr. F. Tuđmana. Sasvim je realno pitanje dali bi to opće zahtijevalo više sredstava, no neke bi napokon možda uvjerilo da su ovdašnji ljudi i za **napredak** i za **budućnost** i za **boljitak** ali ne za **ugrožavanje kvalitete ljudskog života**.*

Predsjednik:  
  
Zvonko Koštro, ing.



**BRANITELJI HRVATSKE  
ŽUPANIJA DUBROVAČKO-NERETVANSKA  
DUBROVNIK  
20000 DUBROVNIK  
Josipa Kosora 30**

**1.**

U sažetku Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na cestovne koridore oko grada Dubrovnika planira se mreža cestovnih koridora i pripadajućih građevina od kojih i brza cesta Osojnik (Dubrovnik) - Karasovići. Trasa brze ceste vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke.

Auto cesta koja je planirana do Osojnika preko teritorija Republike Hrvatske i povezivanje RH brzom cestom preko Pelješca je izuzetan zahvat i pažnje vrijedan program-projekt za sav žitelj u našoj regiji Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Inzistiranje na rješenju brze ceste od Osojnika, kroz Dubrovačku rijeku preko izvorišta rijeke Omble je potpuni promašaj i katastrofa za žitelje koji žive na tom prostoru. Rješenja ili druge alternative nisu se nudile, već pučanstvo je stavljeno pred gotov čin, te s toga treba odbaciti takva rješenja.

Ovu varijantu već su stručnjaci ocijenili neprihvatljivom ocjenom (-2). Po tom su izradili novu verziju, koja se nije mnogo razlikovala od prethodne s time da je samo nešto malo izmaknuta od izvorišta, što čini projekt još zamršenijim. Svojom trasom iznad stambenih naselja Mokošice i sela Prijedora prolazi samim rubom klizišta. Još gore je to da, osim što se naseljima sasvim približava zatvara ih i odsijeca od prirodne okoline, koja za dio stanovnika, koji žive od zemlje i poljoprivrede znači egzistenciju. Očito se nije imala ni namjera voditi računa o životu stanovnika vezanom za obitavanje u jednom dijelu planirane trase brze auto ceste. To neznatno pomicanje trase je napravljeno ne bi li se tobože zaštitila prirodna staništa ugroženih životinjskih vrsta, koje žive u području rijeke Omble, ne vodeći računa da bi se time još više, nego prijašnjim prijedlogom izravno ugrozilo način i kvalitetu života svih stanovnika. Ovlaš se ipak da naslutiti nekakva mogućnost trase, koja bi mogla izaći izravno na most Dr F. Tuđmana, što bi bilo puno primjerenije i prihvatljivije od nametanog rješenja, da se u slučaju potrebe ili pametno provedenog rasuđivanja, napravi paralelno uz postojeći još jedan most „ blizanac Takvim projektom bi se prohodnost, vezana uz očito ciljano rješavanje prometa u tranzitu, udvostručila i time riješili praktično svi problemi ako ih se dakako želi kvalitetno riješiti, kako zbog stanovništva, tako i zbog očuvanja okoliša i zaštićenog prirodnog krajolika Rijeke Dubrovačke i posebno izvorišta Omble.

Čudan je i tretman najvećeg bogatstva ovog predjela Rijeke Dubrovačke voda. Očito, ili namjerno, ili iz neznanja time čine ogromnu grešku jer na ovom relativno malom i izuzetno uskom kopnenom dijelu postoji 12 izvorišta pitke vode, koja bi presjekla planirana gradnja. Ukoliko bi došlo do nestanka nekih od tih izvorišta to bi bio ekocid nad prirodom i nad ljudima. Svakako ovo je i te kako značajno primijetiti i unaprijed staviti kao uvjet čiste savjesti.

Osim protivljenja ovako nepromišljeno pogubnom prijedlogu, predlaže se ono što je i na javnoj raspravi podržano od nazočnih, a to je još jedan most paralelno s mostom dr. F. Tuđmana. Sasvim je realno pitanje dali bi to opće zahtijevalo više sredstava, no neke bi napokon možda uvjerilo da su ovdašnji ljudi i za napredak i za budućnost i za boljitak ali ne za ugrožavanje kvalitete ljudskog života.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

Zbog mogućih negativnih utjecaja na okoliš koji su utvrđeni kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš, Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana će se analizirati i trasa s novim mostom preko Omble koji bi vodio iz smjera Osojnika paralelno uz most dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu, kao i varijanta s podzemnim koridorom, te predložiti najprihvatljivije rješenje.

Prema Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš s obzirom na procijenjeni utjecaj ovog koridora na zrak, vode, tlo i poljoprivredu, šumarstvo i lovstvo, biološku raznolikost, ekološku mrežu i krajobraz, rješenje s vođenjem trase brze ceste sjevernim padinama Srđa, uvažavajući propisane mjere zaštite i mjere ublažavanja na ekološku mrežu predstavlja povoljnije rješenje od varijante iz Prijedloga PPDNŽ-a.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire. Taj utjecaj je nešto manji u slučaju odabira podzemnog koridora.

Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okruženje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također će biti narušeni.

H/10

Dubrovačko-neretvanska županija  
Upravni odjel za prostorno uređenje i  
gradnju Dubrovačko-neretvanske  
županije  
Gundulićeva poljana 1  
20 000 Dubrovnik

Zagreb, 22. veljače 2017. godine

Naš ur.broj: 05-30/02-2017

**PREDMET: Komentari Zelene akcije na Prijedlog Izmjena i dopuna  
prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije**

preporučenom poštom

Poštovani/a,

Izmjene prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije pokrenute su temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br. 4/14) i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br. 6/15). Prema javno objavljenoj informaciji Javna rasprava o Prijedlogu Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Strateške studije utjecaja na okoliš Prijedloga Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije otvorena je od 23. siječnja do 22. veljače 2017. godine. U nastavku vam šaljem primjedbe Zelene akcije za koje vas molimo da ih uzmete u obzir prilikom izrade konačnog Prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije.

### 1. Hidroelektrane

Pozdravljamo brisanje iz prostornog plana hidroelektrane Ombla. S obzirom da je HE Dubrovnik 2 dio šireg sustava za proširenje kapaciteta i gradnju novog tunela treba uvesti u Plan obavezu da se napravi Strateška procjena utjecaja na okoliš i procjena utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve. S obzirom na

Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953

REPUBLIKA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJELI  
DUBROVNIK

565

24-02-2017

Priloga:	24-02-2017	Org. jedinica:	
Klasifikacijska oznaka:	350-02/14-01/01	Prilog:	1-13/
Uredbeni broj:	15-77-180	Vrijednost:	

22.2.2017

1092

**ZELENA AKCIJA**  
Republika Hrvatska / THE EARTH CROATIA  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE



3152	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	28.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednost:
378-17-442	0	-

201



već postojeće opterećenje u korištenju ovih rijeka i na očekivani utjecaj klimatskih promjena na njihove vodne režime, bioraznolikosti i kvalitetu riječnih ekosustava, upitno je da li je potrebno povećavati kapacitete HE Dubrovnik 2.

## 2. Športske građevine – golf igrališta

U Krajobraznoj studiji Dubrovačko-neretvanske županije: Tipološka klasifikacija krajobraza“ (Prostorno načrtovanje Aleš Mlakar s.p., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ožujak, 2016), izdvojena je problematična sportsko-rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia kao neprihvatljiva za krajobrazna područja.

Strateška studija o utjecaju na okoliš prijedloga izmjena prostornog plana dubrovačko-neretvanske županije zaključila je da:

1. Prepoznate su 2 kritične lokacije golf igrališta: Sestrice, s mogućim utjecajem na područje HR3000163 Stonski kanal i Gnjile, s mogućim utjecajem na područje HR2000946 Snježnica i Konavosko polje. Iako je za golf igralište na lokaciji Sestrici u Planu određena mjera izmicanja u unutrašnjost i izrada hidrogeološkog elaborata temeljem analize mogućih utjecaja u Elaboratu glavne ocjene za 1. Ciljane izmjene i dopune Plana, budući da tad nije u obzir uzet i moguć utjecaj uslijed površine prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade koja se preklapa sa planiranom zonom za golf igralište, smatra se da bi ipak bilo potrebno preispitati i navedenu lokaciju zbog mogućeg kumulativnog utjecaja.

2. Golf igralište - Ljuta/Zastolje – Gnjile u Općini Konavle (planirano) <sup>[1]</sup><sub>[2]</sub>: Golf igralište predstavlja rizik zbog vjerojatnosti pretjeranog trošenja vode te pretjeranog korištenja pesticida što može dovesti do utjecaja na ciljne vrste okolnog područja. Na ovom području ekološke mreže, potencijalni značajni utjecaj se može posebno, direktno, očekivati na ciljne vrste koje su vezane za vodena staništa i vodotoke Konavoskog polja, uslijed mogućeg onečišćenja vodotoka i podzemnih voda korištenjem velikih količina pesticida. Također, moguće su promjene u vodnom režimu okolnih područja, ovisno o tome od kuda bi se crpila voda za potrebe održavanja golf igrališta. Iako je lokacija planirana u južnom, rubnom dijelu područja ekološke mreže, ne može se na ovoj razini isključiti mogućnost značajnog utjecaja s obzirom na neposrednu blizinu Konavočice i Ljute koje teku u smjeru prema Konavoskom polju.

3. Za sva tri predložena golf igrališta dane su mjere zaštite za očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti

**Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953**

Za golf igralište na Srdu nije rađena procjena utjecaja unutar Strateške studije, jer je za njega izrađena Studija procjene utjecaja na okoliš 2013. godine. Međutim, s obzirom da je Upravni sud poništio Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš 2016. godine, procjena se mora ponovno raditi.

**Možemo zaljučiti da sva tri predložena igrališta za golf imaju značajan utjecaj na okoliš i prirodu i Zelena akcija predlaže da se izbrišu iz Prijedloga Izmjena prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije.**

### **3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene**

U Prijedlogu Izmjena plana, povećan je broj smještajnih kapaciteta u Županiji za 3218 kreveta i površinu od 50,28 ha. Od toga je novih smještajih kapaciteta na Otoku Mljetu čak 3150 kreveta, te na Korčuli 868. Pri tome je ukupan broj planiranih smještajnih kapaciteta u 83 područja na ukupno 620,57 ha površine.

U ovu brojku ne ulaze smještajni kapaciteti "skriveni" u R zonama, kao npr. 1200 kreveta na lokalitetu Bosanka / Srd.

Nije napravljena procjena potreba za ovim smještajnim kapacitetima, a neka od njih smještena us uz ili u vrlo vrijednim, zaštićenim i ugroženim područjima, poput Mljeta, delte Neretve i Malostonskog zaljeva. Procjenjujemo da, uz postojeće smještajne kapacitete, nije potrebno imati ovako velik broj turističkih zona i kreveta, te **predlažemo brisanje onih sa značajnim utjecajem na okoliš i prirodu.**

### **4. Šume**

Prema Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš, predlaže se da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno, zbog značajnog utjecaja na okoliš i prirodu, naročito na područjima Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova. Zelena akcija smatra da se treba ispoštovati Strateška procjena utjecaja na okoliš da se odustane od prenamjene šumskog zemljišta, zbog značajnog utjecaja na ekološku mrežu i zaštićena područja poput rezervata Malostonski zaljev i Malo more.

### **5. Zaštićena područja i Natura 2000**

U Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, u poglavlju procjene utjecaja na ekološku mrežu nije napravljena procjena utjecaja na područje Nature 2000 - HR5000037 Nacionalni park

**Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953**

Mljet. Kako je to najveća kategorija zaštite prirode unutar Dubrovačko – Neretvanske županije, procjenu treba napraviti. U svjetlu toga očekujemo da bi planiranih novih 3150 kreveta na 30 ha na otoku Mljeto imalo značajan negativni utjecaj na Nacionalni park Mljet. Ovo posebno treba uzeti u obzir u svjetlu činjenice da Hrvatska ima značajnih problema u održivom upravljanju turističkim kapacitetima u zaštićenim područjima za što su najpoznatiji primjer Plitvice. **Predlažemo da se izradi procjena utjecaja i shodno tome smanji broj novih smještajnih kapaciteta.**

Osim Mljeta, pod Velikim su pritiskom delta Neretve i Malostonski zaljev, te predlažemo da se pritisci na ova vrijedna, zaštićena i područja unutar Europske ekološke mreže NATURA 2000, maksimalno smanje, kako bi se osigurali ciljevi plana koji, između ostalog, kažu: B-2: Očuvati te poboljšati stanje bioraznolikosti na području delte Neretve i B-3: Spriječiti daljnju eutrofikaciju Malostonskog zaljeva.

**Pri tom smatramo da turističke zone i prenamjena šumskog zemljišta u poljoprivredno u njihovoj blizini nisu prihvatljivi.**

Nadalje, predlaže se izmještanje planirane varijante brze ceste iz zaštićenog krajobraza Rijeka dubrovačka, te dalje od NATURA 2000 područja HR2001010 PALEOOMBLA–OMBLA, a Zelena akcija podržava taj prijedlog Strateške studije.

**Zelena akcija predlaže da se u predložena nova zaštićena područja doda i špiljski sustav Izvor Omble – Vilina jama, zbog vrlo visoke bioraznolikosti, hidrogeomorfoloških obilježja i značajne uloge kao izvora pitke vode.**

Predlažemo kategoriju zaštite - hidrogeološki spomenik prirode, iako bi ovaj špiljski sustav mogao zadovoljiti i kategoriju posebnog rezervata prirode. Za područje NATURA 2000 Paleoombla Ombla, te za područje sliva rijeke Omble predlažemo da se pokrene zaštita u kategoriji regionalni park ili park prirode (V IUCN kategorija), te da se pokrene postupak prekogranične zaštite, odnosno međunarodnog parka. Time bi se trajno zaštitilo vrlo vrijedno područje za bioraznolikost, te osigurala kvalitetna zaštita sliva rijeke Omble i pitke vode za grad Dubrovnik.

## 6. Otpad

Postupanje s otpadom u izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije nije obrađeno sukladno nacionalnom Planu gospodarenja otpadom 2017.-2022. i Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, kao ni prema jednom od temeljnih načela u gospodarenju otpadom propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a to je načelo blizine. Spominje se da cjeloviti sustav gospodarenja otpadom između ostalog

**Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, [www.zelena-akcija.hr](http://www.zelena-akcija.hr), MB:3467953**



obuhvaća i županijski centar za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdolje te je osim lokacije propisana i tehnologija samog centra.

**Zahtijevamo da se u izmjene Prostornog plana stavi uvjet da će županijski centar biti izgrađen nakon provedenih dodatnih istraživanja utjecaja na okoliš, ukoliko analiza opravdanosti izgradnje, koja treba prethoditi procjeni utjecaja na okoliš, uopće pokaže opravdanost gradnje takvog velikog centra. Ta analiza je nužna, s obzirom da je županijski sustav gospodarenja otpadom zacrtan kada su ciljevi odvojenog prikupljanja i recikliranja bili puno niži u odnosu na one koje sada propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom i nacionalni Plan gospodarenja otpadom te s obzirom da je evidentno da planirani sustav nema u vidu temeljno načelo u gospodarenju otpadom koje propisuje Zakon, a to je načelo blizine. Analiza treba preispitati opravdanost, odnosno isplativost i ekološku prihvatljivost izgradnje velikog županijskog centra u odnosu na male lokalne sustave. Naš je stav, a što je dokazano i na brojnim primjerima diljem svijeta, da je sustavom odvajanja od vrata do vrata i lokalnim reciklažnim centrima koji obuhvaćaju kompostane, bioplinare, sortirnice i reciklažna dvorišta te manja postrojenja za recikliranje miješanog otpada (obrada bez proizvodnje RDF-a), moguće smanjiti količinu ostatnog miješanog otpada višestruko u odnosu na postojeće količine te neutralizirati u inertnu masu koju je potom moguće odložiti na uređeno manje odlagalište na lokalnom nivou. Time bi se izbjegla potreba za izgradnjom velikog centra koji može imati visok stupanj rizika od ugrožavanja okoliša, što je posebice naglašeno u prostorima poput Dubrovačko-neretvanske županije gdje je okršenost terena vrlo velika, a osim toga takav jedan centar krši i spomenuto zakonom propisano načelo blizine po kojem je otpad potrebno zbrinjavati što je moguće bliže mjestu nastanka. Ukoliko navedena analiza ipak pokaže opravdanost izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, potrebno je ispraviti brojne nedostatke vezane za odabir lokacije centra te određivanje kapaciteta i tehnologije.**

Što se tiče predložene lokacije Lučino Razdolje, utvrdili smo velike manjkavosti prilikom ispitivanja njenog utjecaja na okoliš pa je potrebno provesti još niz istraživanja. Naime, uvidom u dokumentaciju i analize stručnjaka hidrogeologa, uočili smo da nisu provedena adekvatna mikrozoniranja za predviđenu lokaciju Lučino Razdolje. To potvrđuje činjenica da je trasiranje provedeno dana 05.03.2013. napravljeno 500 metara dalje od same predviđene lokacije centra Lučino Razdolje. Također, utvrđeno je da trasiranje nije provedeno za vrijeme visokog vodostaja, a sukladno spomenutom Pravilniku trebalo je osim za suhog razdoblja biti provedeno i tada kako bi se adekvatno ispitaio potencijalan utjecaj na okoliš, odnosno na podzemne vode koje imaju pravac tečenja prema Malostonskom zaljevu (more I. kategorije i lokacija proizvodnje hrane - školjkarstva) i izvorištima koja se koriste ili se planiraju koristiti za vodoopskrbu. Shodno navedenom, jasno je da istraživanja utjecaja na okoliš nisu adekvatno provedena pa bi i samu Studiju utjecaja na okoliš izgradnje centra na predviđenoj lokaciji trebalo ponoviti i uzeti u obzir sve navedene čimbenike. Da su hidrogeološka istraživanja potrebna navodi se i u članku

Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, [www.zelena-akcija.hr](http://www.zelena-akcija.hr), MB:3467953

373. PP DNŽ koji je u potpunosti bez objašnjenja obrisano ovim izmjenama PP, čijem brisanju se protivimo.

U odnosu na tehnologiju centra, Plan gospodarenja otpadom RH 2017. - 2022. koji je usvojen u siječnju 2017. godine propisao je da će se izraditi nove Studije izvedivosti za svaki predloženi centar imajući u vidu nove ciljeve u gospodarenju otpadom koji su puno viši od onih propisanih prošlim nacionalnim Planom iz 2007. godine. Ti se ciljevi mogu postići jedino uspostavljanjem kvalitetnih sustava na lokalnoj razini. Ako analiza opravdanosti pokaže da se treba graditi županijski centar, potrebno je izraditi novu Studiju izvedivosti koja će imati u vidu nove ciljeve odvajanja, smanjenja i ponovne uporabe otpada te također propisati tehnologiju koja iz ostatnog otpada izvlači maksimum reciklanata, a ostatak inertizira za sigurno odlaganje. Prijašnja Studija izvedivosti bila je radena prema drugim i puno nižim ciljevima te predlagala tehnologiju koja proizvodi velike količine gorivog otpada (RDF) za kojeg ne postoji osigurano tržište i čije bi se zbrinjavanje trebalo plaćati, uz velike posljedice za okoliš, tako da bi nova Studija trebala analizirati naprednije tehnologije mehaničko-biološke obrade koje ne proizvode gorivo za spaljivanje i mogu doprinijeti ispunjenju visokih ciljeva recikliranja.

Shodno svemu navedenom, smatramo da je prije definiranja lokacija za izgradnju pojedinih objekata u Prostornom planu DNŽ, potrebno provesti još nekoliko nabrojanih analiza koje će utvrditi opravdanost izgradnje pojedinih objekata, a potom i analize koje će utvrditi stupanj utjecaja na okoliš sukladno pozitivnom nacionalnom zakonodavstvu. Dok se spomenute analize rade, gradovi i općine moraju učiniti maksimalne napore kako bi unaprijedili sustav odvajanja i recikliranja te smanjili količinu otpada za odlaganje na odlagališta.

S poštovanjem,


Zelena akcija/FoE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096,  
za@zelena-akcija.hr, [www.zelena-akcija.hr](http://www.zelena-akcija.hr), MB:3467953



**ZELENA AKCIJA/FoE Croatia**  
**Frankopanska 1**  
**10000 ZAGREB**

**1.**

**1. Hidroelektrane**

Pozdravljamo brisanje iz prostornog plana hidroelektrane Ombla. S obzirom da je HE Dubrovnik 2 dio šireg sustava za proširenje kapaciteta i gradnju novog tunela treba uvesti u Plan obavezu da se napravi Strateška procjena utjecaja na okoliš i procjena utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve. S obzirom na već postojeće opterećenje u korištenju ovih rijeka i na očekivani utjecaj klimatskih promjena na njihove vodne režime, bioraznolikosti i kvalitetu riječnih ekosustava, upitno je da li je potrebno povećavati kapacitete HE Dubrovnik 2.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Projekt Gornji horizonti se provodi bez usuglašavanja s nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Stav Dubrovačko-neretvanske županije je da se projekt Gornji horizonti nije smio nastavljati dok se ne provede Strateška procjena utjecaja na okoliš zahvata Gornji Horizonti, te do uspostave monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda, odnosno usuglašanih planova upravljanja ovim vodama. Stoga će se u izmjenama i dopunama Plana realizacija II faze HE Dubrovnik uvjetovati Strateškom procjenom utjecaja na okoliš i procjenom utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve, te i donošenjem usuglašanih planova upravljanja i uspostavom monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda

Međutim, Prijedlogom plana ne planira se nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimati dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice, što će se izričito navesti u predmetnoj odredbi. Realizacijom II faze planira se povećanje instaliranog protoka HE Dubrovnik uz korištenje postojećeg dotoka, čime bi HE Dubrovnik postala vršno postrojenje,

Radom u vršnom režimu bi se osim dobivanja vršne energije smanjio negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u Župskom zaljevu budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.

**2.**

**2. Športske građevine - golf igrališta**

U Krajobraznoj studiji Dubrovačko-neretvanske županije: Tipološka klasifikacija krajobraza“ (Prostorno načrtovanje Aleš Mlakar s.p., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ožujak, 2016), izdvojena je problematična sportsko-rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia kao neprihvatljiva za krajobrazna područja.

Strateška studija o utjecaju na okoliš prijedloga izmjena prostornog plana Dubrovačko- neretvanske županije zaključila je da:

- Prepoznate su 2 kritične lokacije golf igrališta: Sestrice, s mogućim utjecajem na područje HR3000163 Stonski kanal i Gnjile, s mogućim utjecajem na područje HR2000946 Snježnica i Konavosko polje. Iako je za golf igralište na lokaciji Sestrici u Planu određena mjera izmicanja u unutrašnjost i izrada hidrogeološkog elaborata temeljem analize mogućih utjecaja u Elaboratu

glavne ocjene za 1. Ciljane izmjene i dopune Plana, budući da tad nije u obzir uzet i moguć utjecaj uslijed površine prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade koja se preklapa sa planiranom zonom za golf igralište, smatra se da bi ipak bilo potrebno preispitati i navedenu lokaciju zbog mogućeg kumulativnog utjecaja.

- Golf igralište - Ljuta/Zastolje - Gnjile u Općini Konavle (planirano) [SEP]: Golf igralište predstavlja rizik zbog vjerojatnosti pretjeranog trošenja vode te pretjeranog korištenja pesticida što može dovesti do utjecaja na ciljne vrste okolnog područja. Na ovom području ekološke mreže, potencijalni značajni utjecaj se može posebno, direktno, očekivati na ciljne vrste koje su vezane za vodena staništa i vodotoke Konavoskog polja, uslijed mogućeg onečišćenja vodotoka i podzemnih voda korištenjem velikih količina pesticida. Također, moguće su promjene u vodnom režimu okolnih područja, ovisno o tome od kuda bi se crpila voda za potrebe održavanja golf igrališta. Iako je lokacija planirana u južnom, rubnom dijelu područja ekološke mreže, ne može se na ovoj razini isključiti mogućnost značajnog utjecaja s obzirom na neposrednu blizinu Konavočice i Ljute koje teku u smjeru prema Konavoskom polju.
- Za sva tri predložena golf igrališta dane su mjere zaštite za očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti
- Za golf igralište na Srđu nije rađena procjena utjecaja unutar Strateške studije, jer je za njega izrađena Studija procjene utjecaja na okoliš 2013. godine. Međutim, s obzirom daje Upravni sud poništio Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš 2016. godine, procjena se mora ponovno raditi.

Možemo zaljučiti da sva tri predložena igrališta za golf imaju značajan utjecaj na okoliš i prirodu i Zelena akcija predlaže da se izbrišu iz Prijedloga Izmjena prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije.

#### **Odgovor:**

Ne usvaja se.

Golf na Srđu ne nalazi se unutar nacionalne ekološke mreže, a prošao je postupak Procjene utjecaja zahvata na okoliš. Strateška studija utjecaja Plana na okoliš ga nije preispitivala s obzirom na napatuk MZOIE koji kaže da se kroz Stratešku studiju utjecaja Plana na okoliš ne preispituju zone za koje su već provedeni postupci Procjene utjecaja na okoliš.

Golf na Sestricama u Općini Dubrovačko primorje i Gnjilama u Općini Konavle nisu izbrisani iz Plana nego su propisani strožiji uvjeti za njihovo planiranje s obzirom da se nalaze ili su u neposrednoj blizini NEM te da nisu provedeni postupci PUO. Za njih se traži preispitivanje i evtl smanjenje obuhvata (Dubrovačko primorje) ili izmještanje (Konavle) prije izrade PPUO.

### **3.**

3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene

U Prijedlogu Izmjena plana, povećan je broj smještajnih kapaciteta u Županiji za 3218 kreveta i površinu od 50.28 ha. Od toga je novih smještajnih kapaciteta na Otoku Mljetu čak 3150 kreveta, te na Korčuli 868. Pri tome je ukupan broj planiranih smještajnih kapaciteta u 83 područja na ukupno 620,57 ha površine. U ovu brojku ne ulaze smještajni kapaciteti "skriveni" u R zonama, kao npr. 1200 kreveta na lokalitetu Bosanka / Srđ.

Nije napravljena procjena potreba za ovim smještajnim kapacitetima, a neka od njih smještena su uz ili u vrlo vrijednim, zaštićenim i ugroženim područjima, poput Mljeta, delte Neretve i Malostonskog zaljeva. Procjenjujemo da, uz postojeće smještajne kapacitete, nije potrebno imati ovako velik broj turističkih zona i kreveta, te predlažemo brisanje onih sa značajnim utjecajem na okoliš i prirodu.

#### **Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, smještajni kapaciteti kao i obuhvati ugostiteljsko-turističkih zona su korigirani radi uvrštavanja ugostiteljsko-turističkih zona koje su presudom Vrhovnog suda ukinute, te se izvršila preraspodjela smanjenjem obuhvata i kapaciteta pojedinih neperspektivnih izdvojenih ugostiteljsko-turističkih zona da

bi se povećale neke perspektivnije zone ili uvele neke nove zone, koje imaju realne izgleda za brzu realizaciju i aktiviranje turističkog gospodarstva.

Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012-2022. kao i Plan razvoja turizma klastera Neretva 2015.-2025. su dokumenti koji strateški sagledavaju problematiku razvoja turizma na nivou Županije. Za potrebe IDPPDNŽ izrađene su:

- Analiza opravdanosti ugostiteljsko-turističkih zona DNŽ
- Studija revizije ugostiteljsko-turističkih zona DNŽ.

Sada važećim PPDNŽ predviđeno je ukupno 67 zona, od kojih je 15 postojećih (izgrađene ili djelomično izgrađene), a za 10 zona su izrađeni urbanistički planovi. Ostale zone čekaju investitore što znači da blizu 40 zona ima neizvjesnu budućnost. Ovim studijama ocjenila se njihova podobnost sa stajališta atraktivnosti i vjerojatnosti realizacije. U slučaju da pojedine zone nemaju velike vjerojatnosti za razvoj, moguće je načiniti preraspodjelu na druge lokacije, a koje prema Strategiji razvoja turizma imaju potencijal ili su ocijenjene kao prioritetne.

#### 4.

##### 4. Šume

Prema Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš, predlaže se da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno, zbog značajnog utjecaja na okoliš i prirodu, naročito na područjima Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova. Zelena akcija smatra da se treba ispoštovati Strateška procjena utjecaja na okoliš da se odustane od prenamjene šumskog zemljišta, zbog značajnog utjecaja na ekološku mrežu i zaštićena područja poput rezervata Malostonski zaljev i Malo more.

##### **Odgovor:**

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

#### 5.

##### 5. Zaštićena područja i Natura 2000

U Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, u poglavlju procjene utjecaja na ekološku mrežu nije napravljena procjena utjecaja na područje Nature 2000 - HR5000037 Nacionalni park Mljet. Kako je to najveća kategorija zaštite prirode unutar Dubrovačko - Neretvanske županije, procjenu treba napraviti. U svjetlu toga očekujemo da bi planiranih novih 3150 kreveta na 30 ha na otoku Mljetu imalo značajan negativni utjecaj na Nacionalni park Mljet. Ovo posebno treba uzeti u obzir u svjetlu činjenice da Hrvatska ima značajnih problema u održivom upravljanju turističkim kapacitetima u zaštićenim područjima za što su najpoznatiji primjer Plitvice. Predlažemo da se izradi procjena utjecaja i shodno tome smanji broj novih smještajnih kapaciteta.

##### **Odgovor:**

Odgovoreno u sklopu odgovora izrađivača Strateške studije utjecaja na okoliš IDPPDNŽ .

#### 6.

Osim Mljeta, pod Velikim su pritiskom delta Neretve i Malostonski zaljev, te predlažemo da se pritisci na ova vrijedna, zaštićena i područja unutar Europske ekološke mreže NATURA 2000, maksimalno smanje, kako bi se osigurali ciljevi plana koji, između ostalog, kažu: B-2: Očuvati te poboljšati stanje bioraznolikosti na području delte Neretve i B-3: Spriječiti daljnju eutrofikaciju Malostonskog zaljeva.

Pri tom smatramo da turističke zone i prenamjena šumskog zemljišta u poljoprivredno u njihovoj blizini nisu prihvatljivi.

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Planirane su ugostiteljsko-turističke zone – autokampovi Ušće - u gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu, dok su lokacije Galičak i Plaža izbrisane iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističke zone na području Neretve u odredbama IDPPDNŽ unesene su mjere ublažavanja utjecaja na okoliš odnosno stroži kriteriji za njihovo planiranje.

Zona Planikovac u Općini Dubrovačko primorje razmatrana je u okviru Strateške studije utjecaja za Prostorni plan Županije te je utvrđeno da nije povoljna obzirom na kumulativan utjecaj sa zonama u Dubi stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever. Stoga je izbrisana iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističku zonu u Dubi stonskoj, zbog smještaja unutar Posebnog rezervata Malostonski zaljev, te unutar područja ekološke mreže RH, proveden je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. u okviru II. Ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2016. – Strateška studija analize sastavnica okoliša u odnosu na planirani zahvat izgradnje turističko-rekreacijskog kompleksa u području Dube stonske na poluotoku Pelješcu, IRES, travanj 2011. . te su zone u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever kroz zakonski utvrđenu proceduru su uvrštene u Plan.

U Plan su ugrađeni svi prijedlozi Strateške studije (zona Zjat-sjever u smanjenom obuhvatu - 3,6ha, a zona Zjat-istok premještena je na niže kote radi procijenjenog utjecaja na okoliš pod novim imenom Bjejevica) te su dati stroži uvjeti izgradnje i oblikovanja. Također u Plan su ugrađene sve mjere zaštite okoliša dobivene u postupku Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.

Zona Planikovac u Općini Dubrovačko primorje razmatrana je u okviru Strateške studije utjecaja za Prostorni plan Županije te je utvrđeno da nije povoljna obzirom na kumulativan utjecaj sa zonama u Dubi stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever. Stoga je izbrisana iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

**7.**

Nadalje, predlaže se izmještanje planirane varijante brze ceste iz zaštićenog krajobraza Rijeka dubrovačka, te dalje od NATURA 2000 područja HR2001010 PALEOOMBLA- OMBLA, a Zelena akcija podržava taj prijedlog Strateške studije.

Zelena akcija predlaže da se u predložena nova zaštićena područja doda i špiljski sustav Izvor Omble - Vilina jama, zbog vrlo visoke bioraznolikosti, hidrogeomorfoloških obilježja i značajne uloge kao izvora pitke vode.

Predlažemo kategoriju zaštite - hidrogeološki spomenik prirode, iako bi ovaj špiljski sustav mogao zadovoljiti i kategoriju posebnog rezervata prirode. Za područje NATURA 2000 Paleoombla Ombla, te za područje sliva rijeke Omble predlažemo da se pokrene zaštita u kategoriji regionalni park ili park prirode (V IUCN kategorija), te da se pokrene postupak prekogranične zaštite, odnosno međunarodnog parka. Time bi se trajno zaštitilo vrlo vrijedno područje za bioraznolikost, te osigurala kvalitetna zaštita sliva rijeke Omble i pitke vode za grad Dubrovnik.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i

prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

Zbog mogućih negativnih utjecaja na okoliš koji su utvrđeni kroz postupak Strateške procjene utjecaja na okoliš, Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana će se analizirati i trasa s novim mostom preko Omble koji bi vodio iz smjera Osojnika paralelno uz most dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu, kao i varijanta s podzemnim koridorom, te predložiti najprihvatljivije rješenje.

Prema Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš s obzirom na procijenjeni utjecaj ovog koridora na zrak, vode, tlo i poljoprivredu, šumarstvo i lovstvo, biološku raznolikost, ekološku mrežu i krajobraz, rješenje s vođenjem trase brze ceste sjevernim padinama Srđa, uvažavajući propisane mjere zaštite i mjere ublažavanja na ekološku mrežu predstavlja povoljnije rješenje od varijante iz Prijedloga PPDNŽ-a.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire. Taj utjecaj je nešto manji u slučaju odabira podzemnog koridora.

Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okruženje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također će biti narušeni.

Špiljski sustav Izvor Omble - Vilina jama je dio NEM, pod brojem HR2000186, a proglašenje hidrogeološkim spomenikom prirode je u nadležnosti Hrvatske agencije za okoliš i prirodu.

## 8.

### 6. Otpad

Postupanje s otpadom u izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije nije obrađeno sukladno nacionalnom Planu gospodarenja otpadom 2017.-2022. i Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, kao ni prema jednom od temeljnih načela u gospodarenju otpadom propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a to je načelo blizine. Spominje se da cjeloviti sustav gospodarenja otpadom između ostalog

obuhvaća i županijski centar za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdolje te je osim lokacije propisana i tehnologija samog centra.

Zahtijevamo da se u izmjene Prostornog plana stavi uvjet da će županijski centar biti izgrađen nakon provedenih dodatnih istraživanja utjecaja na okoliš, ukoliko analiza opravdanosti izgradnje, koja treba prethoditi procjeni utjecaja na okoliš, uopće pokaže opravdanost gradnje takvog velikog centra.

Ta analiza je nužna, s obzirom da je županijski sustav gospodarenja otpadom zacrtan kada su ciljevi odvojenog prikupljanja i recikliranja bili puno niži u odnosu na one koje sada propisuje Zakon održivom gospodarenju otpadom i nacionalni Plan gospodarenja otpadom te s obzirom da je evidentno da planirani sustav nema u vidu temeljno načelo u gospodarenju otpadom koje propisuje Zakon, a to je načelo blizine. Analiza treba preispitati opravdanost, odnosno isplativost i ekološku prihvatljivost izgradnje velikog županijskog centra u odnosu na male lokalne sustave. Naš je stav, a što je dokazano i na brojnim primjerima diljem svijeta, da je sustavom odvajanja od vrata do vrata i lokalnim reciklažnim centrima koji obuhvaćaju kompostane, bioplinare, sortirnice i reciklažna dvorišta te manja postrojenja za recikliranje miješanog otpada (obrada bez proizvodnje RDF-a), moguće smanjiti količinu ostatnog miješanog otpada višestruko u odnosu na postojeće količine te neutralizirati u inertnu masu koju je potom moguće odložiti na uređeno manje odlagalište na lokalnom nivou. Time bi se izbjegla potreba za izgradnjom velikog centra koji može imati visok stupanj rizika od ugrožavanja okoliša, što je posebice naglašeno u prostorima poput Dubrovačko-neretvanske županije gdje je okršenos terena vrlo velika, a



osim toga takav jedan centar krši i spomenuto zakonom propisano načelo blizine po kojem je otpad potrebno zbrinjavati što je moguće bliže mjestu nastanka.

Ukoliko navedena analiza ipak pokaže opravdanost izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, potrebno je ispraviti brojne nedostatke vezane za odabir lokacije centra te određivanje kapaciteta i tehnologije.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (smanjivanje količine otpada, izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, mehaničko-biološka obrada, te odlaganje inertnog ostatka nakon obrade) i određene potencijalne lokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvodivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglask na reciklažu u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena površina odlagališta i smanjena površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

Izgradnja županijskog centra prema Prostornom planu nije ograničenje za uvođenje reciklaže i ona će se tijekom vremena povećavati i time smanjivati udio otpada koji će se odvoziti na obradu u centar, a prema Planu gospodarenja otpadom RH.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročistiti do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora. Za županijski centar utvrđuje se obveza provedbe propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša.

**9.**

Što se tiče predložene lokacije Lučino Razdolje, utvrdili smo velike manjkavosti prilikom ispitivanja njenog utjecaja na okoliš pa je potrebno provesti još niz istraživanja. Naime, uvidom u dokumentaciju i analize stručnjaka hidrogeologa, uočili smo da nisu provedena adekvatna mikrozoniranja za predviđenu lokaciju Lučino Razdolje. To potvrđuje činjenica da je trasiranje provedeno dana 05.03.2013. napravljeno 500 metara dalje od same predviđene lokacije centra Lučino Razdolje. Također, utvrđeno je da trasiranje nije i provedeno za vrijeme visokog vodostaja, a sukladno spomenutom Pravilniku trebalo je lošim za

suhog razdoblja biti provedeno i tada kako bi se adekvatno ispitao potencijalan utjecaj na okoliš, odnosno na podzemne vode koje imaju pravac tečenja prema Malalostonskom zaljevu (more I. kategorije i lokacija proizvodnje hrane - školjkarstva) i izvorištima koja se koriste ili se planiraju koristiti za vodoopskrbu. Shodno navedenome, jasno je da istraživanja utjecaja na okoliš nisu adekvatno provedena pa bi i samu Studiju utjecaja na okoliš izgradnje centra na predviđenoj lokaciji trebalo ponoviti i uzeti u obzir sve navedene čimbenike. Da su hidrogeološka istraživanja potrebna navodi se i u članku 373. PP DNŽ koji je u potpunosti bez objašnjenja obrisan ovim izmjenama PP, čijem brisanju se protivimo.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Potreba za dodatnim hidrogeološkim istraživanjima utvrđena je člankom 373. PPDNŽ važećih Izmjena i dopuna PP iz 2010. godine koji su i provedeni 2013. godine.

Početakom 2013. godine izvedena su dodatna geološka i hidrogeološka istraživanja na samoj lokaciji zahvata Centra za gospodarenje otpadom Dubrovačko-neretvanske županije "Lučino razdolje" (Geoqua d.o.o.). Navedeni radovi su provedeni u svrhu određivanja mogućeg utjecaja lokacije zahvata na područja posebne zaštite voda – zone sanitarne zaštite vode za piće (vodocrpilište Nereze i planirano vodocrpilište Doli) i područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama (zaljev Bistrina i Malostonski zaljev), u skladu sa Zakonom o vodama (NN br. 153/09, 130/11, 56/13) i Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN br. 66/11).

Za potrebe provođenja trasiranja, provedeno je detaljno geološko i hidrogeološko kartiranje na površini istražnog prostora, a kojima je određen povoljni prirodni objekt (ponor, jama, otvoreni pukotinski sustav i sl.) za ubacivanje trasera u podzemlje. Kao optimalna lokacija pokazala se otvorena pukotina uz rasjed u zaleđu napuštenog objekta. Sustav monitoringa pojave trasera, provodio se 50 dana, uzorkovanjem na 13 lokacija i praćenjem pojave na površini mora u zaljevu Bistrina i Malostonskom kanalu. Sve predviđene lokacije uzorkovane su predviđenom dinamikom, prvih 5 dana svakih 8 sati, sljedećih 10 dana svakih 12 sati, a daljnjih 35 dana svakih 24 sata.

Trasiranje tokova podzemne vode izvedeno je u hidrološkim uvjetima visokih voda.

Količina oborina koja je prethodila provođenju trasiranja uvjetovala je visoke razine podzemne vode, a oborine koje su padale tijekom praćenja pojave boje osigurala su vertikalni tok trasera prema podzemlju te njegovo kretanje velikom brzinom kroz podzemlje. Za potrebe mikrozoniranja nabavljeni su podaci o oborinama sa kišomjerne postaje u Trnovici. Mjerene količine oborina potvrđuju velike količine oborina koje su prethodile provođenju trasiranja, kao i za vrijeme praćenja pojave trasera. Količina oborina za promatrano razdoblje iznosila je vrlo visokih 670,4 mm. Obzirom da je uvjet visokih voda bio ispunjen, dobiveni rezultati mogu smatrati mjerodavnima.

Tijekom razdoblja opažanja od 50 dana, nije registrirana pojava trasera na vodocrpilištima (postojećim i planiranim) kao niti na području Malostonskog zaljeva - uvala Bistrina određenom kao pogodnom za život i rast školjkaša. Sukladno navedenom, predmetna lokacija „Lučino razdolje“ ne nalazi se unutar zone sanitarne zaštite vodocrpilišta, kako postojećih tako i planiranih, ali se ne može u potpunosti isključiti njena pripadnost slivu jednog ili više opažanih izvora.

U mišljenju Hrvatskih voda 19. srpnja 2013. se navodi da dodatna geološka i hidrogeološka istraživanja na lokaciji zahvata centra gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije Lučino razdolje potvrđuju da se realno radi o III. zoni sanitarne zaštite za izvorišta Doli, Čepikuće, Usječenik, Pod Luncujatom i Bistrina. Sukladno Pravilniku o izmjenama Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine", broj 47/13.) izabrana lokacija prihvatljiva za izgradnju centra gospodarenja otpadom.

Obvezujućim vodopravnim mišljenjem Hrvatskih voda od 24. siječnja 2014. godine propisani su uvjeti za zaštitu voda i praćenje stanja otpadnih voda. U očitovanju od 21. veljače 2014. godine, Hrvatske vode - Vodnogospodarski odjel za vodno područje dalmatinskih slivova, predložile su granične vrijednosti emisija za parametre emisija otpadnih voda temeljem Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda ("Narodne novine", br. 80/13).

**10.**

U odnosu na tehnologiju centra, Plan gospodarenja otpadom RH 2017. - 2022. koji je usvojen u siječnju 2017. godine propisao je da će se izraditi nove Studije izvedivosti za svaki predloženi centar imajući u vidu nove ciljeve u gospodarenju otpadom koji su puno viši od onih propisanih prošlim nacionalnim Planom iz 2007. godine. Ti se ciljevi mogu postići jedino uspostavom kvalitetnih sustava na lokalnoj razini. Ako analiza opravdanosti pokaže da se treba graditi županijski centar, potrebno je izraditi novu Studiju izvedivosti koja će imati u vidu nove ciljeve odvajanja, smanjenja i ponovne uporabe otpada te također propisati tehnologiju koja iz ostatnog otpada izvlači maksimum reciklanata, a ostatak inertizira za sigurno odlaganje. Prijašnja Studija izvedivosti bila je rađena prema drugim i puno nižim ciljevima te predlagala tehnologiju koja proizvodi velike količine gorivog otpada (RDF) za kojeg ne postoji osigurano tržište i čije bi se zbrinjavanje trebalo plaćati, uz velike posljedice za okoliš, tako da bi nova Studija trebala analizirati naprednije tehnologije mehaničko-biološke obrade koje ne proizvode gorivo za spaljivanje i mogu doprinijeti ispunjenju visokih ciljeva recikliranja.

Shodno svemu navedenom, smatramo da je prije definiranja lokacija za izgradnju pojedinih objekata u Prostornom planu DNŽ, potrebno provesti još nekoliko nabrojanih analiza koje će utvrditi opravdanost izgradnje pojedinih objekata, a potom i analize koje će utvrditi stupanj utjecaja na okoliš sukladno pozitivnom nacionalnom zakonodavstvu. Dok se spomenute analize rade, gradovi i općine moraju učiniti maksimalne napore kako bi unaprijedili sustav odvajanja i recikliranja te smanjili količinu otpada za odlaganje na odlagališta.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Za potrebe izgradnje ŽCGO-a izrađeno je Idejno rješenje Centra za gospodarenje otpadom „Lučino razdoblje“, Studija utjecaja na okoliš ŽCGO, proveden postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, te su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša na temelju čega je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, te je u postupku Ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš za smanjeni obuhvat ŽCGO-a Lučino razdoblje kao preduvjet dobivanja lokacijske dozvole.

S obzirom da se izgradnja infrastrukture za potrebe cjelovitog sustava gospodarenja otpadom odnosno centara za gospodarenje otpadom sa pretovarnim stanicama nalazi na listi projekata koji se mogu sufinancirati sredstvima Europske unije kao i Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, pristupilo se izradi projektne dokumentacije kao jednom od uvjeta koje treba ispuniti. Iz tog razloga izrađena je "Studija izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji" koja je razmotrila različite varijante rješenja centra za gospodarenje otpadom sve bazirano na ulaznim podacima kao što su količine otpada, sastav i tokovi otpada, te procjenama količina otpada za razdoblje korištenja Centra od 2020.-2044. godine. Odabrano je rješenje koje je pokazalo opravdanost i ekonomsku održivost cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom za područje Dubrovačko-neretvanske županije. Izrađen je Idejni projekt za ishođenje lokacijske dozvole čiji je sastavni dio Elaborat tehničko-tehnološkog rješenja (TTR).

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (2016.), kao i Elaboratom tehničko-tehnološkog rješenja (TTR), definiran je planirani sustav gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Zahvat koji se analizira Elaboratom tehničko-tehnološkog rješenja iz 2016. je izmijenjeni ŽCGO u odnosu na prvobitni ŽCGO analiziran u postupku SUO koji je bio u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007. – 2015.

Idejno rješenje izmijenjenog zahvata opisano Studijom izvedivosti, a koja je u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), zasnovano je na konceptu izdvajanja otpada na mjestu nastanka radi ponovne uporabe, te poticanja materijalne uporabe kao i mehaničko-biološke obrade preostalog dijela komunalnog otpada.

Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) će se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremati do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

U sklopu centra izdvajaju se korisne sirovine i gorivi otpad, te se odlaže inertizirani ostatak.

Glomazni otpad, posebne kategorije otpada te ambalaža, papir, staklo, plastika i metali prikupljat će se izdvojeno u reciklažnim dvorištima ili putem zasebnih kontejnera i neće se dovoziti u ŽCGO. U planu je uvođenje kućnog kompostiranja za obradu biorazgradivog dijela komunalnog otpada. Planirano je da se u ŽCGO „Lučino razdolje“ na obradu dovozi samo miješani komunalni otpad i građevinski otpad i otpad od rušenja objekata.

Glavne promjene vezane uz planirani zahvat su sljedeće:

1. smanjuje se površina obuhvata zahvata
2. promjenom veličine zahvata mijenja se površina i dispozicija prostornih cjelina koja je uvjetovana konfiguracijom terena te zahtjevima tehnoloških procesa koji će se odvijati na lokaciji
3. smanjuje se količina otpada koja će se dopremati u ŽCGO
4. početak rada ŽCGO se pomiče na 2020., a vijek trajanja smanjuje na 25 godina.
5. izostavljen je objekt sortirnice koji je bio planiran Studijom utjecaja na okoliš iz razloga što će se na Centar za gospodarenje otpadom isključivo dovoziti i obrađivati miješani komunalni otpad; izdvojeno prikupljeni otpad s područja županije (papir, staklo, plastika, metali) neće se dovoziti na lokaciju CGO-a već će se prikupljati na reciklažnim dvorištima unutar jedinica lokalne samouprave
6. izmjena dijela tehnologije obrade otpada; s obzirom da je Studijom utjecaja na okoliš naglasak bio na izdvajanju GIO (gorive komponente otpada), Studijom izvedivosti naglasak je dan reciklaži otpada tj. izdvajanju reciklabilnih materijala (izdvajanje metala (Al, Fe), papira, plastike po vrstama – PE, PP, PET, folije).

Razlike između dva rješenja istog Zahvata – ŽCGO „Lučino razdolje“

- Obuhvat zahvata ŽCGO smanjuje se sa 58 ha na 30,9 ha.
- Ulazna količina otpada za obradu u ŽCGO se smanjuje sa 71.000 do 117.000 t/god. (prosjek cca 91.000 t/god.) na 43.345 do 44.159 t/god (prosjek 43.721 t/god.
- Količina proizvedenog GIO prosječno 27.000 t/god smanjuje se na prosječno 10.231 t/god.
- Broj izdvojenih frakcija otpada se povećava
- Smanjuje se površina odlagališta.

Za smanjeni obuhvat županijskog centra proveden je postupak ocjene o potrebi provedbe procjene utjecaja na okoliš.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017-2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine, koji je u međuvremenu donesen.

H/11



Dubrovnik, 17. veljače 2017.

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
2117/1 JAVNA USTANOVA



3153	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primijeno:	28.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredžbeni broj	Prilozi	Vrijednost
378-17-443	0	-

REPUBLICA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJEL  
DUBROVNIK

JE  
IDPPDŽ  
17.02.2017

24-02-2017	
Šifra oznaka:	Org. jedinica
17-171	1-2311
Prilog	Vrijed.
17-171	

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju  
Dubrovačko-neretvanske županije  
Vukovarska 16, 20 000 Dubrovnik

**Predmet: Primjedbe Društva arhitekata Dubrovnik na  
PRIJEDLOG IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE  
ŽUPANIJE I STRATEŠKU STUDIJU UTJECAJA NA OKOLIŠ IDPPDNŽ**

U otvorenom roku dostavljamo vam primjedbe Društva arhitekata Dubrovnik na PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE I STRATEŠKU STUDIJU UTJECAJA NA OKOLIŠ IDPPDNŽ.

Razmatrajući ove Izmjene i dopune plana najvišeg reda za našu županiju, zamijetili smo vrlo širok pristup izradi IDPPDNŽ, primjenu strategija, studija i stručnih podloga, osobito Krajobraznu studiju i Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika DNŽ i podloga za zaštitu. Također za Stratešku studiju utjecaja na okoliš IDPPDNŽ, dijelimo stav povjerenstva da je stručno utemeljena i kvalitetno izrađena. U Izmjenama i dopunama PPDNŽ nisu preuzete ni poštivane sve preporuke Strateške studije za zahvate koji mogu uzrokovati značajne negativne utjecaje.

**1. Sportsko-rekreacijska namjena**

Za sportsko - rekreacijsku namjenu u Studiji stoji da je "Izdvojena problematična sportsko - rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia, neprihvatljiva za krajobrazna područja". U Izmjenama i dopunama plana, za lokalitet Sestrice ostavlja se mogućnost namjene R1-glf, s prijedlogom da se razmotri udaljavanje planiranih terena od velikih plitkih uvala. Golf igralište Gnjile u Konavlima je također planirano kao potencijalno uz uvjet izrade hidrološkog elaborata. Sportsko-rekreacijska zona na Srđu je zadržana u cijelom obuhvatu od 310 ha, uz obavezu izrade prethodnih studija i revizija projekata i planova. Za sportsko-rekreacijsku zonu na Srđu u Strateškoj studiji se konstatira da će tim zahvatom nastati vrlo velika ugroženost prirodnog i kulturnog krajobraza i da će "Ukoliko se namjena prostora izvede u punom obuhvatu doći do trajne promjene kulturnih značajki prostora ali i utjecaja na UNESCO vrijednost odnosno područje Grada Dubrovnika s pripadajućom buffer zonom". **Smatramo da je trebalo kroz Izmjene i dopune Prostornog plana ukinuti R1-golf na sve tri navedene lokacije.**

društvo.arhitekata.dubrovnik@gmail.com; OIB 76917075995  
ž.r. 2407000-1100022611 otp banka dubrovnik





DRUŠTVO ARHITEKATA DUBROVNIK

**Za lokaciju na Srđu, dodatno u svjetlu Strateške studije, brojnih zahtjeva građana i osobito po Presudi Visokog upravnog suda RH, a zanemarujući problematično Mišljenje MGIPU o interpretaciji Presude VUS-a, treba vratiti obim zahvata na 100 ha, koliko je nosio Prostorni plan županije iz 2003. godine, prije nezakonite odluke o izmjeni plana.**

## 2. Malostonski zaljev

Društvo arhitekata Dubrovnik je još u prosincu 2015. godine u primjedbama na II Ciljane izmjene i dopune Prostornog plana i pripadajuću Stratešku studiju utjecaja na okoliš upozoravalo da lokacija Bjejevica i Zjat sjever u Malostonskom zaljevu, planirana za turističku izgradnju-hotele sa 550 ležaja, predstavlja stratešku i planersku pogrešku i da ovakav planerski i investicijski pristup upućuje na opasnost širenja sličnih zahvata u budućnosti.

To se, nažalost, upravo događa planiranjem novih hotelskih kapaciteta.

Prema rezultatima studija i mjerama zaštite okoliša iz Strateške studije, kapaciteti objekata turističke namjene su donekle korigirani, ali ipak su ostali određeni kapaciteti osobito na ušću Neretve i u Malostonskom zaljevu.

**Utjecaj tih objekata zajedno sa pogubnim utjecajem prenamjene šumskog zemljišta i proširenjem trajnih nasada na obroncima Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao i mogućim zagađenjima iz županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdolje, predstavlja veliku ugrozu za školjkarstvo.**

## 3. Šumska područja

Strateška studija utjecaja na okoliš smatra da bi prenamjena šumskog zemljišta u višegodišnje nasade imala značajan utjecaj na ekološku mrežu i zaštićena područja rezervata Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao i na okoliš i prirodu Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova.

**Stoga podržavamo prijedlog iz Studije da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno.**

## 4. Hidroelektrane

Ovim Izmjenama i dopunama PPDNŽ ukinuta je mogućnost gradnje HE Ombla, što držimo dobrom odlukom.

Plan nosi proširenje kapaciteta HE Dubrovnik 2.

**Smatramo da taj projekt treba dodatno preispitati radi utjecaja koji zahvat Gornji Horizonti može imati na korištenje vode rijeka Trebišnjice i Neretve, kao i radi klimatskih promjena i recentnih događanja na Jablaničkom jezeru.**

Predsjednik Društva arhitekata Dubrovnik

Božo Benić, mag.ing.arch.



društvo.arhitekata.dubrovnik@gmail.com; OIB 76917075995  
ž.r. 2407000-1100022611 otp banka dubrovnik

**DRUŠTVO ARHITEKATA DUBROVNIK**

**Frana Supila 36  
20 000 Dubrovnik**

U Izmjenama i dopunama PPDNŽ nisu preuzete ni poštivane sve preporuke Strateške studije za zahvate koji mogu uzrokovati značajne negativne utjecaje.

**1.**

**1. Sportsko-rekreacijska namjena**

Za sportsko - rekreacijsku namjenu u Studiji stoji da je "Izdvojena problematična sportsko - rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia, neprihvatljiva za krajobrazna područja".

U Izmjenama i dopunama plana, za lokalitet Sestrice ostavlja se mogućnost namjene R1-golf, s prijedlogom da se razmotri udaljavanje planiranih terena od velikih plitkih uvala.

Golf igralište Gnjile u Konavlima je također planirano kao potencijalno uz uvjet izrade hidrološkog elaborata.

Sportsko-rekreacijska zona na Srđu je zadržana u djelom obuhvato od 310 ha, uz obavezu izrade prethodnih studija i revizija projekata i planova.

Za sportsko-rekreacijsku zonu na Srđu u Strateškoj studiji se konstatira da će tim zahvatom nastati vrlo velika ugroženost prirodnog i kulturnog krajobraza i da će "Ukoliko se namjena prostora izvede u punom obuhvatu doći do trajne promjene kulturnih značajki prostora ali i utjecaja na UNESCO vrijednost odnosno područje Grada Dubrovnika s pripadajućom buffer zonom"

Smatramo da je trebalo kroz Izmjene i dopune Prostornog plana ukinuti RI-golf na sve tri navedene lokacije.

Za lokaciju na Srđu, dodatno u svjetlu Strateške studije, brojnih zahtjeva građana i osobito po Presudi Visokog upravnog suda RH, a zanemarujući problematično Mišljenje MGIPU o interpretaciji Presude VUS-a, treba vratiti obim zahvata na 100 ha, koliko je nosio Prostorni plan županije iz 2003. godine, prije nezakonite odluke o izmjeni plana.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Presuda Visokog upravnog suda kojom se ukidaju IDPPDNŽ iz 2006. godine je poštovana.

Sukladno mišljenju MGIPU od 23. ožujka 2015. u provedbi Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije presuda VUS-a ima za posljedicu da dijelovi ukinutog plana (tekstualni i grafički) koji su izmijenjeni Odlukom o donošenju tog Plana ostaju onakvi kakvi su bili prije stupanja na snagu te Odluke, a dijelova koji su dopunjeni tom Odlukom više nema.

Navedeno, naravno, pod uvjetom da navedeni dijelovi nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni Odlukama o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke, a u kojem slučaju su ovi dijelovi takvi kakvi su prema Odluci donesenoj nakon predmetne Odluke.

To znači da je sadržaj (tekstualni i grafički) Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije onakav kakav je prema:

- Odluci o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 6/03.),

- Zaključku o usklađenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/05.),
- Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/10.),
- Zaključku o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 4/12)
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 9/13.).
- Odluci o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 2/15.).
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/16.).

Dakle, nakon objave spomenute presude tj. od 28. siječnja 2015. na snazi je (važi) Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06\*~~, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.).

Golf na Srđu ne nalazi se unutar nacionalne ekološke mreže, a prošao je postupak Procjene utjecaja zahvata na okoliš. Strateška studija utjecaja Plana na okoliš ga nije preispitivala s obzirom na naputak MZOIE koji kaže da se kroz Stratešku studiju utjecaja Plana na okoliš ne preispituju zone za koje su već provedeni postupci Procjene utjecaja na okoliš.

Golf na Sesticama u Općini Dubrovačko primorje i Gnjlama u Općini Konavle nisu izbrisani iz Plana nego su propisani strožiji uvjeti za njihovo planiranje s obzirom da se nalaze ili su u neposrednoj blizini NEM te da nisu provedeni postupci PUO. Za njih se traži preispitivanje i evtl. smanjenje obuhvata (Dubrovačko primorje) ili izmještanje (Konavle) prije izrade PPUO.

## 2.

### 2. Malostonski zaljev

Društvo arhitekata Dubrovnik je još u prosincu 2015. godine u primjedbama na II Ciljane izmjene i dopune Prostornog plana i pripadajuću Stratešku studiju utjecaja na okoliš upozoravalo da lokacija Bjejevica i Zjat sjever u Malostonskm zaljevu, planirana za turističku izgradnju-hotele sa 550 ležaja, predstavlja stratešku i planersku pogrešku i da ovakav planerski i investicijski pristup upućuje na opasnost širenja sličnih zahvata u budućnosti.

To se, nažalost, upravo događa planiranjem novih hotelskih kapaciteta.

Prema rezultatima studija i mjerama zaštite okoliša iz Strateške studije, kapaciteti objekata turističke namjene su donekle korigirani, ali ipak su ostali određeni kapaciteti osobito na ušću Neretve i u Malostonskom zaljevu.

Utjecaj tih objekata zajedno sa pogubnim utjecajem prenamjene šumskog zemljišta i proširenjem trajnih nasada na obroncima Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao i mogućim zagađenjima iz županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdolje, predstavlja veliku ugrozu za školjarstvo.

### Odgovor:

Uvažava se.

Planirane su ugostiteljsko-turističke zone –autokampovi Ušće - u gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu, dok su lokacije Galičak i Plaža izbrisane iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističke zone na području Neretve u odredbama IDPPDNŽ unesene su mjere ublažavanja utjecaja na okoliš odnosno stroži kriteriji za njihovo planiranje.

Zona Planikovac razmatrana je u okviru Strateške studije utjecaja za Prostorni plan Županije te je utvrđeno da nije povoljna obzirom na kumulativan utjecaj s zonama u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever. Stoga je izbrisana iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističku zonu u Dubi stonskoj, zbog smještaja unutar Posebnog rezervata Malostonski zaljev, te unutar područja ekološke mreže RH, proveden je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. u okviru II. Ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2016. – Strateška studija analize sastavnica okoliša u odnosu na planirani zahvat izgradnje turističko-rekreacijskog kompleksa u području Dube stonske na poluotoku Pelješcu, IRES, travanj 2011. . te su zone u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever kroz zakonski utvrđenu proceduru su uvrštene u Plan.

U Plan su ugrađeni svi prijedlozi Strateške studije (zona Zjat-sjever u smanjenom obuhvatu - 3,6ha, a zona Zjat-istok premještena je na niže kote radi procijenjenog utjecaja na okoliš pod novim imenom Bjejevica) te su dati stroži uvjeti izgradnje i oblikovanja. Također u Plan su ugrađene sve mjere zaštite okoliša dobivene u postupku Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

Vezano za županijski centar za gospodarenje otpadom, prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglsak na reciklažu u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena površina odlagališta i smanjena površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra prema Mišljenju Hrvatskih voda nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš i dobiveno Rješenje Ministarstva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročistiti do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora.

### 3.

#### 3. Šumska područja

Strateška studija utjecaja na okoliš smatra da bi prenamjena šumskog zemljišta u višegodišnje nasade imala značajan utjecaj na ekološku mrežu i zaštićena područja rezervata Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao i na okoliš i prirodu Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova.

Stoga podržavamo prijedlog iz Studije da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

**4.**

4. Hidroelektrane

Ovim Izmjenama i dopunama PPDNŽ ukinuta je mogućnost gradnje HE Ombla, što držimo dobrom odlukom.

Plan nosi proširenje kapaciteta HE Dubrovnik 2.

Smatramo da taj projekt treba dodatno preispitati radi utjecaja koji zahvat Gornji Horizonti može imati na korištenje vode rijeka Trebišnjice i Neretve, kao i radi klimatskih promjena i recentnih događanja na Jablaničkom jezeru.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Projekt Gornji horizonti se provodi bez usuglašavanja s nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Stav Dubrovačko-neretvanske županije je da se projekt Gornji horizonti nije smio nastavljati dok se ne provede Strateška procjena utjecaja na okoliš zahvata Gornji Horizonti, te do uspostave monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda, odnosno usuglašanih planova upravljanja ovim vodama. Stoga će se u Izmjenama i dopunama Plana realizacija II faze HE Dubrovnik uvjetovati Strateškom procjenom utjecaja na okoliš i procjenom utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve, te i donošenjem usuglašanih planova upravljanja i uspostavom monitoringa i mjera za praćenje i popravlanje stanja voda

Međutim, Prijedlogom plana ne planira se nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimati dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice, što će se izričito navesti u Odredbama za provođenje. Realizacijom II faze planira se povećanje instaliranog protoka HE Dubrovnik uz korištenje postojećeg dotoka, čime bi HE Dubrovnik postala vršno postrojenje,

Radom u vršnom režimu bi se osim proizvodnje kvalitetnije energije smanjio negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u Župskom zaljevu budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.



H/12

		Republika Hrvatska		Udruga BIOM Preradovićeva 34, 10000 Zagreb Tel/Faks: 01/41 000 18 info@biom.hr www.biom.hr IBAN: HR9123400091110249630 OIB: 02969783432	
Pr	3154	REPUBLIKA HRVATSKA			
Kl		Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije			
		Primjeno:	28.02.2017		
		Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
		350-02/14-01/01	2117/1-21;		
U		Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednosti	
		378-17-444	0	-	
Dubrovačko-neretvanska župa		DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA UPRAVNI ODJELI DUBROVNIK			
Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju		Primijeno: 24-02-2017			
Vukovarska 16		Klasifikacijska oznaka: 350-01/14-01/20			
20000 Dubrovnik		Org. jedinica: 6-23/1			
		Uredbeni broj: 1577-173			
		Prilog: -			
		Vrijed.: -			
		UR. Br.: 1-17-37			
		22. veljače 2017.			

**PREDMET:** Primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Stratešku studiju utjecaja na okoliš Prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije  
- dostavlja se

Poštovani,

U ime Udruge BIOM dostavljamo sljedeće primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Stratešku studiju utjecaja na okoliš Prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije:

1. Izrađivač Strateške studije ne uvažava kompleksnu problematiku Područja važnih za ptice (POP) ekološke mreže u slučaju turističke izgradnje/upotrebe područja samog Ušća Neretve (od ušća Velike Neretve do ušća Male Neretve). RH je, sukladno europskim direktivama, dužna osigurati povoljno stanje očuvanosti zadanih vrsta ptica u POP područjima (kao što je Delta Neretve HR1000031). Navedeno se u tom području može jedino ako se ne dopusti povećanje pristiska turizma između ta dva ušća jer upravo to, relativno malo područje, privlači najveći dio brojnosti ciljnih vrsta za POP Delta Neretve. Izgradnja na području brda Galičak i podizanje kampa na Ušću direktno ugrožavaju lagunu Galičak i plitko more ispred lagune sve do spruda na ušću (Škanj). Bez očuvanja tog malog područja za POP Delta Neretve neće biti moguće postići ciljeve očuvanja. Predlažemo potpuno izbacivanje turističke izgradnje (Hotel na Galičaku i kamp na ušću). Postojeći kamp Rio (na ušću Male Neretve) je

Udruga BIOM je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

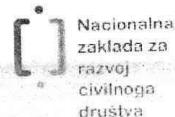
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva



Udruga BIOM  
Preradovićeva 34, 10000 Zagreb  
Tel/Faks: 01/41 000 18  
info@biom.hr  
www.biom.hr  
IBAN: HR9123400091110249630  
OIB: 02969783432

- od obale jasno odvojen cestom i širokom plažom i nema negativan utjecaj na POP jer se nalazi daleko od najznačajnijeg dijela (Laguna Galičak-ušće-Škanj).
2. Eventualna izgradnja zračne luke na području bivšeg jezera Modrič (stranica 159. Strateške studije) na sličan način ugrožava ciljne vrste ornitofaune na području ušća. Osim toga, uz šire područje samog toka Neretve je koridor kojim ptice obavljaju svoje dnevne migracije na relaciji ušće Neretve-Hutovo blato i tu je nemoguće postaviti zračnu luku bez značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste POP Delta Neretve i bez opasnosti sudara letjelica s pticama. Stoga predlažemo brisanje izgradnje zračne luke na to području.
  3. Na sličan način izrađivač Strateške studije ne razumije probleme zaštite ptica vezane uz služnost na šumskom zemljištu u POP Delta Neretve. Uz ptice vlažnih staništa, u POP Delta Neretve ciljne vrste su i ptice otvorenih/mozaičnih staništa (npr. svračci, primorska trepteljka i jarebica kamenjarka). Te vrste gube svoja staništa zbog zarastanja u šumu i šikaru. Konverzija šikare i šume u maslinike, voćnjake, vinograde dapače pomaže ovim vrstama, naročito ako su u ekološkoj proizvodnji. Na dugačkom popisu ptičnih vrsta značajnih za POP Delta Neretve se ne nalazi niti jedna vrsta zatvorenih šuma ili šikara pa je i utjecaj na ekološku mrežu u slučaju gubitka šumskih staništa nepostojeći. Shodno tome, predlažemo omogućavanje konverzije šikare i šume u maslinike, voćnjake i vinograde.
  4. Da bi se u POP Delta Neretve očuvale ciljne vrste otvorenih/mozaičnih staništa potrebno je na preostalim takvim staništima planirati ispašu stoke na način da Hrvatske šume unaprijed odrede na kojim područjima je ispaša korisna u smislu održavanja ekološke mreže. I Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) Delta Neretva HR5000031 jasno definira da takvih područja treba očuvati barem 2710 ha, što je prilično velika površina koja se svakako mora uzeti u obzir pri prostornom planiranju. Budući da su ova staništa ciljna u POVS Delta Neretve ne mogu se prevoditi u poljoprivredna (trajne nasade). Nadalje, na popisu staništa značajnih za POVS Delta Neretve ne postoji niti jedno šumsko stanište i ista se (kroz služnost) mogu prevoditi u trajne nasade bez negativnog utjecaja na Ekološku mrežu. Dakle, predlažemo planiranje ispaše stoke na unaprijed definiranim područjima, jasnu zabranu konverzije otvorenih/mozaičnih staništa u poljoprivredno zemljište, te preporuku konverzije šumskih staništa u trajne nasade.

Udruga BIOM je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.





Udruga BIOM  
Preradovićeva 34, 10000 Zagreb  
Tel/Faks: 01/41 000 18  
info@biom.hr  
www.biom.hr  
IBAN: HR9123400091110249630  
OIB: 02969783432

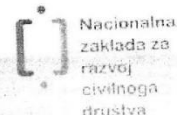
5. Na području Delte Neretve se i dalje planiraju opsežne melioracije na državnom zemljištu. Napominjemo da se već kratkim pregledom katastra na orto-foto snimkama (npr. ARKOD preglednik) uočavaju velike površine neupotrebljivanih privatnih parcela, a takva situacija se vidi i vožnjom kroz Deltu. Kakvog smisla ima prenamjenjivati zemljište u nove poljoprivredne površine tamo gdje već postoje velike površine koje se ne upotrebljavaju? Nesređenost privatnog vlasništva i problemi u poljoprivrednoj proizvodnji se ne smiju riješiti prenamjenom prirodnih staništa u poljoprivredno zemljište. Također je značajno i da će se eventualnom melioracijom svih planiranih površina (prije svega tršćaka) drastično unazaditi stanje očuvanosti ciljnih vrsta ptica POP Delte Neretve jer toliki gubitak staništa zasigurno će uzrokovati (drastičan) pad brojnosti ciljnih vrsta koje su vezana uz ta staništa. Tako opsežna melioracija je neprihvatljiva za ekološku mrežu te je eventualnu melioraciju nužno planirati u puno manjem opsegu koji bi možda mogao biti prihvatljiv za ekološku mrežu.
6. U skladu s prethodnim točkama je prihvatljivo (u smislu zaštite prirode i ljudi) velike površine tršćaka koristiti kao prirodne retencije u kojima će se skupljati voda za visokih vodostaja koja inače uzrokuje česte poplave (npr. u Metkoviću). Predlažemo da se u odredbama jasno navede prikladnost korištenja velikih površina tršćaka kao prirodnih retencija.
7. POP područje Ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac se u Strateškoj studiji samo spominje. Da li za to područje procjena utjecaja nije napravljena? Ako nije, smatramo potrebnih da se i to područje obuhvati Strateškom studijom.
8. U Strateškoj studiji se ne obrađuje niti područje Ekološke mreže HR1000030 Biokovo i Rilić. Da li za to područje procjena utjecaja nije napravljena? Ako nije, smatramo potrebnih da se i to područje obuhvati Strateškom studijom.

Priredio: Ivan Budinski

Za Udrugu BIOM

Željka Rajković, izvršna direktorica

Udruga BIOM je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.





**Udruga BIOM**  
**Preradovićeve 34**  
**10000 ZAGREB**

Primjedbe na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Stratešku studiju utjecaja na okoliš Prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

**1.**

1. Izrađivač Strateške studije ne uvažava kompleksnu problematiku Područja važnih za ptice (POP) ekološke mreže u slučaju turističke izgradnje/upotrebe područja samog Ušća Neretve (od ušća Velike Neretve do ušća Male Neretve). RH je, sukladno europskim direktivama, dužna osigurati povoljno stanje očuvanosti zadanih vrsta ptica u POP područjima (kao što je Delta Neretve HR1000031). Navedeno se u tom području može jedino ako se ne dopusti povećanje pristiska turizma između ta dva ušća jer upravo to, relativno malo područje, privlači najveći dio brojnosti ciljnih vrsta za POP Delta Neretve. Izgradnja na području brda Galičak i podizanje kampa na Ušću direktno ugrožavaju lagunu Galičak i plitko more ispred lagune sve do spruda na ušću (Škanj). Bez očuvanja tog malog područja za POP Delta Neretve neće biti moguće postići ciljeve očuvanja. Predlažemo potpuno izbacivanje turističke izgradnje (Hotel na Galičaku i kamp na ušću). Postojeći kamp Rio (na ušću Male Neretve) je od obale jasno odvojen cestom i širokom plažom i nema negativan utjecaj na POP jer se nalazi daleko od najznačajnijeg dijela (Laguna Galičak-ušće-Škanj).

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Planirane su ugostiteljsko-turističke zone –autokampovi Ušće - u gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu, dok su lokacije Galičak i Plaža izbrisane iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističke zone na području Neretve u odredbama IDPPDNŽ unesene su mjere ublažavanja utjecaja na okoliš odnosno stroži kriteriji za njihovo planiranje i to:

**68a.** Zbog osjetljivosti područja na kojem se planiraju (NEM, predloženi park prirode, zaštićeno prirodno područje), a sukladno Planu razvoja turizma klastera Neretva izrađenog za potrebe ovih IDPPDNŽ određuje se da su ugostiteljsko-turističke zone Ušće u Gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu auto-kampovi male površine i kapaciteta, visokih ekoloških standarda uz primjenu strogih mjera zaštite

Za zonu Auto-kampa Ušće u Gradu Ploče potrebno je postaviti rampu na početku lokalne prometnice L69006, te kontrolirati ulaz vozilima samo korisnika kampa. U kampu je dozvoljen kiteboarding nakon 31. svibnja i to na samom kraju nasipa na Ušću.

Za zonu Auto-kampa Rio u Gradu Opuzenu dozvoljeno je korištenje prirodne plaže.

Također, na primjedbu je odgovoreno i u sklopu odgovora izrađivača Strateške studije utjecaja na okoliš IDPPDNŽ .

**2.**

2. Eventualna izgradnja zračne luke na području bivšeg jezera Modrič (stranica 159. Strateške studije) na sličan način ugrožava ciljne vrste ornitofaune na području ušća. Osim toga, uz šire područje samog toka Neretve je koridor kojim ptice obavljaju svoje dnevne migracije na relaciji ušće Neretve-Hutovo blato i tu je nemoguće postaviti zračnu luku bez značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste POP Delta Neretve i bez opasnosti sudara letjelica s pticama. Stoga predlažemo brisanje izgradnje zračne luke na to području.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Nije planirano Prijedlogom Izmjena i dopuna PPDNŽ.

**3.**

3. Na sličan način izrađivač Strateške studije ne razumije probleme zaštite ptica vezane uz služnost na šumskom zemljištu u POP Delta Neretve. Uz ptice vlažnih staništa, u POP Delta Neretve ciljne vrste su i ptice otvorenih/mozaičnih staništa (npr. svračci, primorska trepteljka i jarebica kamenjarka). Te vrste gube svoja staništa zbog zarastanja u šumu i šikaru. Konverzija šikare i šume u maslinike, voćnjake, vinograde dapače pomaže ovim vrstama, naročito ako su u ekološkoj proizvodnji. Na dugačkom popisu ptičjih vrsta značajnih za POP Delta Neretve se ne nalazi niti jedna vrsta zatvorenih šuma ili šikara pa je i utjecaj na ekološku mrežu u slučaju gubitka šumskih staništa nepostojeći. Shodno tome, predlažemo omogućavanje konverzije šikare i šume u maslinike, voćnjake i vinograde.

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

U svezi prenamjene šumskih zemljišta kojima gospodare šumoposjednici, navedena problematika je u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede.

**4.**

4. Da bi se u POP Delta Neretve očuvale ciljne vrste otvorenih/mozaičnih staništa potrebno je na preostalim takvim staništima planirati ispašu stoke na način da Hrvatske šume unaprijed odrede na kojim područjima je ispaša korisna u smislu održavanja ekološke mreže. I Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) Delta Neretva HR5000031 jasno definira da takvih područja treba očuvati barem 2710 ha, što je prilično velika površina koja se svakako mora uzeti u obzir pri prostornom planiranju. Budući da su ova staništa ciljna u POVS Delta Neretve ne mogu se prevoditi u poljoprivredna (trajne nasade). Nadalje, na popisu staništa značajnih za POVS Delta Neretve ne postoji niti jedno šumsko stanište i ista se (kroz služnost) mogu prevoditi u trajne nasade bez negativnog utjecaja na Ekološku mrežu. Dakle, predlažemo planiranje ispaše stoke na unaprijed definiranim područjima, jasnu zabranu konverzije otvorenih/mozaičnih staništa u poljoprivredno zemljište, te preporuku konverzije šumskih staništa u trajne nasade.

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

U svezi planiranja ispaše te prenamjene šumskih zemljišta kojima gospodare šumoposjednici, navedena problematika je u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede.

**5.**

5. Na području Delt Neretve se i dalje planiraju opsežne melioracije na državnom zemljištu. Napominjemo da se već kratkim pregledom katastra na orto-foto snimkama (npr. ARKOD preglednik) uočavaju velike površine neupotrebljavanih privatnih parcela, a takva situacija se vidi i vožnjom kroz Deltu. Kakvog smisla ima prenamjenjivati zemljište u nove poljoprivredne površine tamo gdje već postoje velike površine koje se ne upotrebljavaju? Nesređenost privatnog vlasništva i problemi u



poljoprivrednoj proizvodnji se ne smiju riješiti prenamjenom prirodnih staništa u poljoprivredno zemljište. Također je značajno i da će se eventualnom melioracijom svih planiranih površina (prije svega tršćaka) drastično unazaditi stanje očuvanosti ciljnih vrsta ptica POP Delte Neretve jer toliki gubitak staništa zasigurno će uzrokovati (drastičan) pad brojnosti ciljnih vrsta koje su vezana uz ta staništa. Tako opsežna melioracija je neprihvatljiva za ekološku mrežu te je eventualnu melioraciju nužno planirati u puno manjem opsegu koji bi možda mogao biti prihvatljiv za ekološku mrežu.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Opsežna melioracija je neprihvatljiva za ekološku mrežu te je eventualnu melioraciju nužno planirati u puno manjem opsegu koji bi možda mogao biti prihvatljiv za ekološku mrežu.

Sukladno obvezi iz Prijedloga Izmjena i dopuna Plana potrebno je preispitati potrebu izgradnje sustava za hidromelioraciju s obzirom na vrijednost i rijetkost močvarnih i zamočvarenih staništa na području Županije.

U tom smislu Prijedlogom Izmjena i dopuna nisu planirane nove hidromelioracije, već su utvrđena istražna područja hidromelioracije i obveza interdisciplinarnih istraživanja (biološka, ekološka, pedološka, hidrološko-hidraulička, geomehanička i hidrogeološka) kojima će se preispitivati mogućnosti proširenja melioracijskih zahvata i navodnjavanja, te ovisno o rezultatima istraživanja, utvrditi obuhvat i način korištenja zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, a u cilju zaštite voda, tla i zemljišta, te očuvanja bioraznolikosti (održivi razvoj u poljoprivredi).

Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana utvrđeno je:

- na području Neretve ne planirati nove melioracije dok se već meliorirane površine (zapuštene i neobrađene) ne privedu svrsi.
- melioracijski radovi na donjeneretvanskom području se prioritarno usmjeravaju na sanaciju i unapređenje postojećeg sustava na melioracijskim područjima Koševo-Vrbovci, Luke, Vidrice i Opuzen-ušće.

U mjerama zaštite iz Prijedloga Izmjena i dopuna Plana utvrđeno je:

Na području i u neposrednoj okolici područja proglašanih i predviđenih značajnih krajobraza nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija.

Na području i u neposrednoj okolici područja predviđenih posebnih rezervata i spomenika prirode nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija

Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta ugroženih biljnih vrsta.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (**vidra, močvarna rovka**) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje. Ukoliko se prostornim planom planiraju regulacije vodotoka i/ili melioracije ovakvih površina, za plan je nužno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš. U slučaju da na području obuhvata plana postoje vlažna staništa koja su ciljna staništa područja ekološke mreže RH, nužno je provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13).

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (regulacije vodotoka, isušivanje močvara), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).

**6.**

6. U skladu s prethodnim točkama je prihvatljivo (u smislu zaštite prirode i ljudi) velike površine tršćaka koristiti kao prirodne retencije u kojima će se skupljati voda za visokih vodostaja koja inače uzrokuje česte poplave (npr. u Metkoviću). Predlažemo da se u odredbama jasno navede prikladnost korištenja velikih površina tršćaka kao prirodnih retencija.

**Odgovor:**

Usvaja se.

**7.**

7. POP područje Ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac se u Strateškoj studiji samo spominje. Da li za to područje procjena utjecaja nije napravljena? Ako nije, smatramo potrebnih da se i to područje obuhvati Strateškom studijom.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Navedeno područje je obrađeno u poglavlju 6.2.6. i G.2.7.

**8.**

8. U Strateškoj studij se ne obrađuje niti područje Ekološke mreže HR1000030 Biokovo i Rilić. Da li za to područje procjena utjecaja nije napravljena? Ako nije, smatramo potrebnih da se i to područje obuhvati Strateškom studijom.

**Odgovor:**

Odgovoreno u sklopu odgovora izrađivača Strateške studije utjecaja na okoliš IDPPDNŽ .

H/13

Građanska inicijativa "PRAVO NA ZAVIČAJ"

Dubrovnik

Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju

Županije Dubrovačko-neretvanske, Vukovarska 16

20.000 Dubrovnik

Premet: Primjedbe na prostorni plan Županije Dubrovačko neretvanske

**Mi, građani Dubrovnika, Primorja i drugi, tražimo da se povuče prijedlog u prostornom planu Županije Dubrovačko-neretvanske, predviđeni Centar za gospodarenje otpadom Lučino razdolje, te da se postupak za izbor i izgradnju budućeg odlagališta temelji na uvažavanju zakona, struke, interesa građana i cjelokupne baštine.**

Mi podupiremo stavove struke, osobito Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja je upozorila da Malostonski zaljev ne smije biti izložen nikakvim negativnim utjecajima, kao i poziv koji je Znanstveno vijeće za zaštitu prirode HAZU-a iz 2007. u povodu Badovinjih rupa uputilo Dubrovačko-neretvanskoj, ali i svim drugim županijama u Hrvatskoj, da odaberu moderan pristup zbrinjavanju otpada nakon prethodnog razvrstavanja, za koji otok Krk predstavlja dobar, iako za sada skroman primjer.

Sve dosadašnje predložene lokacije – Badovinje rupe, Bisak i Lučino razdolje – upravo su najlošije moguće sa stanovišta utjecaja na okoliš u našoj županiji, jer imaju najveću propusnost tla. Kod njihova izbora nije se vodilo računa o prirodnim svojstvima, nego da budu što dalje od naselja, čime su vlasti pokazale da i same ne vjeruju u izabrane tehnologije.

To potvrđuje da nadležni, ali ni autori studija, ne poznaju dovoljno prirodne i baštinske vrijednosti ovoga kraja, te nameće potrebu njegovog modernog i svestranog istraživanja. Perspektiva DNŽ-e uvelike ovisi o očuvanom okolišu, što uključuje ne samo prirodnu baštinu, nego i očuvanje autentičnih ruralnih prostora.

Opće je poznato da je kraj kao posebnost naše države skoro 2/3 cijelog prostora, pa je potrebno istaknuti da su trasiranja voda obavljena nekoliko puta i pored toga na tom se prostoru želi smjestiti županijski centar za otpad.

1. Ciljana hidrogeološka istraživanja propusnosti tla i utvrđivanja podzemnih veza između navedene lokacije i više lokaliteta u jadranskom podmorju između Slanog i Bistrine ponovno je potvrđena, i na

521

REPUBLICA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJEL  
DUBROVNIK 15.02.2017

Primljeno:	24-02-2017	Org. jedinice	
Klasifikacijska oznaka:	350-01/14-01/20	Prilog	1-23/1
Uredbeni broj:	1517-176	Vrijed.	

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

3156 REPUBLICA HRVATSKA  
Zavod za prostorno uređenje  
Dubrovačko neretvanske županije

Primljeno:	28.02.2017	Org. jed.	
Klasifikacijska oznaka	350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	15-17-446	Prilozi	7
		Vrijednost	-

Priloga  
24  
Vrijed.  
2017

temelju nje izdano stručno mišljenje koje po sili zakona odbacuje mogućnost korištenje te lokacije za odlagalište otpada.

Ovakvi rezultati su se mogli očekivati s velikom izvjesnošću s obzirom na dosadašnja istraživanja sliva Trebišnjice, pa nije bilo smisla ni ulaziti u posljednje aktivnosti. Naime, za potrebe hidroenergetskog projekta HE Trebišnjica, donesena je Vodoprivredna osnova Trebišnjice iz 1954. i 1967., s kojom se suglasila i tadašnja Skupština općina Dubrovnik i SR vlast Hrvatske. U okviru projekta, na slivu Trebišnjice su za 20 godina poduzeta istraživanja kojima je prikupljen i proučen obiman materijal, te stečena dragocjena fundamentalno-teoretska i graditeljsko-praktična saznanja. Ona su imala univerzalan značaj: izbušeno je više od 500 istražnih bušotina od kojih blizu 400 pijezometrijskih (mjernih), geofizičkim mjerenjima zahvaćano je više od 300 četvornih kilometara terena, na utvrđivanje oko 110 podzemnih veza utrošeno je 5,5 tona boje Na-fluoresceina, za prikupljanje hidroloških podataka organizirano je 75 meteoroloških i 60 vodomjernih stanica, korištena su moderna istražna sredstva kao što su radioaktivni izotopi, zračni snimci i tv kamere za kartiranje bušotina. Pojedini dijelovi terena, u što spadaju oni između Popova polja i Jadranskog mora, geološki su snimljeni u mjerilu 1:5000 ili 1:10000 što je izuzetno krupno mjerilo. Na temelju dijela rezultata objavljeni su znanstveni radovi koji su nebrojeno puta citirani i ušli u referentnu svjetsku literaturu (npr: Milanović, Petar T. 1979. Hidrologija karsta i metode istraživanja. HE Trebišnjica, Trebinje, str. 302, u engleskom izdanju: Milanovic P. 1981. Karst Hydrogeology. Colorado, USA: Water Resources Publications; citirana u vodećoj svjetskoj literaturi poput u: Ford, D., P. Williams, 1989: Karst Geomorphology and Hydrology.- Unwin Hayman, p. 601, London, White, W.B., 1988: Geomorphology and Hidrology of Karst Terrains.- Oxford University Press, p. 464, New York, itd). Dopustite nekoliko konkretnih podataka koji govore o vrsti i prirodnim obilježjima ovog terena:

Slivno područje Trebišnjice, koje zauzima blizu 1600 km<sup>2</sup>, ima specifičnu izdašnost najveću u tadašnjoj Jugoslaviji: 61 l/s/km<sup>2</sup>. Koeficijent otjecaja je između 5 i 210 posto srednjeg otjecaja, što je mnogo nepovoljnije nego kod drugih rijeka krških slivova (Mikulec 1974, 5). Inače, količina vode od oborina u istočnoj Hercegovini, odnosno u dijelu slivova Trebišnjice i Bregave iznosi 367 m<sup>3</sup>/s, ali ukupno kontrolirani protjecaj iznosi 145,4 m<sup>3</sup>/s, pa se samo manjim dijelom odvodnjava površinski, a većim podzemno (Mikulec 1956, 141).

polja do istočne obale donje Neretve iznosi više 30 km (Gašparović 1973). Dužina pak podzemnih tokova u gornjem dijelu sliva, između ponora u Gatačkom polju, i izvora podno Bileće, iznosi 34 km (Milanović 2006). Speleološka iskustva pokazuju da je stvarna družina mreže kanala obično znatno veća. Vrlo opsežna hidrogeološka istraživanja iznijela su obilje podataka o sustavu, posebno o podzemnim vezama: tako, u sjeverozapadnom dijelu Popova polja (u blizini Trnovice) zamijećeni su zanimljivi primjeri bifurkacije: iz jednog ponora, primjerice Provalije, voda se pod određenim okolnostima rastakala na ponore koji se nalaze na dvije pa čak i na tri strane svijeta (Jadransko more, Donja Neretva i Hutovo blato). Pražnjenja tih ponora su se odvijala kroz sustav od najmanje 35 vrulja u podmorju između Slanog i Bistrine, pri čemu su se neke podzemne veze i međusobno ukrštale! U kuriozume spada i činjenica da Trebišnjica površinski teče prema sjeverozapadu, a nakon poniranja u mlinicu Sedlari, podzemno nastavlja teći suprotno, i završava u Ombli. Također, zanimljiv podatak o fiktivnoj brzini tečenja: na dijelu podzemnog toka nedaleko od ponora Ponikva (kod sela Hutovo), uz pomoć istraživanja seizmičkom metodom geobombe, zapažena je brzina od 54 cm/sec, što je najbrže zabilježeno podzemno tečenje (Milanović 2006).



Dakle, hidrološka i hidrogeološka obilježja ovog terena su u potpunoj suprotnosti s onima koja se traže za izgradnju odlagališta otpada. Teško je uopće naći tako nepodesan teren za odlagališta poput ovoga između Popova polja i Jadranskog mora. Traže se nepropusni tereni, a ovaj je porozan kao rešetko. Već iz ove slike, čak i kad istraživanja Lučinog razdolja ne bi pokazala jasnu podzemnu vezu, stručnjaku bi bila neprihvatljiva.

**U geomorfološkom smislu sam naziv "razdolje" znači da se jedne tektonske ploče podvukla i baš u tom razdolju, želite locirati takav projekt visokog rizika.**

2. Prirodna obilježja i njihova prostorno-planska uporaba: Očigledno da krajobrazne vrijednosti koje dolaze od prirode krša nisu prepoznate osim u nekim vrlo općenitim ocjenama. Naime, Dubrovačko primorje spada u južni dio Dinarskog krša, najvećeg prostora krša u Europi, u kojem su ti krški oblici najrazvijeniji (najoblikovaniji), najbrojniji i najraznolikiji (najzastupljenija geomorfološka raznolikost). Pored toga, prostor Dinarskog krša ima fascinantnu biološku raznolikost: po flori je vodeći u Europi, a po podzemnoj fauni vodeći u svijetu. Posljednje je moguće upravo zbog njegove velike poroznosti, tj. velikih podzemnih šupljina koje su raznim kanalima i pukotinama povezane u jednu cjelinu, koja pri velikoj količini oborina biva jedinstvena hidrološka cjelina. Krški reljef ima i svoje vizualne specifičnosti koje su se odrazile na razvoj kulturne povijesti (način kako je kulturna povijest čitala prirodu).

I pored svega naprijed navedenog i dva trasiranja prvo u prosinca 2008 koji je obavio **dr. Antun Šimunić dipl.ing.geologije** i **Darko Klanjec dipl.ing.geol.**

**Istražni radovi na potezu Čepikuće-Kotezi, na temelju litostratigrafskih, strukturno-tektonskih i hidrogeoloških pokazatelja te nakon trasiranja podzemnih voda, može se zaključiti da lokacije, "BISAK" i LUČINO RAZDOLJE nisu pogodne za izgradnju odlagališta otpada. Prva ne dolazi u obzir zbog velikog ponora koji se na njoj nalazi, a druga nije pogodna jer u njoj nije moguće napraviti NEPROPUSNU PODLOGU koja bi oborinske i otpadne vode usmjeravala prema postrojenju za njihovo pročišćavanje. Zbog toga bi onečišćene vode iz odlagališta otpada NEKONTROLIRANO ŠIRILE PO VELIKOM PROSTORU I PREDSTAVLJALE LATENTNU OPASNOST TEMELJNIM PRIVREDNIM GRANAMA DUBROVAČKO\_NERETVANSKE ŽUPANIJE.**

I pored ovakvog nalaza i mišljenja stručnjaka, a pozivom na naprijed navedeno istraživanje iz 1954-1967 ovo je zaista bilo nepotrebno, jer ne treba otkrivati toplu vodu, Županija je s resornim **Ministarstvom promijenila legislativu 2011, omogućivši i drugo trasiranje 5 i 6. ožujka 2013 sa dipl.ing. Borisom Munda, koje je nažalost bila predstava za javnost, jer je sva tekućina izašla na samom teretnu, i jer je uliveno u „zatvoreni džep“ i nije bio period visokih kiša, pa navedeno trasiranje je po čl.138 (mikrozoniranje) bio samo paravan iza kojeg se Županija i izvođači samo sakrili.**

To nam potvrđuje da mi u našoj zemlji ne poštujemo nalaze i mišljenje struke, već politika i umreženi lobiji o svemu odlučuju.

Bez obzira što je na televiziji objavljeno da Europska unija neće financirati mehaničko biološku obradu otpada, jer je to zastarjela tehnologija, naša se država igra s najboljim i zaštićenim bogatstvom (Malostonski zaljev, Solana Ston, Izvor Bijeli Vir, sve podzemne vrste Hutovskog blata u susjednoj državi, (konvencija ESPO- predviđa udaljenost od susjedne države 5 km, a u konkretnom

slučaju je samo 1200 m, kao što se igra i s „LEĆEVICOM“ te će ugroziti izvor rijeke Jadro i ugroziti pitku vodu za 150.000 građana Splita i šire okolice.

Ne želimo odabrati najbolje, činimo pritiske na cijenjenog ministra DOBROVIĆA, opstruiramo razvrstavanje otpada, a cijeli civilizirani svijet to radi.

Što ćemo činiti kad se onečiste ovi lokaliteti.

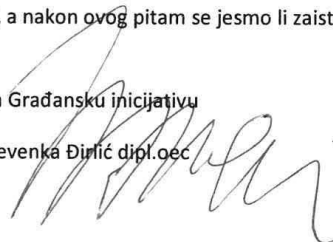
Što ćemo ostaviti budućim generacijama.

Pok.PETAR ŠEGEDIN je rekao 1971 „Svi smo mi odgovorni“, a nakon ovog pitam se jesmo li zaista odgovorni.

U Dubrovniku, 21.veljače 2017.

Za Građansku inicijativu

Nevenka Đirić dipl.oec



Prilozi: Istražni radovi na potezu Čepikuće- Kotezi

Dopisi HAZU

Geomorfološka slika Dubrovačkog primorja

Avionske snimke lokaliteta (TRNOVICA, ČEPIKUĆE-LISAC-PODIMOČ, UVALA BISTRINA

Snimak Lučina Razdolja

Slike drugog trasiranja 6.ožujka 2013

Na znanje:

Zavodu za prostorno uređenje, Petilovrijenci 2 Dubrovnik

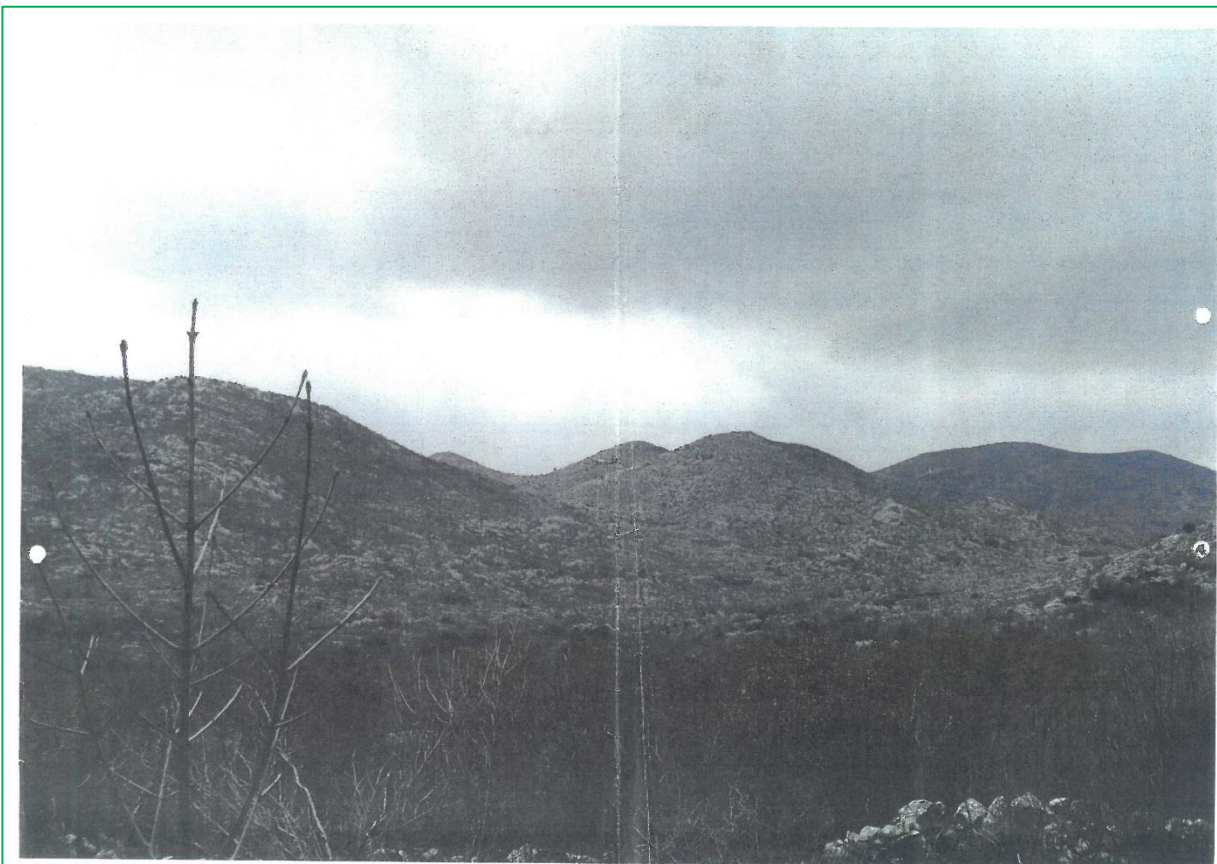
Ministarstvu zaštite okoliša Zagreb n/r pošt.Ministra Slavena Dobrovića

Predsjedniku HAZU n/r poštovanog predsjednika Akademije akademika Zvonka Kusića

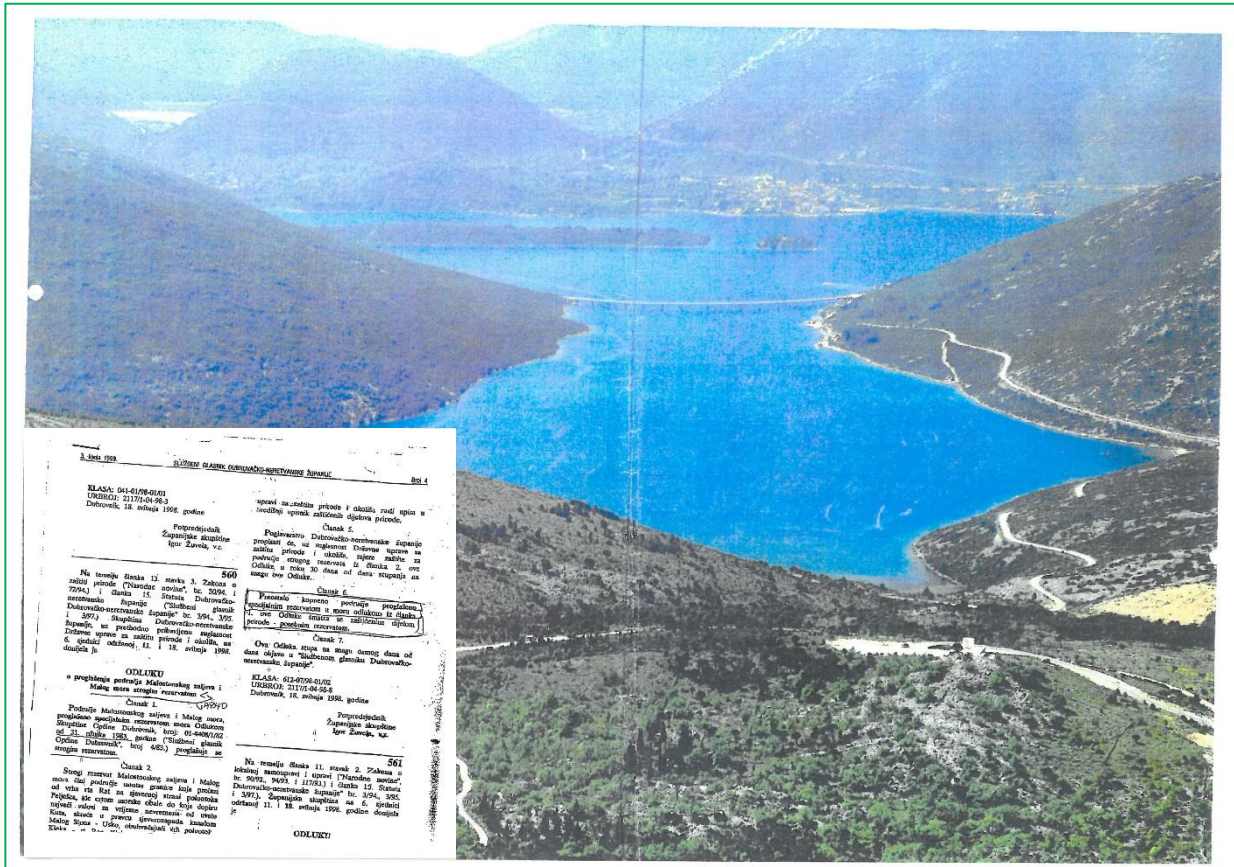












HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI  
 CROATIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS  
 Predsjednik

Broj: 10-28/4/7-2010. Zagreb, 5. listopada 2010.

Poštovana gospoda  
 Nevenka Đirić  
 Od Domina 13  
 20000 DUBROVNIK

Poštovana gospodo Đirić,

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti slobodna je u svezi Vašeg dopisa od 10. rujna 2010. izvijestiti da je još davne 1981. godine Akademija organizirala savjetovanje «Malostonski zaljev, prirodna podloga i društveno valoriziranje» s jedinim ciljem osigurati ovo jedinstveno područje uz našu obalu od bilo kakvog onečišćenja i omogućiti prirodne bio-geo-kemijske procese i nesmetani uzgoj školjkaša, osobito europske kamenice (*Ostrea edulis*).


Kvaliteta akvatorija u uzgajalištima kamenica mora biti ista kao i kvaliteta vode za piće. Na temelju 31 izlaganja na Savjetovanju donesene su važne preporuke, kao:

«-fizikalna, kemijska, biološka i u cjelosti specifična ekološka svojstva Malostonskog zaljeva ne dopuštaju unošenje otpadnih voda, jer bi se i nakon biološkog čišćenja akvatorij opterećivao mineralnim solima s izmjenom saliniteta i temperature i ubrzo bi se poremetila sadašnja biološka ravnoteža ekosistema. Otpadne vode ni nakon najvišeg stupnja čišćenja, prvenstveno zbog opasnosti od virusne kontaminacije i epidemija, ne bi se smjele unositi u Malostonski zaljev i njegove ogranke, tj. ni u jedan dio akvatorija. Smjerovi morskih struja su takva da bi otpadna tvar, unesena u bilo koji dio akvatorija, imala utjecaj na promjene ekoloških svojstava ostalih dijelova.

-treba spriječiti zagadivanje zaobalja Malostonskog zaljeva odakle podzemnim putem priličnu vodu u zaljev i njegove ogranke».

Slijedom iznesenog, Hrvatska akademija može i danas jedino poštovati konstatacije i preporuke Savjetovanja «Malostonski Zaljev» održanog u studenom 1981 u Dubrovniku.

S poštovanjem,

  
 Zrinski trg 11, 10000 Zagreb, Hrvatska      Tel.: (01) 489 51 11 - Telefaks: (01) 481 99 79

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI  
 CROATIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS  
 Predsjednik

Broj: 10-281/4-2011. Zagreb, 3. ožujka 2011.

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,  
 PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA  
 UPRAVA ZA PROSTORNO UREĐENJE  
 Poštovana gospoda  
 Vlatka Đurković, ravnateljica  
 Ulica Republike Austrije 20  
 10000 ZAGREB

Poštovana gospodo Ravnateljice,

Znanstveno vijeće za zaštitu prirode Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti slobodno je povodom više upita i inicijativa udruga građana, novinara i drugih zainteresiranih osoba, u svezi *Studije utjecaja na okoliš Centra za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdođe u selu Trnovica Dubrovačkom primorju*, Naslovu skrenuti pozornost na činjenicu da je još davne 1981. godine Akademija organizirala savjetovanje «Malostonski zaljev, prirodna podloga i društveno valoriziranje» s jedinim ciljem osigurati ovo jedinstveno područje uz našu obalu od bilo kakvog onečišćenja i omogućiti prirodne bio-geo-kemijske procese i nesmetani uzgoj školjkaša, osobito europske kamenice (*Ostrea edulis*).


Kvaliteta akvatorija u uzgajalištima kamenica mora biti ista kao i kvaliteta vode za piće. Na temelju 31 izlaganja na Savjetovanju donesene su važne preporuke, kao:

«-fizikalna, kemijska, biološka i u cjelosti specifična ekološka svojstva Malostonskog zaljeva ne dopuštaju unošenje otpadnih voda, jer bi se i nakon biološkog čišćenja akvatorij opterećivao mineralnim solima s izmjenom saliniteta i temperature i ubrzo bi se poremetila sadašnja biološka ravnoteža ekosistema. Otpadne vode ni nakon najvišeg stupnja čišćenja, prvenstveno zbog opasnosti od virusne kontaminacije i epidemija, ne bi se smjele unositi u Malostonski zaljev i njegove ogranke, tj. ni u jedan dio akvatorija. Smjerovi morskih struja su takva da bi otpadna tvar, unesena u bilo koji dio akvatorija, imala utjecaj na promjene ekoloških svojstava ostalih dijelova.

-treba spriječiti zagadivanje zaobalja Malostonskog zaljeva odakle podzemnim putem priličnu vodu u zaljev i njegove ogranke».

Slijedom iznesenog, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode smatra i danas da treba u cjelosti poštovati načelne konstatacije i preporuke Savjetovanja «Malostonski Zaljev» održanog u studenom 1981. u Dubrovniku, i na taj način spriječiti bilo kakvu mogućnost zagadjenja ovog jedinstvenog područja uz našu obalu.

S poštovanjem,

PREDJESNIK  
 ZNANSTVENOG VIJEĆA ZA ZAŠTITU PRIRODE  
 Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti  
  
 Obavijest:  
 Građanska Inicijativa Pravo na zavičaj  
 Gđa. Nevenka Đirić, Od Domina 13,  
 20000 DUBROVNIK  
 Zrinski trg 11, 10000 Zagreb, Hrvatska - www.hazu.hr - Tel.: (01) 489 51 11 - Telefaks: (01) 481 99 79

## GRAĐANSKA INICIJATIVA PRAVO NA ZAVIČAJ

### Dubrovnik

#### 1.

Građani Dubrovnika, Primorja i drugi, tražimo da se povuče prijedlog u prostornom planu Županije Dubrovačko-neretvanske, predviđeni Centar za gospodarenje otpadom Lučino razdolje, te da se postupak za izbor i izgradnju budućeg odlagališta temelji na uvažavanju zakona, struke, interesa građana i cjelokupne baštine.

Mi podupiremo stavove struke, osobito Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja je upozorila da Malostonski zaljev ne smije biti izložen nikakvim negativnim utjecajima, kao i poziv koji je Znanstveno vijeće za zaštitu prirode HAZU-a iz 2007. u povodu Badovinjih rupa uputilo Dubrovačko-neretvanskoj, ali i svim drugim županijama u Hrvatskoj, da odaberu moderan pristup zbrinjavanju otpada nakon prethodnog razvrstavanja, za koji otok Krk predstavlja dobar, iako za sada skroman primjer.

Sve dosadašnje predložene lokacije - Badovinje rupe, Bisak i Lučino razdolje - upravo su najlošije moguće sa stanovišta utjecaja na okoliš u našoj županiji, jer imaju najveću propusnost tla. Kod njihova izbora nije se vodilo računa o prirodnim svojstvima, nego da budu što dalje od naselja, čime su vlasti pokazale da i same ne vjeruju u izabrane tehnologije.

Opće je poznato da je kraš kao posebnost naše države skoro 2/3 cijelog prostora, pa je potrebno istaknuti da su trasiranja voda obavljena nekoliko puta i pored toga na tom se prostoru želi smjestiti Županijski centar za otpad.

1. Ciljana hidrogeološka istraživanja propusnosti tla i utvrđivanja podzemnih veza između navedene lokacije i više lokaliteta u jadranskom podmorju između Slanog i Bistrine ponovno je potvrđena, i na temelju nje izdano stručno mišljenje koje po sili zakona odbacuje mogućnost korištenje te lokacije za odlagalište otpada.

Hidrološka i hidrogeološka obilježja ovog terena su u potpunoj suprotnosti s onima koja se traže za izgradnju odlagališta otpada. Teško je uopće naći tako nepodesan teren za odlagališta poput ovoga između Popova polja i Jadranskog mora. Traže se nepropusni tereni, a ovaj je porozan kao rešetko. Već iz ove slike, čak i kad istraživanja Lučinog razdolja ne bi pokazala jasnu podzemnu vezu, stručnjaku bi bila neprihvatljiva.

U geomorfološkom smislu sam naziv "razdolje" znači da se jedne tektonske ploče podvukla i baš u tom razdolju, želite locirati takav projekt visokog rizika.

2. Prirodna obilježja i njihova prostorno-planska uporaba: Očigledno da krajobrazne vrijednosti koje dolaze od prirode krša nisu prepoznate osim u nekim vrlo općenitim ocjenama. Naime, Dubrovačko primorje spada u južni dio Dinarskog krša, najvećeg prostora krša u Europi, u kojem su ti krški oblici najrazvijeniji (najoblikovaniji), najbrojniji i najraznolikiji (najzastupljenija geomorfološka raznolikost). Pored toga, prostor Dinarskog krša ima fascinantnu biološku raznolikost: po flori je vodeći u Europi, a po podzemnoj fauni vodeći u svijetu. Posljednje je moguće upravo zbog njegove velike poroznosti, tj. velikih podzemnih šupljina koje su raznim kanalima i pukotinama povezane u jednu cjelinu, koja pri velikoj količini oborina biva jedinstvena hidrološka cjelina. Krški reljefima i svoje vizualne specifičnosti koje su se odrazile na razvoj kulturne povijesti (način kako je kulturna povijest čitala prirodu). I pored svega naprijed navedenog i dva trasiranja prvo u prosinca 2008 koji je obavio dr. Antun Šimunić dipl.ing.geologije i Darko Klanjec dipl.ing.geol.

Istražni radovi na potezu Čepikuće-Kotezi, na temelju litostratigrafskih, strukturno-tektonskih i hidrogeoloških pokazatelja te nakon trasiranja podzemnih voda, može se zaključiti da lokacije "BISAK" i LUČINO RAZDOLJE nisu pogodne za izgradnju odlagališta otpada. Prva ne dolazi u

obzir zbog velikog ponora koji se na njoj nalazi, a druga nije pogodna jer u njoj nije moguće napraviti NEPROPUSNU PODLOGU koja bi oborinske i otpadne vode usmjeravala prema postrojenju za njihovo pročišćavanje. Zbog toga bi onečišćene vode iz odlagališta otpada **nekontrolirano širile po velikom prostoru i predstavljale latentnu opasnost temeunim privrednim granama Dubrovačko-neretvanske županije.**

I pored ovakvog nalaza i mišljenja stručnjaka, a pozivom na naprijed navedeno istraživanje iz 1954-1967 ovo je zaista bilo nepotrebno, jer ne treba otkrivati toplu vodu, Županija je s resornim Ministarstvom promijenila legislativu 2011, omogućivši i drugo trasiranje 5 i 6.ožujka 2013 sa dipl.ing. Borisom Munda, koje je nažalost bila predstava za javnost, jer je sva tekućina izašla na samom teretnu, i jer je uliveno u „zatvoreni džep" i nije bio period visokih kiša, pa navedeno trasiranje je po čl.138 (mikrozoniranje" bio samo paravan iza kojeg se Županija i izvođači samo sakrili.

To nam potvrđuje da mi u našoj zemlji ne poštujemo nalaze i mišljenje struke, već politika i umreženi lobiji o svemu odlučuju.

Bez obzira što je na televiziji objavljeno da Europska unija neće financirati mehaničko biološku obradu otpada, jer je to zastarjela tehnologija, naša se država igra s najljepšim i zaštićenim bogatstvom (Malostonski zaljev, Solana Ston, Izvor Bijeli Vir, sve podzemne vrste Hutovskog blata u susjednoj državi,(konvencija ESPO- predviđa udaljenost od susjedne države 5 km, a u konkretnom slučaju je samo 1200 m, kao što se igra i s „LEĆEVICOM" te će ugroziti izvor rijeke Jadro i ugroziti pitku vodu za 150.000 građana Splita i šire okolice.

Prilozi:

- Istražni radovi na potezu Čepikuće- Kotezi Dopisi HAZU
- Geomorfološka slika Dubrovačkog primorja
- Avionske snimke lokaliteta (TRNOVICA, ČEPIKUĆE-LISAC-PODIMOČ, UVALA BISTRINA
- Snimak Lučina Razdolja
- Slike drugog trasiranja 6.ožujka 2013

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglsak na reciklažu tj. izdvajanju reciklabilnih materijala (izdvajanje metala (Al, Fe), papira, plastike po vrstama – PE, PP, PET, folije u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena površina odlagališta i smanjena površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.



Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra prema Mišljenju Hrvatskih voda nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš i dobiveno Rješenje Ministarstva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročistiti do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora.

Početak 2013. godine izvedena su dodatna geološka i hidrogeološka istraživanja na samoj lokaciji zahvata Centra za gospodarenje otpadom Dubrovačko-neretvanske županije "Lučino razdolje" (Geoqua d.o.o.). Navedeni radovi su provedeni u svrhu određivanja mogućeg utjecaja lokacije zahvata na područja posebne zaštite voda – zone sanitarne zaštite vode za piće (vodocrpilište Nereze i planirano vodocrpilište Doli) i područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama (zaljev Bistrina i Malostonski zaljev), u skladu sa Zakonom o vodama (NN br. 153/09, 130/11, 56/13) i Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN br. 66/11).

Za potrebe provođenja trasiranja, provedeno je detaljno geološko i hidrogeološko kartiranje na površini istražnog prostora, a kojima je određen povoljni prirodni objekt (ponor, jama, otvoreni pukotinski sustav i sl.) za ubacivanje trasera u podzemlje. Kao optimalna lokacija pokazala se otvorena pukotina uz rasjed u zaleđu napuštenog objekta. Sustav monitoringa pojave trasera, provodio se 50 dana, uzorkovanjem na 13 lokacija i praćenjem pojave na površini mora u zaljevu Bistrina i Malostonskom kanalu. Sve predviđene lokacije uzorkovane su predviđenom dinamikom, prvih 5 dana svakih 8 sati, sljedećih 10 dana svakih 12 sati, a daljnjih 35 dana svakih 24 sata.

Trasiranje tokova podzemne vode izvedeno je u hidrološkim uvjetima visokih voda.

Količina oborina koja je prethodila provođenju trasiranja uvjetovala je visoke razine podzemne vode, a oborine koje su padale tijekom praćenja pojave boje osigurala su vertikalni tok trasera prema podzemlju te njegovo kretanje velikom brzinom kroz podzemlje. Za potrebe mikrozoniranja nabavljeni su podaci o oborinama sa kišomjerne postaje u Trnovici. Mjerene količine oborina potvrđuju velike količine oborina koje su prethodile provođenju trasiranja, kao

i za vrijeme praćenja pojave trasera. Količina oborina za promatrano razdoblje iznosila je vrlo visokih 670,4 mm. Obzirom da je uvjet visokih voda bio ispunjen, dobiveni rezultati mogu smatrati mjerodavnima.

Tijekom razdoblja opažanja od 50 dana, nije registrirana pojava trasera na vodocrpilištima (postojećim i planiranim) kao niti na području Malostonskog zaljeva - uvala Bistrina određenom kao pogodnom za život i rast školjkaša. Sukladno navedenom, predmetna lokacija „Lučino razdolje“ ne nalazi se unutar zone sanitarne zaštite vodocrpilišta, kako postojećih tako i planiranih.

H/14

Dubrovačko-neretvanska županija  
Upravni odjel za prostorno uređenje i  
gradnju Dubrovačko-neretvanske županije  
Gundulićeva poljana 1  
20 000 Dubrovnik

Inicijativa Srđ je naš  
Frana Supila 8  
20 000 Dubrovnik

378

Primljeno:	22-02-2017	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinik	
350-01/14-01/20	1-23	
Uredbeni broj:	Prilog	Vrij.
15-7-196		



3157	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije		
Primljeno:	28.02.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-447	3	-

Dubrovnik, 22. veljače 2017. godine

**PREDMET:** Komentari i primjedbe Inicijative Srđ je naš na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije i na Stratešku studiju utjecaja na okoliš Dubrovačko neretvanske županije (s priložima)

**dvostruko (2x), predajom na urudžbeni ured**

Poštovani/a,

Izmjene prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije pokrenute su temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br. 4/14) i Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br. 6/15). Prema javno objavljenoj informaciji Javna rasprava o Prijedlogu Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Strateške studije utjecaja na okoliš Prijedloga Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije otvorena je od 23. siječnja do 22. veljače 2017. godine. U prilogu ovom dopisu vam šaljem:

1. Komentare i primjedbe građanske Inicijative Srđ je naš na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije i na Stratešku studiju utjecaja na okoliš Dubrovačko neretvanske županije,
2. Pravnu analizu o učincima presude Visokog upravnog suda poslovni br. Usoz-96/2012-8 od 28. studenog 2014. godine u odnosu na obuhvat golf igrališta u Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srđ,
3. 1390 zahtjeva građana da u odnosu na zahvat golf-igralište u Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srđ polazna točka predmetnih izmjena i dopuna prostornog plana bude navedeni zahvat definiran u obuhvatu od 100 ha (umjesto 310 ha).

Nadamo se da ćete pri izradi konačnog Prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije uvažiti naše prijedloge i primjedbe.

Đuro Capor  
koordinators Inicijative Srđ je naš

Inicijativa Srđ je naš  
Frana Supila 8  
20000 Dubrovnik  
21.2.2017.

REPUBLIKA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJELI  
DUBROVNIK

Primljeno:	22-02-2017	Org. jedinica:	1-2311
Klasifikacijska oznaka:	330-01/14-01/20	Prilog:	
Urudžbeni broj:	15-17-228	Vrijed.	

Dubrovačko – neretvanska županija  
Upravni odjel za prostorno uređenje i građenje  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

Je  
10/12

Komentari i primjedbe Inicijative Srđ je naš na Prijedlog Izmjena i dopuna prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije i na

Stratešku studiju utjecaja na okoliš Dubrovačko neretvanske županije

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE  
DOPUNA PROSTORNOG PLANA

Primljeno:	28-02-2017	Org. jedinica:	1-21
Urudžbeni broj:	2	Vrijed.	-

## 1. Hidroelektrane

- a) Pozdravljamo brisanje iz prostornog plana hidroelektrane Ombia.
- b) Smatramo da bi za proširenje kapaciteta HE Dubrovnik 2 i gradnje novog tunela, treba uvesti u Plan obavezu da se napravi Strateška procjena utjecaja na okoliš i procjena utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni efekt cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve. S obzirom na već postojeće opterećenje u korištenju ovih rijeka i na očekivani utjecaj klimatskih promjena na njihove vodne režime, bioraznolikosti i kvalitetu riječnih ekosustava, upitno je da li je potrebno povećavati kaacitete HE Dubrovnik 2.
- c) Predlažemo i da se napravi procjena utjecaja hlađenja mora zbog povećanja dotoka hladne vode eventualnom izgradnjom HE Dubrovnik 2 u Župski zaljev što bi moglo imati velike posljedice po turizam u Župi Dubrovačkoj i Cavtatu (moguće je da se zbog hladnoće mora ne bi moglo kupati u Župskom zaljevu).
- d) Smatramo potrebnim da se kroz Izmjene PPU DNŽ propiše i potreba istraživanja utjecaja eventualne izgradnje MHE Konavle na vrste gaovica i fratar, za koje se mislilo da su izumrle, u kojoj bi mjeri izgradnja MHE utjecala na dokidanje mogućnosti obnove njihovih staništa i populacije, kao i da SSUO uvaži rezultate recentnih istraživanja u kavernama tunela između Konavoskog polja i mora kojima su otkrivena staništa ugroženih vrsti. (Ozimec, R., Rnjak, G., Jalžić, B., Lacković, D., Cvitanović, H., Basara, D., Kovačević, A., Polić, G., Grgurev, M., Hanžek, N., RADE, P., Kljaković-Gašpić, F. & Antonić, O., 2015: SPELAEOLOGIA RAGUSINA 1: Katastar speleoloških objekata, podzemnih građevina, krških izvora i krških bunara kopnenog dijela Dubrovačko-neretvanske županije, Subterranea Croatica, 13:Supplementum 1, pp. 152.)

## 2. Športske građevine – golf igrališta

U Krajobraznoj studiji Dubrovačko-neretvanske županije: Tipološka klasifikacija krajobraza“ (Prostorno nacrtovanje Aleš Mlakar s.p., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ožujak, 2016), izdvojena je problematična sportsko-rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia kao neprihvatljiva za krajobrazna područja.

Strateška studija o utjecaju na okoliš prijedloga izmjena prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije zaključila je da:

1. Prepoznate su 2 kritične lokacije golf igrališta: Sestrice, s mogućim utjecajem na područje HR3000163 Stonski kanal i Gnjile, s mogućim utjecajem na područje HR2000946 Snježnica i Konavosko polje. Iako je za golf igralište na lokaciji Sestrici u Planu određena mjera izmicanja u unutrašnjost i izrada hidrogeološkog elaborata temeljem analize



mogućih utjecaja u Elaboratu glavne ocjene za 1. Ciljane izmjene i dopune Plana, budući da tad nije u obzir uzet i moguć utjecaj uslijed površine prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade koja se preklapa sa planiranom zonom za golf igralište, smatra se da bi ipak bilo potrebno preispitati i navedenu lokaciju zbog mogućeg kumulativnog utjecaja.

2. Golf igralište - Ljuta/Zastolje – Gnjile u Općini Konavle (planirano) : *Golf igralište predstavlja rizik zbog vjerojatnosti pretjeranog trošenja vode te pretjeranog korištenja pesticida što može dovesti do utjecaja na ciljne vrste okolnog područja. Na ovom području ekološke mreže, potencijalni značajni utjecaj se može posebno, direktno, očekivati na ciljne vrste koje su vezane za vodena staništa i vodotoke Konavoskog polja, uslijed mogućeg onečišćenja vodotoka i podzemnih voda korištenjem velikih količina pesticida. Također, moguće su promjene u vodnom režimu okolnih područja, ovisno o tome od kud bi se crpila voda za potrebe održavanja golf igrališta. Iako je lokacija planirana u južnom, rubnom dijelu područja ekološke mreže, ne može se na ovoj razini isključiti mogućnost značajnog utjecaja s obzirom na neposrednu blizinu Konavočice i Ljute koje teku u smjeru prema Konavoskom polju.*

3. Za sva tri predložena golf igrališta dane su mjere zaštite za očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti

a) Za golf igralište na Srđu nije rađena kompletna procjena utjecaja unutar Strateške studije, jer je za njega izrađena Studija procjene utjecaja na okoliš 2013. godine. Međutim, s obzirom da je Upravni sud poništio Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš u rujnu 2016. godine, a propustom nositelja izrade to nije uočeno, potrebno je ponovno procijeniti utjecaj golf resorta na Srđu na prirodu i kulturnu baštinu. Pošto prijedlog Izmjena plana nosi prijedlog povećanja obuhvata golfa sa 100 na 310ha smatramo da je SSUO morala analizirati sve modela (0/100/310ha) te utvrditi koji je povoljniji za svjetsku baštinu, okoliš i prirodu.

Naime do presude Visokog upravnog suda 2014. godine županijski plan je predviđao tri golf terena na 310ha. Pošto je odluka Povjerenika vlade ukinuta, u međuvremenu su se investitor i grad Dubrovnik složili da planiraju svega 1,5 golf teren. Sukladno tome trebalo bi kroz Izmjene plana reducirati površinu namijenjenu golfu, a ne ju i nakon pravomoćne sudske presude ponovno povećavati. Pritom se nisu slijedile Smjernice za izgradnju golf igrališta Državnog savjeta za prostorno planiranje, ni po kategoriji broja hektara na koliko bi se trebao planirati golf, a i sami golfski tereni se planiraju na izrazito osjetljivom području iznad svjetske baštine, i na dijelu nacionalne eko-mreže, na području kojeg HIA, koju je izradio kroz projekt "Baština pokretač razvoja", Žup. ured za prostorno planiranje predviđa kao dio buffer zone i kao dio tzv. settinga spomenika svjetske baštine. Ne razumijemo zašto dokumenti koje je proizvela sama Županija (HIA i SSUO) nisu poštovani prilikom slanja prijedloga Izmjena plana na javnu raspravu s obuhvatom od 310ha. Uz poznate negativne učinke na zdravlje ljudi kroz korištenje otrova na golf terenima mora se u SSUO naglasiti opasnost koji u slučaju pucanja stijenki ispod golf igrališta uslijed potresa ili velikih kiša predstavlja ulijevanje kontaminirane vode u krško podzemlje Srđa kojim prolazi vodoopskrbi tunel kojim se grad opskrbljuje pitkom vodom

Naime zahtjevamo da se dosljedno provede presuda Visokog upravnog suda Usoz-96/2012-8 na način **da početna točka odlučivanja o opsegu projekta golf terena na Srđu u pročišćenom tekstu bude navedena u opsegu od 100 ha**. U prilog takvom zahtjevu prilažemo zahtjeve 1390 građana koji su prikupljeni na štandu u gradu Dubrovniku od 16. do 21. veljače 2017. godine. Također, prilažemo i pravnu analizu kojom potkrepljujemo navedeni zahtjev.

Nastavno na to **predlažemo da se predmetnim izmjenama projekt golf igrališta na Srđu u cijelosti briše iz prostornog plana** (tj. da se ukine i trenutno važećih 100 ha). Naime smatramo da se ne uvažava neslaganje lokalne zajednice s predmetnim projektom



jer se na lokalnom referendumu usprotivila izgradnji turističkih smještajnih kapaciteta s golfom na Srđu u broju većem nego što je broj birača koji je u drugom krugu lokalnih izbora iste godine izabrao gradonačelnika (10 051 protiv projekta na Srđu : 9 059 za gradonačelnika A.V.). Ovaj referendumom izraženi demokratski stav građana bi župan kao nositelj izrade Izmjena županijskog plana morao uvažiti.

**Možemo zaljučiti da sva tri predložena igrališta za golf imaju značajan utjecaj na okoliš i prirodu te stoga predlažemo da se R1 zone u cjelosti izbrišu iz Prijedloga Izmjena prostornog plana Dubrovačko – neretvanske županije. Tijekom rasprava o golf resortu na Srđu susretali smo se s tezama da jedan golf teren ne znači ništa da bi ih bilo potrebno imati 5 na 1h vožnje od mjesta gdje je golf turist smješten. Pokazalo se da se golf planiralo suprotno Strategiji izgradnje golf igrališta na najosjetljivijim prostorima i za krajolik i za bioraznolikost te bi se jednostavno trebalo konstatirati da je urbanistička i kulturna vrijednost dubrovačkog prostora prevelika da bi se u njemu planirali golf tereni koje odreda prate veliki brojevi vila i apartmana za tržište nekretnina. Očito da se ne radi o golfu kao sportu ili dodatku turističkoj ponudi, nego o građevinskom ulasku u najvrijednija područja. Stoga smatramo da bi Strateška studija utjecaja na okoliš trebala upozoriti na promašeno planiranje golfskih resorta u Prostornom planu županije te predložiti ne nedostatne mjere ublažavanja, nego potpuno brisanje svih R1 zona.**

### 3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene

a) Primjedbe na neopravdano uvećavanje broja kapaciteta kroz Izmjene plana.

U Prijedlogu Izmjena plana, povećan je broj smještajnih kapaciteta u Županiji za 3218 kreveta i površinu od 50,28 ha. Od toga je novih smještajnih kapaciteta na Otoku Mljetu čak 3150 kreveta, te na Korčuli 868. Pri tome je ukupan broj planiranih smještajnih kapaciteta u 83 područja na ukupno 620,57 ha površine.

U ovu brojku ne ulaze smještajni kapaciteti "sakriveni" u R zonama, kao npr. 1200 kreveta na lokalitetu Bosanka / Srđ. ( u stvari radi se o 280 000m2 stanova za tržišta nekretnina, na tzv. golfu na Srđu je skriven čitav jedan golfograd od 20000 stanovnika koji bi između ostalog opterećivao carrying capacity povijesne jezgre više nego posjetitelji s brodova s kružnih putovanja). Utjecaj ovolikog broja kreveta u vidu apartmana i vila na Srđu koje bi vlasnik iznajmljivao kada nije u svojoj nekretnini, bi uzrokovao goleme gubitke malim dubrovačkim iznajmljivačima i hotelijerima u predsezoni i postsezoni, na ovaj negativni utjecaj nije obračuna pažnja.

b) Nije napravljena nikakva procjena potreba za ovim smještajnim kapacitetima, ne može se samo kroz Izmjene žup.plana ispunjavati zahtjev nekog polupismeno g načelnika općine Dubrovačko primorje, nego se na razini županijskog plana i strateške studije treba dokazati opravdanost zahtjeva za otvaranjem novih zona dok još ni stare nisu konzumirane. Neka od tih zona smještena su uz ili u vrlo vrijednim, zaštićenim i ugroženim područja, poput Mljeta, delte Neretve i Malostonskog zaljeva. Procjenjujemo da, uz postojeće smještajne kapacitete, nije potrebno imati ovako velik broj turističkih zona i kreveta, **te predlažemo brisanje onih sa značajnim utjecajem na okoliš i prirodu.** Navode se u studiji podaci o negativnim utjecajima ovisnosti o turizmu kao monokulturi, a kroz Izmjene plana samo se nastavljaju gomilati nove turističke zone koje se sve sukladno izmjenama zakona koji reguliraju prostorno uređenje, gradnju, etažiranje mogu slobodno prodavati na tržištu, u stvari ne radi se tu više o turizmu već o proždiranju obale radi mešetarske izgradnje vila i apartmana za prodaju.

c) Predlažemo brisanje turističke zone Duba stonska i ne otvarati nove turističke zone u Malostonskom zaljevu



Naročito negativnim smatramo obrazac po kojem je na zahtjev Općine Ston uvrštena turistička zona Duba Stonska. Ovime se otvorila Pandorina kutija zahtjeva za otvaranjem turističkih zona u i oko Malostonskog zaljeva. Smatramo da je nužno vratiti se desetljećima argumentiranom stavu u planiranju kakav iznose HAZU i Institut za more i priobalje da je potrebno turist.zone izmjestiti na južnu stranu Pelješca, nikako ne ugrožavati Malostonski zaljev. Ne znamo zašto se njihovi stavovi (HAZU, Institut ) ne uvažavaju, a stav mešetara zemljištem koji je kupio 2 milijuna kvadrata poljoprivrednog zemljišta u Dubi Stonskoj uvažava i odobrava prenamena u turističko zemljište. Zahtjev općine 2015. Ston nije ni smio biti odobren.

#### 4. Šume

a) Prema Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš, predlaže se da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno, zbog značajnog utjecaja na okoliš i prirodu, naročito na područjima Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova. Zelena akcija smatra da se treba ispoštovati Strateška procjena utjecaja na okoliš da se odustane od prenamjene šumskog zemljišta, zbog značajnog utjecaja na ekološku mrežu i zaštićena područja poput rezervata Malostonski zaljev i Malo more. Ne bi se nikako smjelo dopuštati daljnju sječuu šume kao ni melioraciju krša na sjevernim padinama Malostonskog zaljeva.

b) Smatramo također da je nedopustivo uništavati šumu hrasta medunca na Srđu radi golf terena, kao i uništavati makiju i šumu crnike ispod Mikulića radi turističke zone Canavia i golfa od 9 rupa.

#### 5. Zaštićena područja i Natura 2000

a) U Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, u poglavlju procjene utjecaja na ekološku mrežu nije napravljena procjena utjecaja na područje Nature 2000 - HR5000037 Nacionalni park Mljet. Kako je to najveća kategorija zaštite prirode unutar Dubrovačko – Neretvanske županije, procjenu treba napraviti. U svijetlu toga očekujemo da bi planiranih novih 3150 kreveta na 30 ha na otoku Mljetu imalo značajan negativni utjecaj na Nacionalni park Mljet. **Predlažemo da se izradi procjena utjecaja i shodno tome smanji broj novih smještajnih kapaciteta.**

Osim Mljeta, pod Velikim su pritiskom delta Neretve i Malostonski zaljev, te predlažemo da se pritisci na ova vrijedna, zaštićena i područja unutar Europske ekološke mreže NATURA 2000, maksimalno smanje, kako bi se osigurali ciljevi plana koji, između ostalog, kažu: B-2: Očuvati te poboljšati stanje bioraznolikosti na području delte Neretve i B-3: Spriječiti daljnju eutrofikaciju Malostonskog zaljeva.

**Pri tom smatramo da turističke zone i prenamjena šumskog zemljišta u poljoprivredno u njihovoj blizini nisu prihvatljivi.**

b) Smatramo i da Strateška studija nije u dovoljnoj mjeri procijenila **negativan kumulativni utjecaj svih planiranih i predloženih zahvata u neposrednoj blizini Malostonskog zaljeva a sukladno tome nije ni dala odgovarajuće prijedloge i ograničenja.** Radi se o proširenju luka, melioraciji krša i sječi šume s sj.strane zaljeva koje prati izgradnja vila u tim vinogradima, sa zahtjevima za otvaranjem još tri turističke zone uz Malostonski zaljev, planiranje Tri sestrice s nautičkom marinom i golf terenom, odobravanje planiranja Dube stonske, planiranje žup.centra za gospodarenje otpadom u Lučinom razdolju gdje podzemne vode za manje od 48 sati dolaze do Malostonskog zaljeva i vale Bistrina, buduće zamućivanje vezano uz izgradnju golemih stopa za Pelješki most, dozvola uzgoja ribe iako ovrata rade strašne štete školjkarima... Kao što je gosp. Ledinić na javnoj raspravi u Dubrovniku rekao da se njemu čini da se radi sve da bi se

uništio školjkarstvo u Malostonskom zaljevu. Bojim se da bi SSUO morala učiniti više i iznijeti hrabrije prijedloge za očuvanje Malostonskog zaljev.

b) Nadalje, predlaže se izmještanje planirane varijante brze ceste iz zaštićenog krajobraza Rijeka dubrovačka, te dalje od NATURA 2000 područja HR2001010 PALEOOMBLA–OMBLA, Inicijativa Srđ je naš podržava taj prijedlog Strateške studije. Ne podržavamo planiranje novog cestovnog koridora u rangu brze ceste kroz Rijeku dubrovačku ili istočni dio Konavala.

c) Kako će Jadransko- jonska sutocesta biti izgrađena u zaleđu kroz BiH te zaobići Dubrovnik, ne postoji nikakav valjan razlog da se pored tog auto-cestovnog koridora u zaleđu, u uskom dubrovačkom području planira sličan koridor i to besplatan- u rangu brze ceste. Potrebno je planirati novu prometnicu između Dubrovnika i zračne luke, a ne s buduće Jonske autoceste dovlačiti neželjeni tranzitni promet u naše osjetljivo područje. Pogotovo nastavak brze ceste od Zračne luke do granice s Crnom gorom nema nikakvog prometnog utemeljenja, većinu godine Jadranska magistrala na tom potezu je prazna. Uz to taj novi koridor bi stvorio nepovoljan utjecaj na Naturu 2000 Snježnica – Konavosko polje. Svojevremeno su udruge s područja Konavala prikupile preko 500 potpisa mještana u sklopu PUO studije izgradnje te brze ceste. Ti konavljani se ne slažu s planiranjem tranzitnog koridora brze ceste kroz Konavle. Stoga predlažemo da se kroz SSUO predloži planiranje ceste Dubrovnik – Zračna Luka, a da se koridori brze ceste kroz Rijeku Dubrovačku i istočni dio Konavala izbrišu, te da strateška studija prihvati ovaj prijedlog.

**d) Inicijativa Srđ je naš predlaže da se u predložena nova zaštićena područja doda i špiljski sustav Izvor Omble – Vilina jama, zbog vrlo visoke bioraznolikosti, hidrogeomorfoloških obilježja i značajne svrhe kao izvora pitke vode.**

Predlažemo kategoriju zaštite - hidrogeološki spomenik prirode, iako bi ovaj špiljski sustav mogao zadovoljiti i kategoriju posebnog rezervata prirode. Za područje NATURA 2000 Paleoombla Ombla, te za područje sliva rijeke Omble predlažemo da se pokrene zaštita u kategoriji regionalni park ili park prirode (V IUCN kategorija), te da se pokrene postupak prekogranične zaštite, odnosno međunarodnog parka. Time bi se trajno zaštitilo vrlo vrijedno područje za bioraznolikost, te osigurala kvalitetna zaštita sliva rijeke Omble i pitke vode za grad Dubrovnik.

e) Predlažemo adekvatnu zaštitu čitavog pojasa Konavoskih stijena od Cavtata do Molunta, bilo kroz zaštićeni krajolik ili kao područje park šume. Predlažemo brisanje turističke zone Canavie s golfom na Konavoskim stijenama Udruge Domovina i Baština iz Konavala su u nekoliko navrata upućivale prijedlog Županiji da se čitavo područje Konavoskih stijena od Molunta do Cavata tretira kao zaštićeni krajolik te da se na tom prostoru ne planiraju nekakve nove turističke zone ili golf tereni. Svojedobno su mještani Čilipa podigli pravu bunu protiveći se projektu golf resorta između Čilipa i mora. Taj golf teren je izbrisan, te je bez ikakvog planerskog smisla ucrtan na Tri sestrice gdje tamo stvara negativan utjecaj na Naturu 2000. Vezano za najveću gustoću suhozida i kultiviranih terasa od suhozida –dakle karakterističnog konavoskog kuturnog krajolika, izrazito naglašenog upravo na potezu između konavoskih sela Donje bande i mora, smatramo potpuno promašenim otvarati turistički zonu Canaviu, i još uz to na Konavoskim stijenama planirati golf teren. Smatramo da Strateška studija utjecaja na okoliš nije razmotrila u dovoljnoj mjeri ove argumente, te da zbog uništavanja šuma, suhozida, potrošnje vode, narušavanja kulturnog krajolika i tipologije naselja u Konavlima koja ne trpe umjetni resort s golfom na Konavoskim stijenama. To područje kroz svoj prostorni plan Općina Konavle vidi kao regionalni park te ovaj smjer planiranja razvoja ugrožava temeljne smjernice PP općine



Konavle. Uz to dokument Vlade RH Apolitika naglašava važnost očuvanja slike naselja, identiteta nekog prostora, ambijenta kao temelja za vođenje prostorne politike. Sama Županija je financirala i sudjelovala u financiranju projekta Clealand 2014/2015. koji u gore spomenutom smjeru tretira konavoski krajolik i naselja, a sad suprotno svim polazištima kroz Izmjene prostornog plana županije predlaže konzimirati 225ha prirode i kulturnog krajolika kroz zonu Canavia. (Canavia znači Konavle na lat. - Čemu imitirati Konavle kroz nekakve tematske turističke zone latinskog imena s autentičnim „konavoskim golfom” i apartmanizacijom obale, kad ispred bilo kojeg promatrača i posjetitelja kulturni krajolik i Konavle se prostiru savršene u svojim prirodnim kontrastima bez potrebe da se imitiraju ne bi li ih takve umjetne probavio neki površni konzument resorta!?)

## 6. Otpad

Postupanje s otpadom u izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije nije obrađeno sukladno nacionalnom Planu gospodarenja otpadom 2017.-2022. i Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, kao ni prema jednom od temeljnih načela u gospodarenju otpadom propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a to je načelo blizine. Spominje se da cjeloviti sustav gospodarenja otpadom između ostalog obuhvaća i županijski centar za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino Razdolje te je osim lokacije propisana i tehnologija samog centra.

**Zahtijevamo da se u izmjene Prostornog plana stavi uvjet da će županijski centar biti izgrađen nakon provedenih dodatnih istraživanja utjecaja na okoliš, ukoliko analiza opravdanosti izgradnje koju prvu treba izraditi uopće pokaže opravdanost gradnje takvog velikog centra. Ta analiza je nužna, s obzirom da je županijski sustav gospodarenja otpadom zacrtan kada su ciljevi odvojenog prikupljanja i recikliranja bili puno niži u odnosu na one koje sada propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom i nacionalni Plan gospodarenja otpadom te s obzirom da je evidentno da planirani sustav nema u vidu temeljno načelo u gospodarenju otpadom koje propisuje Zakon, a to je načelo blizine.** Analiza treba preispitati opravdanost, odnosno isplativost i ekološku prihvatljivost izgradnje velikog županijskog centra u odnosu na male lokalne sustave. Naš je stav, a što je dokazano i na brojnim primjerima diljem svijeta, da je sustavom odvajanja od vrata do vrata i lokalnim reciklažnim centrima koji obuhvaćaju kompostane, bioplinare, sortirnice i reciklažna dvorišta te manja postrojenja za recikliranje miješanog otpada (obrada bez proizvodnje RDF-a), moguće smanjiti količinu ostatnog miješanog otpada višestruko u odnosu na postojeće količine te neutralizirati u inertnu masu koju je potom moguće odložiti na uređeno manje odlagalište na lokalnom nivou. Time bi se izbjegla potreba za izgradnjom velikog centra koji može imati visok stupanj rizika od ugrožavanja okoliša, što je posebice naglašeno u prostorima poput Dubrovačko-neretvanske županije gdje je okršenost terena vrlo velika, a osim toga takav jedan centar krši i spomenuto zakonom propisano načelo blizine po kojem je otpad potrebno zbrinjavati što je moguće bliže mjestu nastanka.

Ukoliko navedena analiza ipak pokaže opravdanost izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, potrebno je ispraviti brojne nedostatke vezane za odabir lokacije centra te određivanje kapaciteta i tehnologije.

Što se tiče predložene lokacije Lučino Razdolje, utvrdili smo velike manjkavosti prilikom ispitivanja njenog utjecaja na okoliš pa je potrebno provesti još niz istraživanja. Naime, kao u SUO za Lučino razdolje tako i u SSUO neistinito se prenosi podatak da je Lučino razdolje 5km od granice s BIH. To nije točno što su i mještani tvrdili na javnim raspravama, radi se o 200-300m. Nije utvrđen prekogranični utjecaj na Hutovo blato i na Vjetnicu, kao ni mogući utjecaj na vodocrpilište Bijeli vir ili zahvat vode za Slano. Po navodima mještana nakon prvog testiranja bojama, boja se u vali Bistrina pojavila za manje od 48h. Potom su naredna ispitivanja rađena s brojnim propustima. Uvidom u dokumentaciju i analize stručnjaka hidrogeologa, uočili smo da nisu provedena adekvatna mikrozoniranja za

predviđenu lokaciju Lučino Razdolje. To potvrđuje činjenica da je trasiranje provedeno dana 05.03.2013. napravljeno 500 metara dalje od same predviđene lokacije centra Lučino Razdolje. Također, utvrđeno je da trasiranje nije provedeno za vrijeme visokog vodostaja, a sukladno spomenutom Pravilniku trebalo je osim za suhog razdoblja biti provedeno i tada kako bi se adekvatno ispitao potencijalan utjecaj na okoliš, odnosno na podzemne vode koje imaju pravac tečenja prema Malostonskom zaljevu (more I. kategorije i lokacija proizvodnje hrane - školjkarstva) i izvorštima koja se koriste ili se planiraju koristiti za vodoopskrbu. Shodno navedenom, jasno je da istraživanja utjecaja na okoliš nisu adekvatno provedena pa bi i samu Studiju utjecaja na okoliš izgradnje centra na predviđenoj lokaciji trebalo ponoviti i uzeti u obzir sve navedene čimbenike. Da su hidrogeološka istraživanja potrebna navodi se i u članku 373. PP DNŽ koji je u potpunosti bez objašnjenja obrisao ovim izmjenama PP.

Što se tiče tehnologije centra, Plan gospodarenja otpadom RH 2017.-2022. koji je usvojen u siječnju ove godine propisao je da će se izraditi nove Studije izvedivosti za svaki predloženi centar imajući u vidu nove ciljeve ciljeve u gospodarenju otpadom koji su puno viši od onih propisanih prošlim nacionalnim Planom iz 2007. godine. Ti se ciljevi mogu postići jedino uspostavom kvalitetnih sustava na lokalnoj razini. Ako analiza opravdanosti pokaže da se treba graditi županijski centar, potrebno je izraditi novu Studiju izvedivosti koja će imati u vidu nove ciljeve odvajanja, smanjenja i ponovne uporabe otpada te također propisati tehnologiju koja iz ostatnog otpada izvlači maksimum reciklanata, a ostatak inertizira za sigurno odlaganje. Prijašnja Studija izvedivosti bila je rađena prema drugim i puno nižim ciljevima te predlagala tehnologiju koja proizvodi velike količine gorivog otpada (RDF) za kojeg ne postoji osigurano tržište i čije bi se zbrinjavanje trebalo plaćati, uz velike posljedice za okoliš, tako da bi nova Studija trebala analizirati naprednije tehnologije mehaničko-biološke obrade koje ne proizvode gorivo za spaljivanje i mogu doprinijeti ispunjenju visokih ciljeva recikliranja.

**Shodno svemu navedenom, smatramo da je prije definiranja lokacija za izgradnju pojedinih objekata u Prostornom planu DNŽ, potrebno provesti još nekoliko nabrojanih analiza koje će utvrditi opravdanost izgradnje pojedinih objekata, a potom i analize koje će utvrditi stupanj utjecaja na okoliš sukladno pozitivnom nacionalnom zakonodavstvu. Dok se spomenute analize rade, gradovi i općine moraju učiniti maksimalne napore kako bi unaprijedili sustav odvajanja i recikliranja te smanjili količinu otpada za odlaganje na odlagališta.**

Koordinator Inicijative Srđ je naš  
Đuro Capor



U prilogu:

- pravna analiza odredbi prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje se odnose na površinu zahvata golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srđ
- potpisi građana



županije br. 6/2003) golf igralište u naselju Dubrovnik na lokalitetu Srd određeno je u Odredbama za provođenje, u poglavlju 2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRADEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU, u točki 29. kao športska građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku. Nadalje, u poglavlju 3.4. Ugostiteljstvo i turizam (kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora), u točki 55. golf igralište u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd određeno je kao Planirana športsko rekreativna zona. Površina zahvata nije definirana Odredbama za provođenje.

Površina (obuhvat) predmetnog područja određena je u sljedećim Izmjenama i dopunama prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su objavljene u službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije br. 3/05. Tablica koja određuje površinu predmetnog područja (golf teren, lokalitet Srd) uvrštena je u prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije Odlukom naziva "Usklađenje prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 6/2003) s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Narodne novine", broj 128/2004)" objavljenom u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, br. 3/2005<sup>9</sup>. Navedenom je tablicom naziva "Izdvojen građevinska područja ugostiteljsko-turističke namjene (izvan naselja) u ZOP-u", sadržanom u poglavlju 3.2.1.1. PRIOBALNO PODRUČJE, a) Izgradnja u građevinskom području [članak 3. točka (2) Usklađenja] te u poglavlju 3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU u dodanoj točki 54a. [članak 3. točka (14) Usklađenja] površina namjene R1 (golf) u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd određena u obuhvatu od 100 ha.

Površina predmetnog područja (golf teren, lokalitet Srd) povećana je u izmjenama prostornog plana koje su osvojene Odlukom o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/06). Člancima 8. i 24. povećana je površina športsko rekreativnog centra s golf igralištem (i pratećim sadržajima) na lokalitetu Srd sa 100 ha na ukupnu površinu od 310 ha. Ova je Odluka presudom Visokog upravnog suda 2014. godine ukinuta te je potrebno utvrditi je li u izmjenama prostornog plana koje su slijedile nakon izmjena provedenih ukinutom odlukom iz 2006. godine predstavničko tijelo ponovno odlučivalo o povećanju površine zahvata u naselju Dubrovnik/Bosanka, lokalitet Srd. Ako nije, površina predmetnog područja određena je odlukom o Usklađenju iz 2005. godine (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 3/2005) i iznosi 100 ha. Ako jest, površina predmetnog područja određena je Odlukom o izmjenama i dopunama prostornog plana u okviru kojih se odlučivalo o takvoj promjeni. Predmet izmjena, za svaku izmjenu i dopunu prostornog plana, određuje se Odlukom o izradi izmjena i dopuna prostornog plana.

#### HISTORIJAT IZMJENA

Zelena akcija/FOE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096, za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953

Inicijativa Srd je naš  
Frana Supila 8  
20 000 Dubrovnik



#### PRAVNA ANALIZA

odredi prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje se odnose na površinu zahvata golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd

Sukladno upitu građanske inicijative Srd je naš za izradu pravne analize o primjenjivosti odredbi kojima se određuje površina zahvata golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd izrađujemo ovu pravnu analizu. Analiza je učinjena u veljači 2017. godine i temelji se na javno dostupnim podacima. Naručitelj predmetnom analizom želi dobiti odgovor na pitanje "Koje su odredbe prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje se odnose na površinu zahvata golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd na snazi nakon objave presude Visokog upravnog suda br. Usoz-96/2012-8 ("Narodne novine" br. 10/15) kojom je ukinuta Odluka o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije objavljena u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije br. 3/06?".

#### PREGLED STANJA

Presudom Visokog upravnog suda br. Usoz-96/2012-8 od 28. studenog 2014. godine, koja je objavljena u "Narodnim novinama" br. 10/15 ukinuta je Odluka o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/06; dalje: IDPPDNŽ 2006.). Među ostalim, navedena presuda, odnosno ukidanje navedenih izmjena i dopuna PPDŽ iz 2006. godine imalo je utjecaja i na područje određeno kao športsko-rekreativna namjena-golf (R) na lokaciji Srd (Dubrovnik). Za utvrđenje na koji se način ukidanje IDPPDNŽ 2006. odnosi na predmetno područje potrebno je ustanoviti povijesni slijed izmjena i dopuna PPDŽ od trenutka od kojeg je površina predmetnog područja posljednji put određena prije nego je izmijenjena ukinutom IDPPDNŽ 2006. pa do danas. Slijedom navedenog u prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske

Zelena akcija/FOE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096, za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953

mogla bi biti osnov za prijedlog da se promijeni površina golf igrališta na lokalitetu Srd. Ti razlozi su: "- Programi ukupnog razvika (PUR) pojedinih jedinica lokalne samouprave,

- temeljito i stručno obrazloženi investicijski programi jedinica lokalne samouprave i zainteresiranih investitora kojima je dokazana njihova opravdanost, a time i uvrštavanje u PPDŽ,

- zahtjevi jedinica lokalne samouprave o eventualnim turističkim, gospodarskim i drugim zonama."

Autori ove analize nije poznat sadržaj navedenih dokumenata te ne može sa sigurnošću tvrditi da li je u nekom od njih zatraženo povećanje predmetnog područja (golf igralište, lokalitet Srd) sa 100 ha na 310 ha. Međutim, s obzirom da u trenutku donošenja Izmjena 7/10 još nije bila donesena presuda Visokog upravnog suda poslovni broj gornji, odnosno da su na snazi bile IDPPDNŽ 2006. kojima je obuhvat predmetnog zahvata već bio definiran u opsegu od 310 ha nije vjerojatno da je ista odluka bila predmet ponovnog odlučivanja prilikom Izmjena 7/10. Konkluzivan sud o ovome može se dati tek nakon uvida u navedenu dokumentaciju i izvješće o provedenoj javnoj raspravi u okviru Izmjena 7/10.

Ad. 2. Izmjene 4/12 nisu se odnosile na određivanje površine golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd.

Ad. 3. Izmjene 9/13 nisu se odnosile na određivanje površine golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd.

Ad. 4. Izmjene 12/13 nisu se odnosile na određivanje površine golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd.

Ad. 5. Izmjene 2/2015 nisu se odnosile na određivanje površine golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd.

Ad. 6. Izmjene 7/16 nisu se odnosile na određivanje površine golf igrališta u naselju Dubrovnik/Bosanka na lokalitetu Srd.

Slijedom svega gore navedenog zaključak je ove analize da su u odnosu na projektno pitanje odlažne jedino izmijene i dopune prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije objavljene u Službenom glasniku br. 7/10 (Ujčecij kasnijih izmjena na druge elemente predmetnog ali i drugih zahvata sadržanih u PPDŽ prelaži obuhvat ove analize). Analizom navedenih izmjena, a na temelju javno dostupnih podataka, zaključak je autora analize da obuhvat zahvata golf igralište u Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srd treba odrediti u površini od 100 ha, odnosno sukladno površini koja je bila određena u

Zelena akcija/FOE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096, za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953

Poslije navedenih izmjena iz 2006. godine prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije mijenjao se još šest puta:

1. 2010. godine Odlukom o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 7/2010)<sup>10</sup> (dalje: Izmjene 7/10);
2. 2012. godine Zaključkom o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 4/2012) (dalje: Izmjene 4/12)<sup>11</sup>;
3. srpanj 2013. godine Odlukom o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 9/2013) (dalje: Izmjene 9/13)<sup>12</sup>;
4. listopad 2013. godine Odlukom o izradi III. Ciljanih Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 12/2013) (dalje: Izmjene 12/13)<sup>13</sup> koje su obustavljene sukladno članku 202. Zakona o prostornom uređenju;
5. 2015. godine Odlukom o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 2/2015)<sup>14</sup> (dalje: Izmjene 2/15);
6. 2016. godine Odlukom o donošenju II. Ciljanih Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj: 7/2016)<sup>15</sup> (dalje: Izmjene 7/16)

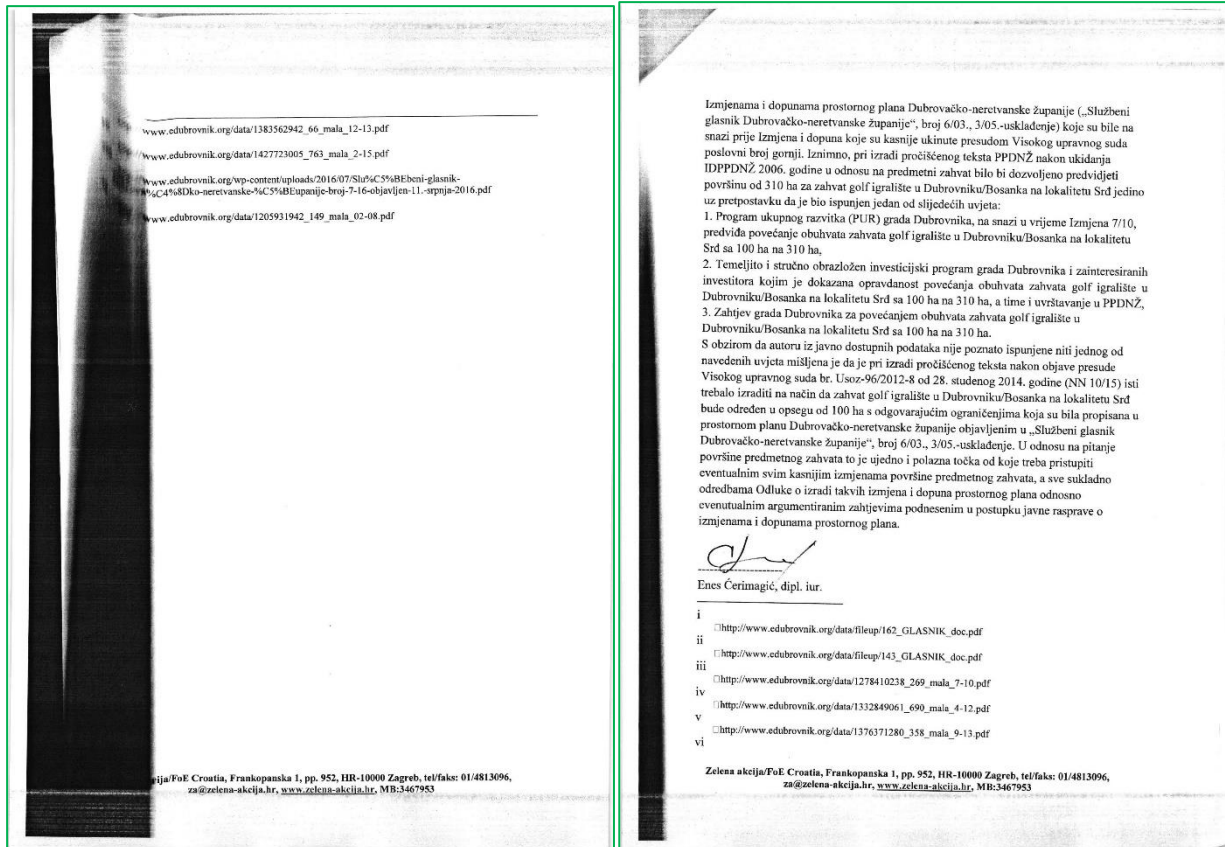
#### PREGLED IZMJENA U ODNOSU NA PROMATRANI ZAHVAT

Ad. 1. izmjenama 7/10 izmijenjena je tablica sadržana u točki 54a, kojom je određena površina predmetnog zahvata (golf igralište, lokalitet Srd). Usljed opsežnih izmjena stavki unutar točke 54a. Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", broj: 6/03, 3/05-usklađenje, 3/06) u Izmjenama 7/10 unesena je u cijelosti nova odredba 54a. (člankom 46. Izmjena 7/10 umjesto da su točno navedene samo one stavke koje su promijenjene. Ovakvo rješenje je nemototnički pogrešno jer prenosi kao nove i odredbe koje se nisu mjenjale. S obzirom da su ostale iste kao i u prethodnim iteracijama prostornog plana logičkim tumačenjem slijedi da o njima niti nije posebno odlučivano.

Odluka o izradi Izmjena 7/10 donesena je na 13. sjednici Skupštine Dubrovačko-neretvanske županije održanoj 4. ožujka 2008. godine te je objavljena u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije broj 2/2008<sup>16</sup>. U članku 2. navedene Odluke određeni su razlozi za izradu Izmjena 7/10. Od jedanaest navedenih razloga, tri posljednja

Zelena akcija/FOE Croatia, Frankopanska 1, pp. 952, HR-10000 Zagreb, tel/faks: 01/4813096, za@zelena-akcija.hr, www.zelena-akcija.hr, MB:3467953





H/14

**INICIJATIVA SRĐ JE NAŠ**

**Frana Supila 8**

**20 000 Dubrovnik**

**1.**

a) Pozdravljamo brisanje iz prostornog plana hidroelektrane Ombla

**Odgovor:**

Usvaja se.

**2.**

b) Smatramo da bi za proširenje kapaciteta HE Dubrovnik 2 i gradnje novog tunela, treba uvesti u Plan obavezu da se napravi Strateška procjena utjecaja na okoliš i procjena utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni efekt cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve. S obzirom na već postojeće opterećenje u korištenju ovih rijeka i na očekivani utjecaj klimatskih promjena na njihove vodne režime, bioraznolikosti i kvalitetu riječnih ekosustava, upitno je da li je potrebno povećavati kapacitete HE Dubrovnik 2.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Projekt Gornji horizonti se provodi bez usuglašavanja s nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Stav Dubrovačko-neretvanske županije je da se projekt Gornji horizonti nije smio nastavljati dok se ne provede Strateška procjena utjecaja na okoliš zahvata Gornji Horizonti, te do uspostave monitoringa i mjera za praćenje i popravljavanje stanja voda, odnosno usuglašanih planova upravljanja ovim vodama. Stoga će se u Izmjenama i dopunama Plana realizacija II faze HE Dubrovnik uvjetovati Strateškom procjenom utjecaja na okoliš i procjenom utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve, te i donošenjem usuglašanih planova upravljanja i uspostavom monitoringa i mjera za praćenje i popravljavanje stanja voda

Međutim, Prijedlogom plana ne planira se nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimati dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice, što će se izričito navesti u Odredbama za provođenje. Realizacijom II faze planira se povećanje instaliranog protoka HE Dubrovnik uz korištenje postojećeg dotoka, čime bi HE Dubrovnik postala vršno postrojenje.

Radom u vršnom režimu bi se osim dobivanja vršne energije smanjio bi se negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u Župskom zaljevu budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.

**3.**

c) Predlažemo i da se napravi procjena utjecaja hlađenja mora zbog povećanja dotoka hladne vode eventualnom izgradnjom HE Dubrovnik 2 u Župski zaljev što bi moglo imati velike posljedice po turizam u Župi Dubrovačkoj i Cavtatu (moguće je da se zbog hladnoće mora ne bi moglo kupati u Župskom zaljevu).

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, radom u vršnom režimu HE Dubrovnik bi se osim proizvodnje kvalitetnije energije smanjio negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u župskom zaljevu, budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.

**4.**

d) Smatramo potrebnim da se kroz Izmjene PPU DNŽ propiše i potreba istraživanja utjecaja eventualne izgradnje MHE Konavle na vrste gaovica i fratar, za koje se mislilo da su izumrle, u kojoj bi mjeri izgradnja MHE utjecala na dokidanje mogućnosti obnove njihovih staništa i populacije, kao i da SSUO uvaži rezultate recentnih istraživanja u kavernama tunela između Konavoskog polja i mora kojima su otkrivena staništa ugroženih

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, MHE Konavle se planira kao protočna hidroelektrana koja bi energetske koristila protočne vode iz odvodnog tunela Konavoskog polja, te ne bi trebala utjecati na promjenu vodnog režima Konavoskog polja. Prilikom planiranja, odnosno projektiranja MHE Konavle sukladno Prijedlogu Izmjena i dopuna Plana potrebno je provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu u cilju zaštite odnosno isključenja mogućih utjecaja zahvata na staništa konavoskih stijena i ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje.

**5.**

**2. Športske građevine - golf igrališta**

U Krajobraznoj studiji Dubrovačko-neretvanske županije: Tipološka klasifikacija krajobraza“ (Prostorno nacrtovanje Aleš Mlakar s.p., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ožujak, 2016), izdvojena je problematična sportsko-rekreacijska namjena koju čine golf igrališta s pratećim namjenama i sadržajima na lokacijama Srđ, Sestrice, Gnjile i Canavia kao neprihvatljiva za krajobrazna područja.

Strateška studija o utjecaju na okoliš prijedloga izmjena prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije zaključila je da:

1. Prepoznate su 2 kritične lokacije golf igrališta: Sestrice, s mogućim utjecajem na područje HR3000163 Stonski kanal i Gnjile, s mogućim utjecajem na područje HR2000946 Snježnica i Konavosko polje,

Za golf igralište na lokaciji Sestrice u Planu određena je mjera izmicanja u unutrašnjost i izrada hidrogeološkog elaborata temeljem analize mogućih utjecaja u Elaboratu glavne ocjene za 1. Ciljane izmjene i dopune Plana, međutim tad nije u obzir uzet i moguć utjecaj uslijed površine prenamjene šumskog zemljišta u višegodišnje nasade koja se preklapa sa planiranom zonom za golf igralište.

Smatra se da bi ipak bilo potrebno preispitati i navedenu lokaciju zbog mogućeg kumulativnog utjecaja.

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Strateška studija o utjecaju na okoliš za IDPPDNŽ za ovo područje donosi:

„Pritisak na kvalitetu i očuvanje područja Stonskog kanala može se očekivati i uslijed realizacije golf igrališta na južnom dijelu ovog kanala. Za ovu zonu je prilikom izrade 1. Ciljanih izmjena i dopuna PPDNŽ, izrađen je Elaborat Glavne ocjene kojim su predložene mjere zaštite ublažavanja potencijalnih utjecaja na ovo područje EM. Mjerama zaštite predloženo je da se razmotri mogućnost udaljavanja planiranog golf terena od velikih plitkih uvala, kao i da zaštitna sredstva koja će se koristiti tijekom izgradnje i korištenja ne smiju biti upuštena i na bilo koji način doći u doticaj s akvatorijem stonskog kanala i ciljnim stanišnim tipovima. Također je predložena izrada hidrogeološkog elaborata prilikom određivanja točnih granica kojim bi se propisale mjere koje isključuju mogućnost prodiranja zaštitnih sredstava u podzemne vode i more, kao i obveze kvartalnog monitoringa u prvoj godini korištenja zahvata. Ove mjere zaštite

ugrađene su u Odredbe PPDNŽ, a Ministarstvo zaštite okoliša, Uprava za zaštitu prirode očitovale se da su uvidom u Elaborat glavne ocjene suglasni s mjerama koje su ugrađene u Plan.“

„89a.

**(55c)** Zbog potencijalnih negativnih utjecaja zahvata športsko-rekreacijske namjene R1 – golf na lokalitetu Sestrice u Općini Dubrovačko primorje na velike plitke uvale, cilj očuvanja HR3000163 Stonski kanal, predlaže se razmotriti mogućnost udaljevanja planiranog golf terena od velikih plitkih uvala. Zaštitna sredstva koja će se koristiti tijekom izgradnje i korištenja zahvata ne smiju doći u doticaj s ciljem očuvanja. U tu svrhu prilikom održavanja točnih granica i lokacije golf terena potrebno je izraditi hidrogeološki elaborat od strane ovlaštene pravne osobe te tim elaboratom propisati mjere koje isključuju mogućnost prodiranja zaštitnih sredstava u podzemne vode i more, kao i propisati obvezu kvartalnog monitoringa u prvoj godini korištenja zahvata. Prilikom izrade IDPPUO Dubrovačko primorje potrebno je provesti postupak SPUO i sagledati mogućnost smanjenja tj udaljevanja obuhvata zone golfa od obale Stonskog kanala.“

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

**6.**

**2. Golf igralište - Ljuta/Zastolje - Gnjile u Općini Konavle (planirano):** Golf igralište predstavlja rizik zbog vjerojatnosti pretjeranog trošenja vode te pretjeranog korištenja pesticida što može dovesti do utjecaja na ciljne vrste okolnog područja. Na ovom području ekološke mreže, potencijalni značajni utjecaj se može posebno, direktno, očekivati na ciljne vrste koje su vezane za vodena staništa i vodotoke Konavoskog polja, uslijed mogućeg onečišćenja vodotoka i podzemnih voda korištenjem velikih količina pesticida. Također, moguće su promjene u vodnom režimu okolnih područja, ovisno o tome od kud bi se crpila voda za potrebe održavanja golf igrališta, lako je lokacija planirana u južnom, rubnom dijelu područja ekološke mreže, ne može se na ovoj razini isključiti mogućnost značajnog utjecaja s obzirom na neposrednu blizinu Konavočice i Ljute koje teku u smjeru prema Konavoskom polju.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, za golf igralište Gnjile u IDPPDNŽ su uneseni stroži kriteriji za njegovo planiranje.

**89c.** Golf igralište Gnjile unutar sportske-rekreacijske zone u Općini Konavle planirano je kao potencijalno uz uvjet da se prilikom izrade PPUO Konavle izradi hidrogeološki elaborat za ocjenjivanje pogodnosti lokacije u smislu smanjenja negativnih utjecaja na vode. Ukoliko rezultati budu neodgovarajući, predlaže se izmještanje golf igrališta na drugu lokaciju temeljem odgovarajućih studija i provedene SPUO za PPUO Konavle. Predložena lokacija predstavlja potencijalnu arheološku zonu koja do sada nije dovoljno istražena. Ukoliko dođe do realizacije zone, u postupku ispitivanja ove lokacije potrebno je izvršiti detaljno arheološko rekognosciranje i eventualno probno arheološko sondiranje radi utvrđivanja daljnjih mjera zaštite.

**7.**

**3.** Za sva tri predložena golf igrališta dane su mjere zaštite za očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti  
a) Za golf igralište na Srđu nije rađena kompletna procjena utjecaja unutar Strateške studije, jer je za njega izrađena Studija procjene utjecaja na okoliš 2013. godine.

Međutim, s obzirom da je Upravni sud poništio Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš u rujnu 2016. godine, a propustom nositelja izrade to nije uočeno, potrebno je ponovno procijeniti utjecaj golf resorta na Srđu na prirodu i kulturnu baštinu.

Pošto prijedlog Izmjena plana nosi prijedlog povećanja obuhvata golfa sa 100 na 310ha smatramo da je SSUO morala analizirati sve modela (0/100/31 Oha) te utvrditi koji je povoljniji za svjetsku baštinu, okoliš i prirodu.

Naime do presude Visokog upravnog suda 2014. godine županijski plan je predviđao tri golf terena na 310ha. Pošto je odluka Povjerenika vlade ukinuta, u međuvremenu su se investitor i grad Dubrovnik

složili da planiraju svega 1,5 golf teren. Sukladno tome trebalo bi kroz Izmjene plana reducirati površinu namjenjenu golfu, a ne ju i nakon pravomoćne sudske presude ponovno povećavati. Pritom se nisu slijedile Smjernice za izgradnju golf igrališta Državnog savjeta za prostorno planiranje, ni po kategoriji broja hektara na koliko bi se trebao planirati golf, a i sami golfski tereni se planiraju na izrazito osjetljivom području iznad svjetske baštine, i na dijelu nacionalne eko-mreže, na području kojeg HIA, koju je izradio kroz projekt "Baština pokretač razvoja", Žup. ured za prostorno planiranje predviđa kao dio buffer zone i kao dio tzv. settinga spomenika svjetske baštine. Ne razumijemo zašto dokumenti koje je proizvela sama Županija (HIA I SSUO) nisu poštovani prilikom slanja prijedloga Izmjena plana na javnu raspravu s obuhvatom od 310ha. Uz poznate negativne učinke na zdravlje ljudi kroz korištenje otrova na golf terenima mora se u SSUO naglasiti opasnost koji u slučaju pucanja stijenki ispod golf igrališta uslijed potresa ili velikih kiša predstavlja ulijevanje kontaminirane vode u krško podzemlje Srđa kojim prolazi vodoopskrbi tunel kojim se grad opskrbljuje pitkom vodom.

Naime zahtjevamo da se dosljedno provede presuda Visokog upravnog suda Usoz- 06/2012-8 na način da početna točka odlučivanja o opsegu projekta golf terena na Srđu u pročišćenom tekstu bude navedena u opsegu od 100 ha. U prilog takvom ahtjevu prilažemo zahtjeve 1390 građana koji su prikupljeni na štandu u gradu ubrovniku od 16. do 21. veljače 2017. godine. Također, prilažemo i pravnu analizu kojom otkrepljujemo navedeni zahtjev.

Nastavno na to predlažemo da se predmetnim izmjenama projekt golf igrališta na Srđu u cijelosti briše iz prostornog plana (tj. da se ukine i trenutno važećih 100 ha). Naime smatramo da se ne uvažava neslaganje lokalne zajednice s predmetnim projektom jer se na lokalnom referendumu usprotivila izgradnji turističkih smještajnih kapaciteta s golfom na Srđu u broju većem nego što je broj birača koji je u drugom krugu lokalnih izbora iste godine izabrao gradonačelnika (10 051 protiv prjekta na Srđu : 9 059 za gradonačelnika A.V.). Ovaj referendumom izraženi demokratski stav građana bi župan kao nositelj izrade Izmjena županijskog plana morao uvažiti.

Možemo zaljučiti da sva tri predložena igrališta za golf imaju značajan utjecaj na okoliš i prirodu te stoga predlažemo da se R1 zone u cjelosti izbrišu iz Prijedloga Izmjena prostornog plana Dubrovačko - neretvanske županije. Tijekom rasprava o golf resortu na Srđu susretali smo se s tezama da jedan golf teren ne znači ništa da bi ih bilo potrebno imati 5 na 1h vožnje od mjesta gdje je golf turist smješten. Pokazalo se da se golf planiralo suprotno Strategiji izgradnje golf igrališta na najosjetljivijim prostorima i za krajolik i za bioraznolikost te bi se jednostavno trebalo konstatirati da je urbanistička i kulturna vrijednost dubrovačkog prostora prevelika da bi se u njemu planirali golf tereni koje odreda prate veliki brojevi vila i apartmana za tržište nekretnina. Očito da se ne radi o golfu kao sportu ili dodatku turističkoj ponudi, nego o građevinskom ulasku u najvrijednija područja. Stoga smatramo da bi Strateška studija utjecaja na okoliš trebala upozoriti na promašeno planiranje golfskih resorta u Prostornom planu županije te predložiti ne nedostatne mjere ublažavanja, nego potpuno brisanje svih R1 zona.

#### **Odgovor:**

Ne usvaja se.

Presuda Visokog upravnog suda kojom se ukidaju IDPPDNŽ iz 2006. godine je poštovana.

Sukladno mišljenju MGIPU od 23. ožujka 2015. u provedbi Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije presuda VUS-a ima za posljedicu da dijelovi ukinutog plana (tekstualni i grafički) koji su izmijenjeni Odlukom o donošenju tog Plana ostaju onakvi kakvi su bili prije stupanja na snagu te Odluke, a dijelova koji su dopunjeni tom Odlukom više nema.

Navedeno, naravno, pod uvjetom da navedeni dijelovi nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni Odlukama o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke, a u kojem slučaju su ovi dijelovi takvi kakvi su prema Odluci donesenoj nakon predmetne Odluke.

To znači da je sadržaj (tekstualni i grafički) Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije onakav kakav je prema:

- Odluci o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 6/03.),



- Zaključku o usklađenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/05.),
- Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/10.),
- Zaključku o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 4/12)
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 9/13.).
- Odluci o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 2/15.).
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/16.).

Dakle, nakon objave spomenute presude tj. od 28. siječnja 2015. na snazi je (važi) Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06\*~~, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.).

Golf na Srđu ne nalazi se unutar nacionalne ekološke mreže, a prošao je postupak Procjene utjecaja zahvata na okoliš. Strateška studija utjecaja Plana na okoliš ga nije preispitivala s obzirom na naputak MZOIE koji kaže da se kroz Stratešku studiju utjecaja Plana na okoliš ne preispituju zone za koje su već provedeni postupci Procjene utjecaja na okoliš.

Golf na Sestricama u Općini Dubrovačko primorje i Gnjilama u Općini Konavle nisu izbrisani iz Plana nego su propisani strožiji uvjeti za njihovo planiranje s obzirom da se nalaze ili su u neposrednoj blizini NEM te da nisu provedeni postupci PUO. Za njih se traži preispitivanje i evtl. smanjenje obuhvata (Dubrovačko primorje) ili izmještanje (Konavle) prije izrade PPUO.

## 8.

### 3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene

#### a) Primjedbe na neopravdano uvećavanje broja kapaciteta kroz Izmjene plana.

U Prijedlogu Izmjena plana, povećan je broj smještajnih kapaciteta u Županiji za 3218 kreveta i površinu od 50,28 ha. Od toga je novih smještajnih kapaciteta na Otoku Mljetu čak 3150 kreveta, te na Korčuli 868. Pri tome je ukupan broj planiranih smještajnih kapaciteta u 83 područja na ukupno 620,57 ha površine. U ovu brojku ne ulaze smještajni kapaciteti "sakriveni" u R zonama, kao npr. 1200 kreveta na lokalitetu Bosanka / Srđ. ( u stvari radi se o 280 000m<sup>2</sup> stanova za tržišta nekretnina, na tzv. golfu na Srđu je skriven čitav jedan golfograd od 20000 stanovnika koji bi između ostalog opterećivao carrying capacity povijesne jezgre više nego posjetitelji s brodova s kružnih putovanja). Utjecaj ovolikog broja kreveta u vidu apartmana i vila na Srđu koje bi vlasnik iznajmljivao kada nije u svojoj nekretnini, bi uzrokovao goleme gubitke malim dubrovačkim iznajmljivačima i hotelijerima u predsezoni i postsezoni, na ovaj negativni utjecaj nije obrađena pažnja.

b) Nije napravljena nikakva procjena potreba za ovim smještajnim kapacitetima, ne može se samo kroz Izmjene žup.plana ispunjavati zahtjev načelnika općine Dubrovačko primorje, nego se na razini županijskog plana i strateške studije treba dokazati opravdanost zahtjeva za otvaranjem novih zona dok još ni stare nisu konzumirane. Neka od tih zona smještena su uz ili u vrlo vrijednim, zaštićenim i ugroženim područja, poput Mljeta, delte Neretve i Malostonskog zaljeva. Procjenjujemo da, uz postojeće smještajne kapacitete, nije potrebno imati ovako velik broj turističkih zona i kreveta, te predlažemo brisanje onih sa značajnim utjecajem na okoliš i prirodu. Navode se u studiji podaci o negativnim utjecajima ovisnosti o turizmu kao monokulturi, a kroz Izmjene plana samo se nastavljaju gomilati nove turističke zone koje se sve sukladno izmjenama zakona koji reguliraju prostorno uređenje,

gradnju, etažiranje mogu slobodno prodavati na tržištu, u stvari ne radi se tu više o turizmu već o proždiranju obale radi mešetarske izgradnje vila i apartmana za prodaju.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, smještajni kapaciteti kao i obuhvati ugostiteljsko-turističkih zona su korigirani radi uvrštavanja ugostiteljsko-turističkih zona koje su presudom Vrhovnog suda ukinute, te se izvršila preraspodjela smanjenjem obuhvata i kapaciteta pojedinih neperspektivnih izdvojenih ugostiteljsko-turističkih zona da bi se povećale neke perspektivnije zone ili uvele neke nove zone, koje imaju realne izgleda za brzu realizaciju i aktiviranje turističkog gospodarstva.

Strategija razvoja turizma Dubrovačko-neretvanske županije 2012-2022. kao i Plan razvoja turizma klastera Neretva 2015.-2025. su dokumenti koji strateški sagledavaju problematiku razvoja turizma na nivou županije. Za potrebe IDPPDNŽ izrađene su:

- Analiza opravdanosti ugostiteljsko-turističkih zona DNŽ
- Studija revizije ugostiteljsko-turističkih zona DNŽ.

Sada važećim PPDNŽ predviđeno je ukupno 67 zona, od kojih je 15 postojećih (izgrađene ili djelomično izgrađene), a za 10 zona su izrađeni urbanistički planovi. Ostale zone čekaju investitore što znači da blizu 40 zona ima neizvjesnu budućnost. Ovim studijama ocjenila se njihova podobnost sa stajališta atraktivnosti i vjerojatnosti realizacije. U slučaju da pojedine zone nemaju velike vjerojatnosti za razvoj, moguće je načiniti preraspodjelu na druge lokacije, a koje prema Strategiji razvoja turizma imaju potencijal ili su ocijenjene kao prioritetne.

**9.**

c) Predlažemo brisanje turističke zone Duba stonska i ne otvarati nove turističke zone u Malostonskom zaljevu

Naročito negativnim smatramo obrazac po kojem je na zahtjev Općine Ston uvrštena turistička zona Duba Stonska. Ovime se otvorila Pandorina kutija zahtjeva za otvaranjem turističkih zona u i oko Malostonskog zaljeva. Smatramo da je nužno vratiti se desetljećima argumentiranom stavu u planiranju kakav iznose HAZU i Institut za more i priobalje da je potrebno turist.zone izmjestiti na južnu stranu Pelješca, nikako ne ugrožavati Malostonski zaljev. Ne znamo zašto se njihovi stavovi (HAZU, Institut) ne uvažavaju, a stav mešetara zemljištem koji je kupio 2 milijuna kvadrata poljoprivrednog zemljišta u Dubi Stonskoj uvažava i odobrava prenamjena u turističko zemljište. Zahtjev općine 2015. Ston nije ni smio biti odobren.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Za ugostiteljsko-turističku zonu u Dubi stonskoj, zbog smještaja unutar Posebnog rezervata Malostonski zaljev, te unutar područja ekološke mreže RH, proveden je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. u okviru II. Ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2016. – Strateška studija analize sastavnica okoliša u odnosu na planirani zahvat izgradnje turističko-rekreacijskog kompleksa u području Dube stonske na poluotoku Pelješcu, IRES, travanj 2011. . te su zone u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever kroz zakonski utvrđenu proceduru uvrštene u Plan.

U Plan su ugrađeni svi prijedlozi Strateške studije (zona Zjat-sjever u smanjenom obuhvatu - 3,6ha, a zona Zjat-istok premještena je na niže kote radi procijenjenog utjecaja na okoliš pod novim imenom Bjejevica). Uz pomoć Povjerenstva i izrađavača Plana oblikovalo je prihvatljive zone smještajem, površinom i kapacitetom te utvrdilo potrebne mjere zaštite šireg područja kako bi se područje adekvatno zaštitilo.

Zona Planikovac razmatrana je u okviru Strateške studije utjecaja za Prostorni plan Źupanije te je utvrđeno da nije povoljna obzirom na kumulativan utjecaj s zonama u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever. Stoga je izbrisana iz Prijedloga IDPPDNŹ.

## 10.

### 4. Źume

a) Prema Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš, predlaže se da se ne usvoji prijedlog prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno, zbog značajnog utjecaja na okoliš i prirodu, naročito na područjima Pelješca, Korčule, Mljeta i Lastova. Zelena akcija smatra da se treba ispoštovati Strateška procjena utjecaja na okoliš da se odustane od prenamjene šumskog zemljišta, zbog značajnog utjecaja na ekološku mrežu i zaštićena područja poput rezervata Malostonski zaljev i Malo more. Ne bi se nikako smjelo dopuštati daljnju sječu šume kao ni melioraciju krša na sjevernim padinama Malostonskog zaljeva.

#### Odgovor:

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

## 11.

b) Smatramo također da je nedopustivo uništavati šumu hrasta medunca na Srđu radi golf terena, kao i uništavati makiju i šumu crnike ispod Mikulića radi turističke zone Canavia i golfa od 9 rupa.

#### Odgovor:

Ne usvaja se.

Golf na Srđu ne nalazi se unutar nacionalne ekološke mreže, a prošao je postupak Procjene utjecaja zahvata na okoliš. Strateška studija utjecaja Plana na okoliš ga nije preispitivala s obzirom na napatuk MZOIE koji kaže da se kroz Stratešku studiju utjecaja Plana na okoliš ne preispitivaju se zone za koje su već provedeni postupci Strateške procjene utjecaja na okoliš.

Ugostiteljsko-turistička zona Canavia T1,T2, obuhvata 13,5 ha i kapaciteta 900 kreveta preispitana je kroz Stratešku studiju utjecaja na okoliš IDPPDNŹ te nije utvrđen značajan utjecan na okoliš. Sukladno Strateškoj studiji, golf na toj lokaciji nije planiran.

## 12.

### 5. Zaštićena područja i Natura 2000

a) U Strateškoj studiji utjecaja na okoliš, u poglavlju procjene utjecaja na ekološku mrežu nije napravljena procjena utjecaja na područje Nature 2000 - HR5000037 Nacionalni park Mljet. Kako je to najveća kategorija zaštite prirode unutar Dubrovačko - Neretvanske Źupanije, procjenu treba napraviti. U svijetlu toga očekujemo da bi planiranih novih 3150 kreveta na 30 ha na otoku Mljetu imalo značajan negativni utjecaj na Nacionalni park Mljet. Predlažemo da se izradi procjena utjecaja i shodno tome smanji broj novih smještajnih kapaciteta.

#### Odgovor:

Odgovoreno u sklopu odgovora izrađivača Strateške studije utjecaja na okoliš IDPPDNŹ .

**13.**

Osim Mljeta, pod Velikom su pritiskom delta Neretve i Malostonski zaljev, te predlažemo da se pritisci na ova vrijedna, zaštićena i područja unutar Europske ekološke mreže NATURA 2000, maksimalno smanje, kako bi se osigurali ciljevi plana koji, između ostalog, kažu: B- 2: Očuvati te poboljšati stanje bioraznolikosti na području delte Neretve i B-3: Spriječiti daljnju eutrofikaciju Malostonskog zaljeva. Pri tom smatramo da turističke zone i prenamjena šumskog zemljišta u poljoprivredno u njihovoj blizini nisu prihvatljivi.

b) Smatramo i da Strateška studija nije u dovoljnoj mjeri procijenila negativan kumulativni utjecaj svih planiranih i predloženih zahvata u neposrednoj blizini Malostonskog zaljeva a sukladno tome nije ni dala odgovarajuće prijedloge i ograničenja. Radi se o proširenju luka, melioraciji krša i sječi šume s sj.strane zaljeva koje prati izgradnja vila u tim vinogradima, sa zahtjevima za otvaranjem još tri turističke zone uz Malostonski zaljev, planiranje Tri sestrice s nautičkom marinom i golf terenom, odobravanje planiranja Dube stonske, planiranje žup.centra za gospodarenje otpadom u Lučinom razdolju gdje podzemne vode za manje od 48 sati dolaze do Malostonskog zaljeva i vale Bistrina, buduće zamućivanje vezano uz izgradnju golemih stopa za Pelješki most, dozvola uzgoja ribe iako ovrata rade strašne štete školjkarima... Kao što je gosp. Ledinić na javnoj raspravi u Dubrovniku rekao da se njemu čini da se radi sve da bi se uništilo školjkarstvo u Malostonskom zaljevu. Bojim se da bi SSUO morala učiniti više i iznijeti hrabrije prijedloge za očuvanje Malostonskog zaljev.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Planirane su ugostiteljsko-turističke zone –autokampovi Ušće - u gradu Ploče te Rio u Gradu Opuzenu, dok su lokacije Galičak i Plaža izbrisane iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističke zone na području Neretve u odredbama IDPPDNŽ unesene su mjere ublažavanja utjecaja na okoliš odnosno stroži kriteriji za njihovo planiranje.

Zona Planikovac razmatrana je u okviru Strateške studije utjecaja za Prostorni plan Županije te je utvrđeno da nije povoljna obzirom na kumulativan utjecaj s zonama u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever. Stoga je izbrisana iz Prijedloga IDPPDNŽ.

Za ugostiteljsko-turističku zonu u Dubi stonskoj, zbog smještaja unutar Posebnog rezervata Malostonski zaljev, te unutar područja ekološke mreže RH, proveden je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš. u okviru II. Ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije iz 2016. – Strateška studija analize sastavnica okoliša u odnosu na planirani zahvat izgradnje turističko-rekreacijskog kompleksa u području Dube stonske na poluotoku Pelješcu, IRES, travanj 2011. . te su zone u Dubi Stonskoj - Bjejevica i Zjat sjever kroz zakonski utvrđenu proceduru su uvrštene u Ciljane IDPPDNŽ. U Plan su ugrađeni svi prijedlozi Strateške studije (zona Zjat-sjever u smanjenom obuhvatu - 3,6ha, a zona Zjat-istok premještena je na niže kote radi procijenjenog utjecaja na okoliš pod novim imenom Bjejevica) te su dati stroži uvjeti izgradnje i oblikovanja. Također u Plan su ugrađene sve mjere zaštite okoliša dobivene u postupku Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš.

Naime, Općina Ston je iskazala interes za realizacijom ove investicije koja će unaprijediti komunalnu infrastrukturu šireg područja (riješiti odvodnju Dube Stonske, Hodilja i Luke), generirati zapošljavanje i turističku ponudu... Predmetne zone su preraspodijeljene postojeće zone izdvojene namjene izvan naselja na području općine Ston na način da su dva lokaliteta ukinuta i to lokalitet Žuljana koji se nalazi neposredno uz zaštićeni krajobraz uvala Vučina, te lokalitet Sutvid u Dubravi unutar Malostonskog zaljeva i Malog mora, što znači da se na nivou općine ne povećava niti površina niti kapacitet ugostiteljsko-turističkih zona izdvojene namjene izvan naselja.

S obzirom da se zahvat nalazi u posebnom rezervatu Malostonski zaljev i Malo more, posebna pažnja je posvećena zaštiti područja te se u sklopu izrade Plana - II Ciljanih IDPPDNŽ iz 2016. provodi postupak Strateške procjene utjecaja Plana na okoliš u okviru koje je izrađena Studija. Interdisciplinarni tim



(ekologija, biologija, marikultura, arhitektura, zaštita kulturne baštine, zaštita krajobrazu, šumski ekosustavi itd.) obradio je više lokacija na predmetnom području s aspekta krajobrazu, vizualne osjetljivosti, kulturne i prirodne baštine, marikulture, ekosustava itd te utvrdio najpovoljnije lokacije. Uz pomoć Povjerenstva i izrađivača Plana oblikovalo je prihvatljive zone smještajem, površinom i kapacitetom te utvrdilo potrebne mjere zaštite šireg područja kako bi se područje adekvatno zaštitilo. Također date su smjernice za arhitektonsko oblikovanje zona i uklapanje u krajolik.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

Vezano za županijski centar za gospodarenje otpadom, prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglsak na reciklažu tj. izdvajanju reciklabilnih materijala (izdvajanje metala (Al, Fe), papira, plastike po vrstama – PE, PP, PET, folije u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena površina odlagališta i smanjena površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra prema Mišljenju Hrvatskih voda nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš i dobiveno Rješenje Ministarstva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročistiti do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora.

#### 14.

b) Nadalje, predlaže se izmještanje planirane varijante brze ceste iz zaštićenog krajobrazu Rijeka dubrovačka, te dalje od NATURA 2000 područja HR2001010 PALEOOMBALA- OMBLA, Inicijativa Srđ je naš podržava taj prijedlog Strateške studije. Ne podržavamo planiranje novog cestovnog koridora u rangu brze ceste kroz Rijeku dubrovačku ili istočni dio Konavala.

#### Odgovor:

Uvažava se.

S obzirom na očekivano prometno opterećenje trasa se planira kao dvotračna. Predmetna cesta je u prvom redu namijenjena povezivanju Dubrovnika i zračne luke brzom vezom, te povezivanja Dubrovnika i zračne luke s prometnom mrežom RH i županije, dok bi se tranzitni promet ranije usmjerio autocestom prema BiH i Crnoj Gori. Kod vođenja trase se pazilo na zone sanitarne zaštite izvorišta na način da je položena po nižim kotama od izvorišta, a nizvodno od izvorišta Omble je položena na vijaduktu.

Predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

U Prijedlog Izmjena i dopuna Plana uvrštena je i trasa s novim mostom preko Omble uz postojeći, koja bi vodila iz smjera Osojnika prema mostu dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu i Župi dubrovačkoj.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire.

Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okružje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također bi bili narušeni.

## 15.

c) Kako će Jadransko-jonska autocesta biti izgrađena u zaleđu kroz BiH te zaobići Dubrovnik, ne postoji nikakav valjan razlog da se pored tog auto-cestovnog koridora u zaleđu, u uskom dubrovačkom području planira sličan koridor i to besplatan- u rangu brze ceste. Potrebno je planirati novu prometnicu između Dubrovnika i zračne luke, a ne s buduće Jonske autoceste dovlačiti neželjeni tranzitni promet u naše osjetljivo područje. Pogotovo nastavak brze ceste od Zračne luke do granice s Crnom gorom nema nikakvog prometnog utemeljenja, većinu godine Jadranska magistrala na tom potezu je prazna. Uz to taj novi koridor bi stvorio nepovoljan utjecaj na Naturu 2000 Snježnica - Konavosko polje. Svojevremeno su udruge s područja Konavala prikupile preko 500 potpisa mještana u sklopu PUO studije izgradnje te brze ceste. Ti konavljani se ne slažu s planiranjem tranzitnog koridora brze ceste kroz Konavle. Stoga predlažemo da se kroz SSUO predloži planiranje ceste Dubrovnik - Zračna Luka, a da se koridori brze ceste kroz Rijeku Dubrovačku i istočni dio Konavala izbrišu, te da strateška studija prihvati ovaj prijedlog.

### **Odgovor:**

Ne usvaja se.

S obzirom na sadašnju prometnu izoliranost i teritorijalnu odcijepljenost Dubrovnika i šireg dubrovačkog područja s otocima i Pelješcem od ostalog dijela Republike Hrvatske, prioritetni projekti u cestovnom prometnom sustavu na području Dubrovačko-neretvanske županiji su:

- autocesta Ploče-Dubrovnik,
- most Pelješac s pristupnim cestama, te
- brza cesta Osojnik (Dubrovnik) – zračna luka.

Glavni cilj koji se želi postići planiranjem brze ceste je povezivanje Dubrovnika i zračne luke brzom vezom, te povezivanje Dubrovnika i zračne luke s prometnom mrežom RH i Županije.

Koridor brze ceste utvrđen je Strategijom prometnog razvoja RH, Strategijom prostornog razvoja RH te Glavnim planom prometa funkcionalne regije Južna Dalmacija.

Nastavak brze ceste od Zračne luke do granice s Crnom Gorom nema prometnog utemeljenja, naročito jer je D8 na ovoj dionici rekonstruirana, međutim u Izmjenama i dopunama Plana je ova dionica uvrštena

radi usklađenja za strateškim dokumentima RH: Strategijom prometnog razvoja RH i Strategijom i Programom prostornog uređenja RH. Stoga je na ovoj dionici brza cesta prikazana kao koridor u istraživanju, kojega je opravdanost s obzirom na prometne potrebe u budućnosti i mogući utjecaj na okoliš i krajobraz Konavala potrebno istražiti.

**16.**

d) Inicijativa Srđ je naš predlaže da se u predložena nova zaštićena područja doda i špiljski sustav Izvor Omble - Vilina jama, zbog vrlo visoke bioraznolikosti, hidrogeomorfoloških obilježja i značajne svrhe kao izvora pitke vode.

Predlažemo kategoriju zaštite - hidrogeološki spomenik prirode, iako bi ovaj špiljski sustav mogao zadovoljiti i kategoriju posebnog rezervata prirode. Za područje NATURA 2000 Paleombla Ombla, te za područje sliva rijeke Omble predlažemo da se pokrene zaštita u kategoriji regionalni park ili park prirode (V IUCN kategorija), te da se pokrene postupak prekogranične zaštite, odnosno međunarodnog parka. Time bi se trajno zaštitilo vrlo vrijedno područje za bioraznolikost, te osigurala kvalitetna zaštita sliva rijeke Omble i pitke vode za grad Dubrovnik.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, špiljski sustav Izvor Omble - Vilina jama je dio NEM, pod brojem HR2000186, a proglašenje hidrogeološkim spomenikom prirode je u nadležnosti Hrvatske agencije za okoliš i prirodu.

**17.**

e) Predlažemo adekvatnu zaštitu čitavog pojasa Konavoskih stijena od Cavtata do Molunta, bilo kroz zaštićeni krajolik ili kao područje park šume. Predlažemo brisanje turističke zone Canavie s golfom na Konavoskim stijenama

Udruge Domovina i Baština iz Konavala su u nekoliko navrata upućivale prijedlog Županiji da se čitavo područje Konavoskih stijena od Molunta do Cavata tretira kao zaštićeni krajolik te da se na tom prostoru ne planiraju nekakve nove turističke zone ili golf tereni. Svojedobno su mještani Čilipa podigli pravu bunu protiveći se projektu golf resorta između Čilipa i mora. Taj golf teren je izbrisan, te je bez ikakvog planerskog smisla ucrtan na Tri sestrice gdje tamo stvara negativan utjecaj na Naturu 2000.

Vežano za najveću gustoću suhozida i kultiviranih terasa od suhozida -dakle karakterističnog konavoskog kuturnog krajolika, izrazito naglašenog upravo na potezu između konavoskih sela Donje bande i mora, smatramo potpuno promašenim otvarati turistički zonu Canaviu, i još uz to na Konavoskim stijenama planirati golf teren.

Smatramo da Strateška studija utjecaja na okoliš nije razmotrila u dovoljnoj mjeri ove argumente, te da zbog uništavanja šuma, suhozida, potrošnje vode, narušavanja kulturnog krajolika i tipologije naselja u Konavlima koja ne trpe umjetni resort s golfom na Konavoskim stijenama. To područje kroz svoj prostorni plan Općina Konavle vidi kao regionalni park te ovaj smjer planiranja razvoja ugrožava temeljne smjernice PP općine Konavle. Uz to dokument Vlade RH Apolitika naglašava važnost očuvanja slike naselja, identiteta nekog prostora, ambijenta kao temelja za vođenje prostorne politike. Sama Županija je financirala i sudjelovala u financiranju projekta Clealand 2014/2015. koji u gore spomenutom smjeru tretira konavoski krajolik i naselja, a sad suprotno svim polazištima kroz Izmjene prostornog plana županije predlaže konzumirati 225ha prirode i kulturnog krajolika kroz zonu Canavia. (Canavia znači Konavle na lat.) Čemu imitirati Konavle kroz nekakve tematske turističke zone latinskog imena s autentičnim „konavoskim golfom” i apartmanizacijom obale, kad ispred bilo kojeg promatrača i posjetitelja kulturni krajolik i Konavle se prostiru savršene u svojim prirodnim kontrastima bez potrebe da se imitiraju ne bi li ih takve umjetne probavio neki površni konzument resortal?

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

U Odredbi 315. predlaže se temeljem Zakona o zaštiti prirode u kategoriji Posebni rezervat proširenje geomorfološkog rezervata Konavoske stijene.

U Odredbi 306. područje „akvatorij i padine od spojnice Cavtat -otok Mrkan do otoka V. Školj, Molunat“ je određeno kao „prirodni krajobraz obale i klifova“ te se predviđa nakon razmatranja mogućnosti kroz stručne studije nadležne službe zaštite prirode u budućnosti pojedine zaštititi u odgovarajućim kategorijama po zakonu.

Ugostiteljsko-turistička zona Canavia T1,T2, obuhvata 13,5 ha i kapaciteta 900 kreveta preispitana je kroz Stratešku studiju utjecaja na okoliš IDPPDNŽ te nije utvrđen značajan utjecan na okoliš. Sukladno Strateškoj studiji, golf na toj lokaciji nije planiran.

**18.**

**6. Otpad**

Postupanje s otpadom u izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije nije obrađeno sukladno nacionalnom Planu gospodarenja otpadom 2017.-2022. i Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, kao ni prema jednom od temeljnih načela u gospodarenju otpadom propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, a to je načelo blizine. Spominje se sada cjeloviti sustav gospodarenja otpadom između ostalog obuhvaća i županijski centar za gospodarenje otpadom na lokaciji Lućino Razdolje te je osim lokacije propisana i tehnologija samog centra.

Zahtijevamo da se u izmjene Prostornog plana stavi uvjet da će županijski centar biti izgrađen nakon provedenih dodatnih istraživanja utjecaja na okoliš, ukoliko analiza opravdanosti izgradnje koju prvu treba izraditi uopće pokaže opravdanost gradnje takvog velikog centra. Ta analiza je nužna, s obzirom da je županijski sustav gospodarenja otpadom zacrtan kada su ciljevi odvojenog prikupljanja i recikliranja bili puno niži u odnosu na one koje sada propisuje Zakon o održivom gospodarenju otpadom i nacionalni Plan gospodarenja otpadom te s obzirom da je evidentno da planirani sustav nema u vidu temeljno načelo u gospodarenju otpadom koje propisuje Zakon, a to je načelo blizine.

Analiza treba preispitati opravdanost, odnosno isplativost i ekološku prihvatljivost izgradnje velikog županijskog centra u odnosu na male lokalne sustave. Naš je stav, a što je dokazano i na brojnim primjerima diljem svijeta, da je sustavom odvajanja od vrata do vrata i lokalnim reciklažnim centrima koji obuhvaćaju kompostane, bioplinare, sortirnice i reciklažna dvorišta te manja postrojenja za recikliranje miješanog otpada (obrada bez proizvodnje RDF-a), moguće smanjiti količinu ostatnog miješanog otpada višestruko u odnosu na postojeće količine te neutralizirati u inertnu masu koju je potom moguće odložiti na uređeno manje odlagalište na lokalnom nivou. Time bi se izbjegla potreba za izgradnjom velikog centra koji može imati visok stupanj rizika od ugrožavanja okoliša, što je posebice naglašeno u prostorima poput Dubrovačko- neretvanske županije gdje je okršenost terena vrlo velika, a osim toga takav jedan centar krši i spomenuto zakonom propisano načelo blizine po kojem je otpad potrebno zbrinjavati što je moguće bliže mjestu nastanka.

Ukoliko navedena analiza ipak pokaže opravdanost izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, potrebno je ispraviti brojne nedostatke vezane za odabir lokacije centra te određivanje kapaciteta i tehnologije.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim Prijedlogom Izmjena i dopuna Plana predviđen je cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (smanjivanje količine otpada, izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, mehaničko-biološka obrada, te odlaganje inertnog ostatka nakon obrade) i određene potencijalne lokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom.



Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom uz županijski centar za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama uključuje zelene otoke, reciklažna dvorišta, reciklažne centre, reciklažna dvorišta za građevni otpad, sortirnice i kompostane.

Županijski centar za gospodarenje otpadom u skladu je s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. -2022. prema kojem je realizacija centara za gospodarenje otpadom utvrđena za razdoblje do 2022. godine.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji sukladno obvezama iz tada važećeg Plana gospodarenja otpada RH, smanjuje se količina otpada koja će se dovoziti u centar, daje se naglasak na reciklažu tj. izdvajanju reciklabilnih materijala (izdvajanje metala (Al, Fe), papira, plastike po vrstama – PE, PP, PET, folije u odnosu na izdvajanje gorive komponente otpada, smanjen je kapacitet ŽCGO, smanjena površina odlagališta i smanjena površina ŽCGO utvrđena u Studiji utjecaja na okoliš ŽCGO i važećem PPDNŽ.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti ŽCGO s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017- - 2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

Podržava se razvijanje koncepta s maksimalno mogućim recikliranjem otpada, međutim s obzirom na sadašnju situaciju kada se zatvara odlagalište otpada Grabovica, te nakon 31. prosinca 2018. prestaje odlaganje na neusklađenim odlagalištima, izvjesna je potreba i što skorije realizacije centra, uz poštivanje svih propisanih mjera zaštite okoliša.

Izgradnja županijskog centra prema Prostornom planu nije ograničenje za uvođenje reciklaže i ona će se tijekom vremena povećavati i time smanjivati udio otpada koji će se odvoziti na obradu u centar, a prema Planu gospodarenja otpadom RH.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se sukladno Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročititi do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora.

## 19.

Što se tiče predložene lokacije Lučino Razdolje, utvrdili smo velike manjkavosti prilikom ispitivanja njenog utjecaja na okoliš pa je potrebno provesti još niz istraživanja. Naime, kao u SUO za Lučino razdolje tako i u SSUO neistinito se prenosi podatak da je Lučino razdolje 5km od granice s BIH. To nije točno što su i mještani tvrdili na javnim raspravama, radi se o 200-300m. Nije utvrđen prekogranični utjecaj na Hutovo blato i na Vjetrenicu, kao ni mogući utjecaj na vodocrpilište Bijeli vir ili zahvat vode za Slano. Po navodima mještana nakon prvog testiranja bojama, boja se u vali Bistrina pojavila za manje od 48h. Potom su naredna ispitivanja rađena s brojnim propustima. Uvidom u dokumentaciju i analize stručnjaka hidrogeologa, uočili smo da nisu provedena adekvatna mikrozoniranja za predviđenu lokaciju Lučino Razdolje. To potvrđuje činjenica da je trasiranje provedeno dana 05.03.2013. napravljeno 500 metara dalje od same predviđene lokacije centra Lučino Razdolje. Također, utvrđeno je da trasiranje nije provedeno za vrijeme visokog vodostaja, a sukladno spomenutom Pravilniku trebalo je osim za suhog razdoblja biti provedeno i tada kako bi se adekvatno ispitao potencijalan utjecaj na okoliš, odnosno na podzemne vode koje imaju pravac tečenja prema Malostonskom zaljevu (more I. kategorije i lokacija proizvodnje hrane - školjkarstva) i izvorištima koja se koriste ili se planiraju koristiti za vodoopskrbu.

Shodno navedenom, jasno je da istraživanja utjecaja na okoliš nisu adekvatno provedena pa bi i samu Studiju utjecaja na okoliš izgradnje centra na predviđenoj lokaciji trebalo ponoviti i uzeti u obzir sve navedene čimbenike. Da su hidrogeološka istraživanja potrebna navodi se i u članku 373. PP DNŽ koji je u potpunosti bez objašnjenja obrisan ovim izmjenama PP.

#### **Odgovor:**

Ne usvaja se.

Potreba za dodatnim hidrogeološkim istraživanjima utvrđena je člankom 373. PPDNŽ važećih Izmjena i dopuna PP iz 2010. godine koji su i provedeni 2013. godine.

Za županijski centar za gospodarenje otpadom su provedeni vodoistražni radovi prema kojima se lokacija centra prema Mišljenju Hrvatskih voda nalazi u trećoj zoni sanitarne zaštite izvorišta u kojoj se dopušta izgradnja centara za gospodarenje otpadom, te izrađena studija utjecaja na okoliš i provedena procjena utjecaja na okoliš i dobiveno Rješenje Ministarstva o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. S obzirom da će se u sklopu županijskog centra sve otpadne vode prikupljati i pročititi do nivoa propisanog tablicom 1. Prilog 1. i 16. Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN,80/13.) i Prilogom 1. Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, ne očekuje se negativni utjecaj na akvatorij Malostonskog zaljeva i Malog mora.

Početak 2013. godine izvedena su dodatna geološka i hidrogeološka istraživanja na samoj lokaciji zahvata Centra za gospodarenje otpadom Dubrovačko-neretvanske županije "Lučino razdolje" (Geoqua d.o.o.). Navedeni radovi su provedeni u svrhu određivanja mogućeg utjecaja lokacije zahvata na područja posebne zaštite voda – zone sanitarne zaštite vode za piće (vodocrpilište Nereze i planirano vodocrpilište Doli) i područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama (zaljev Bistrina i Malostonski zaljev), u skladu sa Zakonom o vodama (NN br. 153/09, 130/11, 56/13) i Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN br. 66/11).

Za potrebe provođenja trasiranja, provedeno je detaljno geološko i hidrogeološko kartiranje na površini istražnog prostora, a kojim je određen povoljni prirodni objekt (ponor, jama, otvoreni pukotinski sustav i sl.) za ubacivanje trasera u podzemlje. Kao optimalna lokacija pokazala se otvorena pukotina uz rasjed u zaleđu napuštenog objekta. Sustav monitoringa pojave trasera, provodio se 50 dana, uzorkovanjem na 13 lokacija i praćenjem pojave na površini mora u zaljevu Bistrina i Malostonskom kanalu. Sve predviđene lokacije uzorkovane su predviđenom dinamikom, prvih 5 dana svakih 8 sati, sljedećih 10 dana svakih 12 sati, a daljnjih 35 dana svakih 24 sata.

Trasiranje tokova podzemne vode izvedeno je u hidrološkim uvjetima visokih voda.

Količina oborina koja je prethodila provođenju trasiranja uvjetovala je visoke razine podzemne vode, a oborine koje su padale tijekom praćenja pojave boje osigurala su vertikalni tok trasera prema podzemlju te njegovo kretanje velikom brzinom kroz podzemlje. Za potrebe mikrozoniranja nabavljeni su podaci o oborinama sa kišomjerne postaje u Trnovici. Mjerene količine oborina potvrđuju velike količine oborina koje su prethodile provođenju trasiranja, kao

i za vrijeme praćenja pojave trasera. Količina oborina za promatrano razdoblje iznosila je vrlo visokih 670,4 mm. Obzirom da je uvjet visokih voda bio ispunjen, dobiveni rezultati mogu smatrati mjerodavnima.

Nakon završetka osmatranja tijekom 50 dana, analizom i interpretacijom dobivenih podataka nultih uzorkovanja, koncentracije trasera u uzorcima, mutnoće i dnevnih količina oborina nije utvrđena hidrogeološka veza između lokacije ubacivanja trasera u Lučinom razdolju i opažanih lokacija uzorkovanja, na kojimase traser očekivao (izvor Čepikuće, Izvor Mravinca, Izvor u uvali Doli, Izvor u uvali Lovorna, Izvor u uvali Janska, Izvor Grgurići, Izvor Usječnik, Izvor u uvali Pod Luncijatom, Izvor u uvali Bistrina i zaljev Bistrina, Izvor Trsteno, Malostonski kanal, Crpilište „Slano“-Nereza). Vizualnim osmatranjem pojava boje nije uočena u zaljevu Bistrina niti u Kanalu Malog Stona.

Sukladno navedenom, zaključeno je da se predmetna lokacija „Lučino razdolje“ ne nalazi se unutar zone sanitarne zaštite vodocrpilišta, kako postojećih tako i planiranih.

Lokacija ŽCGO udaljena je od državne granice s Bosnom i Hercegovinom cca 2 km zračne linije. U postupku procjene utjecaja, a u skladu s Prilogom III. Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPOO konvencija), poduzete su aktivnosti kako bi se obavijestilo „pogođenu zemlju“

(BiH) o planiranoj aktivnosti. Država Bosna i Hercegovina je izrazila zainteresiranost i sudjelovala je putem svojih predstavnika u predmetnom postupku.

**20.**

Što se tiče tehnologije centra, Plan gospodarenja otpadom RH 2017.-2022. koji je usvojen u siječnju ove godine propisao je da će se izraditi nove Studije izvedivosti za svaki predloženi centar imajući u vidu nove ciljeve ciljeve u gospodarenju otpadom koji su puno viši od onih propisanih prošlim nacionalnim Planom iz 2007. godine. Ti se ciljevi mogu postići jedino uspostavom kvalitetnih sustava na lokalnoj razini. Ako analiza opravdanosti pokaže da se treba graditi županijski centar, potrebno je izraditi novu Studiju izvedivosti koja će imati u vidu nove ciljeve odvajanja, smanjenja i ponovne uporabe otpada te također propisati tehnologiju koja iz ostatnog otpada izvlači maksimum reciklanata, a ostatak inertizira za sigurno odlaganje. Prijašnja Studija izvedivosti bila je rađena prema drugim i puno nižim ciljevima te predlagala tehnologiju koja proizvodi velike količine gorivog otpada (RDF) za kojeg ne postoji osigurano tržište i čije bi se zbrinjavanje trebalo plaćati, uz velike posljedice za okoliš, tako da bi nova Studija trebala analizirati naprednije tehnologije mehaničko-biološke obrade koje ne proizvode gorivo za spaljivanje i mogu doprinijeti ispunjenju visokih ciljeva recikliranja.

Shodno svemu navedenom, smatramo da je prije definiranja lokacija za izgradnju pojedinih objekata u Prostornom planu DNŽ, potrebno provesti još nekoliko nabrojanih analiza koje će utvrditi opravdanost izgradnje pojedinih objekata, a potom i analize koje će utvrditi stupanj utjecaja na okoliš sukladno pozitivnom nacionalnom zakonodavstvu. Dok se spomenute analize rade, gradovi i općine moraju učiniti maksimalne napore kako bi unaprijedlili sustav odvajanja i recikliranja te smanjili količinu otpada za odlaganje na odlagališta.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Studija izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji izrađena je 2016. godine. (2016.). Kako je u međuvremenu donesen novi Plan gospodarenja otpadom izvršiti će se usklađenje Studije izvedivosti s novim Planom.

Za potrebe izgradnje ŽCGO-a izrađeno je Idejno rješenje Centra za gospodarenje otpadom „Lučino razdoblje“, Studija utjecaja na okoliš ŽCGO, proveden postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, te su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša na temelju čega je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, te je proveden postupak Ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za smanjeni obuhvat ŽCGO-a Lučino razdoblje kao preduvjet dobivanja lokacijske dozvole.

S obzirom da se izgradnja infrastrukture za potrebe cjelovitog sustava gospodarenja otpadom odnosno centara za gospodarenje otpadom sa pretovarnim stanicama nalazi na listi projekata koji se mogu sufinancirati sredstvima Europske unije kao i Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, pristupilo se izradi projektne dokumentacije kao jednom od uvjeta koje treba ispuniti. Iz tog razloga izrađena je "Studija izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji" koja je razmotrila različite varijante rješenja centra za gospodarenje otpadom sve bazirano na ulaznim podacima kao što su količine otpada, sastav i tokovi otpada, te procjenama količina otpada za razdoblje korištenja Centra od 2020.-2044. godine. Odabrano je rješenje koje je pokazalo opravdanost i ekonomsku održivost cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom za područje Dubrovačko-neretvanske županije. Izrađen je Idejni projekt za ishođenje lokacijske dozvole čiji je sastavni dio Elaborat tehničko-tehnološkog rješenja (TTR).

Studijom izvedivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (2016.), kao i Elaboratom tehničko-tehnološkog rješenja (TTR), **definiran** je planirani sustav gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Zahvat koji se analizira Elaboratom tehničko-tehnološkog rješenja iz 2016. je izmijenjeni ŽCGO u odnosu na prvobitni ŽCGO analiziran u postupku SUO koji je bio u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007. – 2015.

Idejno rješenje izmijenjenog zahvata opisano Studijom izvedivosti, a koja je u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), zasnovano je na konceptu izdvajanja otpada na mjestu nastanka radi ponovne uporabe, te poticanja materijalne uporabe kao i mehaničko-biološke obrade preostalog dijela komunalnog otpada.

Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremati do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

U sklopu centra izdvajaju se korisne sirovine i gorivi otpad, te se odlaže inertizirani ostatak.

Glomazni otpad, posebne kategorije otpada te ambalaža, papir, staklo, plastika i metali prikupljati će se izdvojeno u reciklažnim dvorištima ili putem zasebnih kontejnera i neće se dovoziti u ŽCGO. U planu je uvođenje kućnog kompostiranja za obradu biorazgradivog dijela komunalnog otpada. Planirano je da se u ŽCGO „Lučino razdolje“ na obradu dovozi samo miješani komunalni otpad i građevinski otpad i otpad od rušenja objekata.

Glavne promjene vezane uz planirani zahvat su sljedeće:

1. smanjuje se površina obuhvata zahvata
2. promjenom veličine zahvata mijenja se površina i dispozicija prostornih cjelina koja je uvjetovana konfiguracijom terena te zahtjevima tehnoloških procesa koji će se odvijati na lokaciji
3. smanjuje se količina otpada koja će se dopremati u ŽCGO
4. početak rada ŽCGO se pomiče na 2020., a vijek trajanja smanjuje na 25 godina.
5. izostavljen je objekt sortirnice koji je bio planiran Studijom utjecaja na okoliš iz razloga što će se na Centar za gospodarenje otpadom isključivo dovoziti i obrađivati miješani komunalni otpad; izdvojeno prikupljeni otpad s područja županije (papir, staklo, plastika, metali) neće se dovoziti na lokaciju CGO-a već će se prikupljati na reciklažnim dvorištima unutar jedinica lokalne samouprave
6. izmjena dijela tehnologije obrade otpada; s obzirom da je Studijom utjecaja na okoliš naglasak bio na izdvajanju GIO (gorive komponente otpada), Studijom izvedivosti naglasak je dan reciklaži otpada tj. izdvajanju reciklabilnih materijala (izdvajanje metala (Al, Fe), papira, plastike po vrstama – PE, PP, PET, folije).

Razlike između dva rješenja istog zahvata – ŽCGO „Lučino razdolje“

- Obuhvat zahvata ŽCGO smanjuje se sa 58 ha na 30,9 ha.
- Ulazna količina otpada za obradu u ŽCGO se smanjuje sa 71.000 do 117.000 t/god. (prosjeck cca 91.000 t/god.) na 43.345 do 44.159 t/god (prosjeck 43.721 t/god).
- Količina proizvedenog GIO prosječno 27.000 t/god smanjuje se na prosječno 10.231 t/god.
- Broj izdvojenih frakcija otpada se povećava
- Smanjuje se površina odlagališta sa 18,9 ha na 5,18 ha.

Sukladno Studiji izvodljivosti smanjuje se površina ŽCGO u Prijedlogu Izmjena i dopuna PPDNŽ s 58 na 34 ha.

U tijeku je usklađivanje Studije izvodljivosti za razvoj integriranog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (2016.) s Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017-2022. s obzirom na ciljeve koje je potrebno ostvariti do 2022. godine.

## 21.

Dostavlja se Pravna analiza o učincima presude Visokog upravnog suda poslovni br. Usoz-96/2012-8 od 28. studenog 2014. godine u odnosu na obuhvat golf igrališta u Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srđ, u kojoj se utvrđuje, a na temelju javno dostupnih podataka da obuhvat zahvata golf igralište u



Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srđ treba odrediti u površini od 100 ha, odnosno sukladno površini koja je bila određena u Izmjenama i dopunama prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-usklađenje) koje su bile na snazi prije Izmjena i dopuna koje su kasnije ukinute presudom Visokog upravnog suda poslovni broj gornji.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Presuda Visokog upravnog suda kojom se ukidaju IDPPDNŽ iz 2006. godine je poštovana.

Sukladno mišljenju MGIPU od 23. ožujka 2015. u provedbi Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije presuda VUS-a ima za posljedicu da dijelovi ukinutog plana (tekstualni i grafički) koji su izmijenjeni Odlukom o donošenju tog Plana ostaju onakvi kakvi su bili prije stupanja na snagu te Odluke, a dijelova koji su dopunjeni tom Odlukom više nema.

Navedeno, naravno, pod uvjetom da navedeni dijelovi nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni Odlukama o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke, a u kojem slučaju su ovi dijelovi takvi kakvi su prema Odluci donesenoj nakon predmetne Odluke.

To znači da je sadržaj (tekstualni i grafički) Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije onakav kakav je prema:

- Odluci o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 6/03.),
- Zaključku o usklađenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/05.),
- Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/10.),
- Zaključku o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 4/12)
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 9/13.).
- Odluci o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 2/15.).
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/16.).

Dakle, nakon objave spomenute presude tj. od 28. siječnja 2015. na snazi je (važi) Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., 3/06\*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.).

**22.**

Dostavlja se 1390 zahtjeva građana da u odnosu na zahvat golf-igralište u Dubrovniku/Bosanka na lokalitetu Srđ polazna točka predmetnih izmjena i dopuna prostornog plana bude navedeni zahvat definiran u obuhvatu od 100 ha (umjesto 310 ha).

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Presuda Visokog upravnog suda kojom se ukidaju IDPPDNŽ iz 2006. godine je poštovana.

Sukladno mišljenju MGIPU od 23. ožujka 2015. u provedbi Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije presuda VUS-a ima za posljedicu da dijelovi ukinutog plana (tekstualni i grafički) koji su

izmijenjeni Odlukom o donošenju tog Plana ostaju onakvi kakvi su bili prije stupanja na snagu te Odluke, a dijelova koji su dopunjeni tom Odlukom više nema.

Navedeno, naravno, pod uvjetom da navedeni dijelovi nisu izmijenjeni, odnosno dopunjeni Odlukama o Izmjenama i dopunama Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje su donesene nakon predmetne Odluke, a u kojem slučaju su ovi dijelovi takvi kakvi su prema Odluci donesenoj nakon predmetne Odluke.

To znači da je sadržaj (tekstualni i grafički) Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije onakav kakav je prema:

- Odluci o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 6/03.),
- Zaključku o usklađenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije s Uredbom o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 3/05.),
- Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/10.),
- Zaključku o ispravci greške u Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije "Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 4/12)
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 9/13.).
- Odluci o donošenju Usklađenja Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije sa Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.) ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 2/15.).
- Odluci o donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije", br. 7/16.).

Dakle, nakon objave spomenute presude tj. od 28. siječnja 2015. na snazi je (važi) Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., ~~3/06~~\*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.).

H/15

Modro zelena zadruga

Ante Starčevića 12 - 20350 Metković

Metković 22. 02. 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJELI  
DUBROVNIK

583

Primljeno:	27-02-2017	Org. jedinica	
Klasifikacijska oznaka:	350-01/14-01/120	1-21/1	
Uredbeni broj:	1577-222	Prilog	Vrijed.

3186	REPUBLIKA HRVATSKA	
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		
Primljeno:	01.03.2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
350-02/14-01/01	2117/1-21;	
Uredbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-17-476	0	-

3186  
UREĐENJE  
SKE ŽUPANIJE  
STANOVA 1882

2017

Org. jedinica	
1-21	
Prilog	Vrijed.
-	-

Dubrovačko-neretvanske županije  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

**Predmet:** Primjedbe na prijedlog Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i Strateške studije utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

Poštovani,

ovim primjedbama očitujemo se sukladno zakonskim odredbama i procedurama donošenja PP DNŽ na pojedine odrednice i cijelokupan tekst Nacrta sadržaja PP DNŽ - Odredbe prostornog plana 18\_7\_16 (PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., 3/06\*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.);

1. U samom postupku izlaganja i javne rasprave napravljena su proceduralne pogreške vezane za neusklađenost i sami sadržaj Odluke županijske skupštine DNŽ i sadržaj Odluke Župana (službeni glasnik DNŽ od 13 .siječnja 2017), po pitanju dokumenata koje će se koristiti za izradu PP DNŽ i stručne utemeljenosti samog sadržaja koji je nastao korištenjem takve dokumentacije. Primjer se odnosi na korištenje karata 1- 5000 koje nisu uključene u kartografski prilog Nacrta PP DNŽ (Karte koje su prikazane u javnoj raspravi su nepotpune i netočne i kao takve nisu smjele biti korištene za Studiju koja prethodi usvajanju ovako važnog dokumenta kao što je PP DNŽ. Kao prvo, potrebno je pojedine poljoprivredne površine na području općine Slivno prikazati u kartografskom obliku sukladno odrednicama Članka 26.; Poljoprivredne površine vinogorja Komarna i još neke druge u okruženju nisu prikazane, iako su one evidentirane u ARKOD sustavu koje vodi Ministarstvo poljoprivrede sukladano Zakonu o poljoprivredi (NN 30/2015): ARKOD; Članak 122.; ) i sam sadržaj kartografskih prikaza koje nisu napravljene sukladano stvarno prostornom razmještanju poljoprivrednih kultura na području delte Neretve i prostora pod određenim stupnjem zaštite, posebno na području općine Slivno, čime se stvara konfuzija i utire put neargumentiranosti u tumačenju pojedinih odrednica vezanih za Knjigu provedbenih mjera Nacrta PP DNŽ. Posebno je to bilo vidljivo prilikom javnog izlaganja sadržaja Nacrta PP DNŽ u Metkoviću. Temeljem izrečenog prilikom javnog izlaganja i sadržaja Nacrta PP DNŽ stječe se dojam da su resursne osnove i razvoj ekološke poljoprivrede prijetnja bioraznolikosti Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao što je i sam turizam koji je razvojna odrednica PP DNŽ (uz promet i zaštitu okoliša). Mišljenja smo da je poljoprivredna djelatnost neiskorišteni potencijal DNŽ, koji je prepoznat u svim strateškim dokumentima RH i preporukama EU, pogotovo kad su u pitanju ruralna područja i demografsko nazadovanje, a da ga PP DNŽ nije stavio u istu ravninu strateških ciljeva s turizmom i ostalim djelatnostima. Posebno se to odnosi na nepostojanje strateškog dokumenta (Strategija razvoja poljoprivrede na području delte Neretve) koji je trebao biti temelj donošenja provedbenih mjera PP DNŽ. Posebno je to vidljivo u segmentu stočarstva i korištenja koncesijskog zemljišta na priobalnom području općine Slivno. Naime,

1



kako je navedeno da su gospodarske aktivnosti poljoprivreda, smatramo da bi se trebalo pažljivo odnositi prema takvim djelatnostima u odrednicama PP DNŽ u segmentu potpore razvoja ekološke proizvodnje, te poraditi na Strateškim dokumentima koji poljoprivredu mogu poboljšati i razviti u prerađivačkim kapacitetima, posebno onu s EKO-predznakom (kao što je cijelo vinogorje Komarna). Ovdje kao pozitivan primjer dobrih razvojnih politika navodimo potporu razvoju projekta turističkog kompleksa Stonske Dube, koje treba sljediti na mjestima gdje je uznapredovao razvoj ekološke poljoprivrede kao što je područje vinogorja Komarna i poljoprivredni proizvođači koje sljede preporuke EU u svezi razvoja zdrave i funkcionalne hrane koju mogu ponuditi u okruženju i na tržištu EU.

1.2. Odrednica PP DNŽ pod brojem 17, nije u skladu s Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13 koji na na snazi od 01.01.2014. i to s Članak 48., stavkom 2., podstavcima pod brojem 7 i potrebno ju je mjenjaniti, odnosno uskladiti s istim odredbama kako se nebi dovelo u pitanje prvni učinak postojećih ugovora o koncesijam na šumskom zemljištu (sada višegodišnji nasadi) na području delte Neretve.

1.3. U dokumentu pod nazivom „Izmjene i dopune prostornog plana DNŽ, IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE; Prijedlog plana – Sažetak; ne postoji ni jedan dokumenat ili studija koja se veže na probleme prekograničnog utjecaja na prostor DNŽ, posebno na deltu Neretve vezano za kronični nedostatak vode tijekom cijele godine, koji je pod utjecajem izgradnje energetske infrastrukture na lijevoj strani sliva rijeke Neretve (sliv rijeke Trebišnice). Okvirna direktiva o vodama EU (WFD) zahtijeva od svih europskih zemalja suvremeni koncept integralnog upravljanja riječnim bazenima zbog udovoljavanja interesa svih tradicionalnih i potencijalnih korisnika vode, pa se tako očekuje i PP DNŽ da na takve činjenice obrati posebnu pažnju.

Režim voda rijeke Neretve je poremećeno infrastrukturnom izgradnjom hidroelektrana u gornjim djelovima sliva. Postoje četiri hidroelektrane na rijeci Neretvi i tri akumulacije u gornjem toku Neretve. U donjem dijelu Neretve prebacivanje voda iz sliva rijeke Neretve u sliv rijeke Trebišnjice čini jedinstvenu prekretnicu vezanu za kvalitetu i količinu voda u delti Neretve. Integralni sustav akumulacija u slivu Trebišnjice je temelj hidroenergetskog sustava u istočnoj Hercegovini i jedan od najsloženijih višenamjenskih hidroenergetskih projekata u dinarskog krša koji ima veliki utjecaj na deltu Neretve. Sedam brana, šest umjetnih akumulacije i šest tunela ukupne dužine 74 km osigurati višenamjensko korištenje vodnih resursa, od nadmorskoj visini od 900 m do razine mora. Planirana nadogradnja hidroenergetskog sustava na Trebišnjice će biti vrlo profitabilan projekt jer voda će biti u režiji tunel od 295 metara m.a.s.l. na turbinu koja je na razini mora. Pogubna činjenica ove ideje koja je u završnoj fazi realizacije u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj je povezana s stvarnim resursom voda koja čine pogon turbina na Dubrovnik II, zapravo preusmjerena voda iz Neretve u novi sliv Dubrovačkog primorja na razini od 295 metara m.a.s.l. na turbinama u Platu koje se ispuštaju direktno u more. To znači da je većina vode koja će, naravno, doći do Neretve (po podzemnim vezama ili različitim tokova površinskih), nakon završetka hidroenergetskog sustava Trebišnjice biti preusmjeren u more, novog ušća Neretve blizini Dubrovnika, u Platu (Tekst odrednice Odredbi za provođenje PP DNŽ stranica 118 (116)).

1.4. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE, Prijedlog plana – Sažetak koji je pripremljen za javnost u nijednom dijelu takve probleme pogubne za prostor DNŽ ne spominje. U studenom 2014. g. donesena je Odluka o započinjanju postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije. Navodno, zbog racionalizacije postupka i ekonomičnosti, za predmetne izmjene i dopune Plana nije se provodio postupak Prethodne ocjene već se, temeljem očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP), Uprave za zaštitu prirode (Klasa: 612-07/14-57/386; Ur. broj: 517-07-2-2-14-2) od dana 12. Studenog



2014.g., odmah pristupilo provedbi postupka Glavne ocjene. Očitovanjem je utvrđeno da se zbog naravi predmetnog plana, pri njegovoj primjeni, mogu očekivati značajni negativni utjecaji na ekološku mrežu što nije istina, jer se nije sagledao prekogranični utjecaj energetske infrastrukturne izgradnje i činjenica nedostatka vode na području delte Neretve koja je područje NATURA 2000. Na ovaj način se dovodi u izradu „Strateška studija utjecaja na okoliš IDPPDNŽ koja obuhvaća i Glavnu ocjenu na NEM“. Naime proveden je postupak, održane su dvije sjednice Povjerenstva koje je utvrdilo da je studija cjelovita i stručno utemeljena, što je upitna konstatacija koju treba preispitati.

Naime u Izmjene i dopune PPDNŽ, na gore spomenuti način, nisu obuhvatile cijelo područje važećeg prostornog plana, a nisu izvršene potrebite promjene u tekstualnom dijelu (Odredbe za provođenje) i kartografskim prikazima. Hvale vrijedna je činjenica da je izbrisana iz popisa energetskog sustava; Proizvodne građevine; HE Ombla, ali se i dalje predviđa realizacija II. faze HE „Dubrovnik“ što podrazumijeva ugradnju dvije dodatne proizvodne jedinice, što zahtijeva izgradnju još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama. Primjerice, za izgradnju MAHE Konavle utvrđena je obveza da je prilikom planiranja, odnosno projektiranja, potrebno provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu u cilju zaštite odnosno isključenja mogućih utjecaja zahvata na staništa konavoskih stijena i ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje te posebnu pažnju posvetiti vrsti *Mauremys rivulata* (riječna kornjača), a utjecaj izgradnju još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama na HE „Dubrovnik“ kojim će se u područje Plata uljevati ekvivalent godišnje količine koju čini prosječni protok vode rijeke Neretve u Mostaru (200 kubika vode u sekundi), cijela jedna rijeka čije vode neće završiti na prirodnom ušću Neretve, kraj grada Ploča. Primjertice, ako je voda koja se preusmjerava iz Neretve i odlazi u HE Dubrovnik II čini godišnju proizvodnja električne energije na rijeci Trebišnjice na razini od 150 milijuna €, nije zanemariv prihod poljoprivrednike i njihove godišnji prihod u delti Neretve od više od 80 milijuna € koji će na ovaj način biti vrlo ugroženi. Nijedna studija takve vrste nije bila temelj izrade novog PP DNŽ, što je nedopustivo, pogotovu ako se ne uvažava prirodne značajke delte Neretve povezane s obvezom poštivanja Ramsarske konvencije u smislu već definiranih Ornitološki značajnih područja u Europi (Important Bird Areas), projekta koji provodi Međunarodno vijeće za zaštitu ptica (Bird Life International). Od 19 hrvatskih ornitoloških rezervata čak se tri nalaze na ušću Neretve. To su predjeli Podgrede (587 ha), Prud (250 ha) i Orepak (100 ha). Jedini ornitološko-ichtiološki rezervat u Hrvatskoj nalazi se u delti Neretve (Parila) koji je na površini od 410 ha zaštitila bivša općina Ploče. Kao značajan krajolik zaštićena su Baćinska jezera (286 ha) te dio krajolika Modro oko (145 ha). U donjoneretvanskom kraju zaštićeno je ukupno 1624 ha površine koje su pod neprestanim utjecajem gubitka postojeće bioraznolikosti usljed utjecaja koji ima projekt Gornji Horizonti i izgradnja još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama na HE „Dubrovnik“. Taj detalj će uvjetovati dodatni nedostatak vode na području delte Neretve, čija bioraznolikost apsolutno ovisi o vodama koje se ispuštaju iz uzvodnih hidroelektrana na Neretvi i Trebišnjicom.

Nedopustiva je tvrdnja na stranici 193. (Ekološki koridori i selidbeni putovi životinja), Nacrta PP DNŽ- Provedbene odredbe, u kojoj se tvrdi da na području Županije nisu definirani ekološki koridori i selidbeni pravci kada se u svim stručnim publikacijama na razini EU i svijeta govori o Jadranskom migratornom putu koji ide preko delte Neretve i selidbi ribljih vrsta koritom rijeke Neretve. Na osnovu prikupljenih podataka procijenjeno je da Jadranskim migratornim putem tijekom jedne sezone preleti više od 80.000 ždralova i žličarki. Pri tome, značajan broj ptica zaustavlja se na određenim lokacijama koristeći ih za odmaranje i prehranu, posebno na onim zaštićenim područjima u delte Neretve.

**ZAKLJUČAK:** Nacrt sadržaja PP DNŽ - ( PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE) je u svojim pojedinim djelovima stručno i pravno neutemeljen

te bi ga trebalo doraditi i usuglašenog sadržaja trebalo staviti na javnu raspravu za koju držimo da je potrebna u svjetlu novih podataka i prijedloga koje su izrečene na javnim raspravama, temeljem zakona i postojećih odluka koja joj je prethodila od strane Skupštine DNŽ i Župana DNŽ.

2. Članak 38. je sporan u tekstalnom dijelu dokumenta Odredbi za provođenje (PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uskl., 3/06\*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uskl. i 7/16.); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Usoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.) zbog toga što je suprotan odrednicama Zakona o prostornom planiranju RH i postojećih ugovora o zakupu na šumskom zemljištu (sada višegodišnji nasadi-vinogorje Komarna) koje su na popisu poljoprivrednih površina koje vodi Ministarstvo poljoprivrede (ARKOD). Ovakvim sadržajem Nacrta PP DNŽ osporava se postojeći ugovori o zakupu zemljišta kao institutu stvarnog (zemljišnoknjižnog) prava. Zakupne odnose regulira cijeli niz propisa kao što su: Opće uređenje ugovora o zakupu, Zakon o obveznim odnosima, a posebna uređenja propisuju važeći Zakon o poljoprivrednom zemljištu i Pomorski zakonik, po tradi toga što je zakup vezan uz nekretninu koja je upisana u zemljišnu knjigu i kao takva predstavlja vlasništvo definirano ugovorom i važećim odlukama prizatim iz programa Vlade RH. Zemljišna knjiga je javni registar (javna knjiga) u koju se upisuju nekretnine, sva stvarna prava na nekretninama, neka obvezna prava za koja to propisuje bilo Zakon o zemljišnim knjigama, bilo neki drugi propis, te pravne činjenice i osobni odnosi relevantni za pravni promet nekretnina, u ovom slučaju poljoprivredne površine. Navodimo nekoliko „eklatantnih“ primjera koji potkrepljuju gornju tvrdnju

*Kao što vam je poznato, na području Općine Slivno i unutar Strogog rezervata "Malostonski zaljev" podignuto je preko 100 hektara vinograda, voćnjaka i maslinika, a izgrađeno je ili je još u izgradnji i nekoliko zgrada za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu sukladno članku 48. Zakona o prostornom uređenju. Većina spomenutog odnosi se na površine koje su prenamijenjene Odlukom Vlade RH, međutim, postoje i površine u privatnom vlasništvu koje su također prenamijenjene u poljoprivredno zemljište, nedavno ili prije više desetaka godina.*

*Odredbe pod 111. (66) PPDNŽ govore o gradnji unutar prostora ograničenja ZOP-a građevina namijenjenih za vlastite gospodarske potrebe i zgrada za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, a odredbe pod 106a. o gradnji na površinama prenamijenjenim u poljoprivredna zemljišta posebnim "Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada".*

*Iz ovih Odredbi proizlazi kako je gradnja prema odredbama 111. (66) moguća na privatnom poljoprivrednom zemljištu unutar prostora ograničenja i unutar područja osobito vrijednog krajobrazu i zaštićenih dijelova prirode i onih predloženih za zaštitu, ali na istom takvom zemljištu koje je dano na služnost posebnom Odlukom Vlade HR to nije moguća?*

*Prostorni plana Dubrovačko-neretvanske županije treba na jednak način tretirati sve površine prenamijenjene u poljoprivredne, bez obzira bile one prenamijenjene temeljem Odluke Vlade RH ili se radi o površinama u privatnom vlasništvu prenamijenjene prije 10, 20 ili 100 godina, a ne diskriminirati korisnike samo po načinu stjecanja prava korištenja.*

**A) Smatramo stoga, kako je odredbe pod 106a. potrebno brisati.**

U odredbi 119b., koja govori o zaštiti šuma i šumskog zemljišta, među ostalim se navodi i

- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta ako je one predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti.



Korisnici zemljišta temeljem Odluke Vlade RH imaju ugovore koji ih obvezuju u određenom roku zemljište privesti svrsi. Na ovaj način se korisnike dovodi u situaciju da moraju birati da li će kršiti odredbe Ugovora ili PPDNŽ, što je nedopustivo.

- B) Predlaže se izmjena kako slijedi:
- *izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta i osnivanje služnosti u svrhu sadnje višegodišnjih nasada.*
- C) Također, potrebno je u PPDNŽ jasno navesti mogućnost privođenja svrsi površina koje su već dana na služnost temeljem Odluke Vlade RH.
- D) Potrebno je iz prijedloga plana – Odredbe za provođenja PPDNŽ jasno navesti koja su to ograničenja unutar ZOP- a, koji su to jedinstveni prirodni ili kultivirani predjeli ili slično, osim onih koja su sadržana u članku 305 d. u formi nabiranja, da bi se mogla raditi detaljna krajobrazna studija koja kao takva nije definirano novim prijedlogom o gradnji koji je prošao proceduru usaglašavanja Vlade RH. Slična odredba nalazi se u članku 305. f. , 305. g i potrebno ju je redefinirati i prilagoditi postojećim odrednicama koje definiraju gradnju na poljoprivrednom zemljištu u funkciji poljoprivredne proizvodnje.
- E) Odredbe 343.i 454a. kojima se traži preispitivanje "Odluka Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada" potrebno je brisati.

Iz predmetnih odredbi nejasno je tko, kada, na koji način i s kojim pravnim učincima provodi preispitivanje, što stvara pravnu nesigurnost. Smatram kako je predmetno odredbu, ukoliko je njena ugradnja u Plan temeljem Studije nužna, moguće napraviti i u sklopu obrazloženja koje je sastavni dio Plana.

Smatram bitnim naglasiti da svi korisnici spornog zemljišta posjeduju svu potrebnu dokumentaciju i nikako ih se ne smije kroz PPDNŽ ignorirati ili tretirati kao nelegalne graditelje ili nelegalne korisnike zemljišta. Njihovi poslovni planovi su dugoročni i temelje su se na provedbi sve zakonom propisane procedure i više od deset godina prakse na području vinogorja Komarna. Investitori su u ovu situaciju dovedeni ne svojom krivnjom i svako zaustavljanje već započetih investicija imalo bi nesagledive posljedice.

3. Odrednice pod rednim brojevima 106 i 110 koje govore o krajobrazu i njih bi trebalo izostaviti u provedbenim mjerama jer nisu u skladu s *Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o poljoprivrednom zemljištu kao i s Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13* , te ih je potrebno uskladiti, posebno u onim djelovima koji se odnose na krajobraznu arhitekturu i građenje u Knjizi Provedbenih mjera PP DNŽ.

**OBJAŠNJENJE: Republika Hrvatska je potpisnica Konvencije o europskim krajobrazima koja je otvorena je za potpisivanje u Firenci u Italiji 20. listopada 2000. godine** u sklopu kampanje Vijeća Europe „Europa, zajednička baština“ i to potvrdila *Zakonom o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima (NN-MU 12/02)* i tu prestaje dalje definiranje krajobraza u segmentu gradnje, posebno na poljoprivrednim površinama na koje se odnosi *Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13. Unatoč takvim odrednicama u Nacrta sadržaj i provedbenim odrednicama PP DNŽ - Odredbe prostornog plana 18\_7\_16 (PROSTORNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE vidimo da je krajobraz bez pravne i stručne utemeljenosti preuzeo važnu ulogu u planiranju prostora Dubrovačko neretvanske županije. Naime u Članku 2. zakonskih odredbi koja regulira EU- Konvenciju o krajobrazu koja je prihvaćena u formi zakona bez podzakonskih akata koji pobliže određuju krajobraznu problematiku , osim što je u Članku 3. definira kao element očuvanja u kontekstu održivog razvoja koji uključuje ljudske intervencije na prostor što je slučaj u na poljoprivrednim površinama u općini Slivno.*

4. Odrednica 343. PP DNŽ koja govori o ekološkoj mreži Natura 2000 nije prihvatljiva i trebala bi se mjenjati sukladno integralnom tekstu popisa Natura 2000. Popis NATURA 200 čini odabir područja od europske važnosti (SCI) postoji, dok SPA područja (područja pod izdvojenim ptičjim vrstama unutar mreže) nisu definirana, te kao takva nije prihvatljiva u globalno neodređenom obuhvatu. Nadalje kartografski prikazi SUO IDPPDNŽ i Karte Natura 2000 (bioportal.hr) nisu usklađeni jer potonja definira prostor rezervata „Malostonski zaljev i malo more“ kao „large shallow inlets and bays“, što u prijevodu znači-velike plitke uvale i zaljevi dok na kartama Studije taj obuhvat seže znatno dublje u kopneni prostor.

#### OBJAŠNJENJE:

Neažurnost i netočnost Nacrta PP DNŽ u prikazivanju postojećeg stanja dovodi do unosa pojedine odrednice u provedbenim mjerama PP DNŽ., što nije u skladu s Zakonom o prostornom uređenju: 1. OPĆE ODREDBE; Predmet Zakona i cilj sustava prostornog uređenja; Članak 1.; Ovim se Zakonom uređuje sustav prostornog uređenja: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.; Ciljevi prostornog uređenja sadržanim u Članak 6. i Načela prostornog uređenja sadržanim u Članak 7., a posebno *Načelu integralnog pristupa u prostornom planiranju sadržanom u Članak 8.:* (1) Prostorno planiranje temelji se na sveobuhvatnom sagledavanju korištenja i zaštite prostora u odnosu na planiranje pojedinih gospodarskih i upravnih područja koja se očituje u tome da se prostornim planovima koji se donose na temelju ovoga Zakona planira provedba svih zahvata u prostoru bez obzira na njihovu lokaciju, namjenu ili vrstu.; (2) Prostorno planiranje je stalni proces koji obuhvaća poznavanje, provjeru i procjenu mogućnosti korištenja, zaštite i razvoja prostora, izradu i donošenje prostornih planova te praćenje provedbe prostornih planova i stanja u prostoru. Načelo uvažavanja znanstveno i stručno utvrđenih činjenica govori u Članak 9.; Upoznavanje, provjera i procjena mogućnosti korištenja i razvoja prostora te odabir planskih rješenja u izradi, donošenju i provedbi prostornih planova temelji se na primjeni suvremenih znanstvenih i stručnih postignuća te normi i standarda. Sve su to elementi koje Nacrta PP DNŽ nije do kraja sagledao i zato su potrebne promjene u njemu sukladno navedenom.

MOJIM  
METKOVIĆ, A. Starčevića 12



**MODRO-ZELENA ZADRUGA**

**Ante Starčevića 12**

**20350 Metković**

**1.**

1. U samom postupku izlaganja i javne rasprave napravljena su proceduralne pogreške vezane za neusklađenost i sami sadržaj Odluke županijske skupštine DNŽ i sadržaj Odluke Župana (službeni glasnik DNŽ od 13 .siječnja 2017), po pitanju dokumenata koje će se koristiti za izradu PP DNŽ i stručne utemeljenosti samog sadržaja koji je nastao korištenjem takve dokumentacije.

Primjer se odnosi na korištenje karata 1- 5000 koje nisu uključene u kartografski prilog Nacrta PP DNŽ (Karte koje su prikazane u javnoj raspravi su nepotpune i netočne i kao takve nisu smjele biti korištene za Studiju koja prethodi usvajanju ovako važnog dokumenta kao što je PP DNŽ.

- Kao prvo, potrebno je pojedine poljoprivredne površine na području općine Slivno prikazati u kartografskom obliku sukladno odrednicama Članka 26.;
- Poljoprivredne površine vinogorja Komarna i još neke druge u okruženju nisu prikazane, iako su one evidentirane u ARKOD sustavu koje vodi Ministarstvo poljoprivrede sukladno Zakonu o poljoprivredi (NN 30/2015): ARKOD; Članak 122.; ) i sam sadržaj kartografskih prikaza koje nisu napravljene sukladno stvarno prostornom razmještanju poljoprivrednih kultura na području delte Neretve i prostora pod određenim stupnjem zaštite, posebno na području općine Slivno, čime se stvara konfuzija i utire put neargumentiranosti u tumačenju pojedinih odrednica vezanih za Knjigu provedenih mjera Nacrta PP DNŽ.

Posebno je to bilo vidljivo prilikom javnog izlaganja sadržaja Nacrta PP DNŽ u Metkoviću.

Temeljem izrečenog prilikom javnog izlaganja i sadržaja Nacrta PP DNŽ stječe se dojam da su resursne osnove i razvoj ekološke poljoprivrede prijetnja bioraznolikosti Malostonskog zaljeva i Malog mora, kao što je i sam turizam koji je razvojna odrednica PP DNŽ (uz promet i zaštitu okoliša).

Mišljenja smo da je poljoprivredna djelatnost neiskorišteni potencijal DNŽ, koji je prepoznat u svim strateškim dokumentima RH i preporukama EU, pogotovo kad su u pitanju ruralna područja i demografsko nazadovanje, a da ga PP DNŽ nije stavio u istu ravninu strateških ciljeva s turizmom i ostalim djelatnostima.

Posebno se to odnosi na nepostojanje strateškog dokumenta (Strategija razvoja poljoprivrede na području delte Neretve) koji je trebao biti temelj donošenja provedbenih mjera PP DNŽ. Posebno je to vidljivo u segmentu stočarstva i korištenja koncesijskog zemljišta na priobalnom području općine Slivno. Naime, kako je navedeno da su gospodarske aktivnosti poljoprivrede, smatramo da bi se trebalo pažljivo odnositi prema takvim djelatnostima u odrednicama PP DNŽ u segmentu potpore razvoja ekološke proizvodnje, te poraditi na Strateškim dokumentima koji poljoprivredu mogu poboljšati i razviti u prerađivačkim kapacitetima, posebno onu s EKO-predznakom (kao što je cijelo vinogorje Komama).

Ovdje kao pozitivan primjer dobrih razvojnih politika navodimo potporu razvoju projekta turističkog kompleksa Stonske Dube, koje treba sljediti na mjestima gdje je uznapredovao razvoj ekološke poljoprivrede kao što je područje vinogorja Komama i poljoprivredni proizvođači koje sijede preporuke EU u svezi razvoja zdrave i funkcionalne hrane koju mogu ponuditi u okruženju i na tržištu EU.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Sukladno Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova Prostorni plan županije prikazuje se na kartografskim prikazima 1:100 000, te nije jasno na koje karte 1:5000 se misli da nisu uključene u Plan.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

**2.**

1.2. Odrednica PP DNŽ pod brojem 17, nije u skladu s Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13 koji na na snazi od 01.01.2014. i to s Članak 48., stavkom 2., podstavcima pod brojem 7 i potrebno ju je mjenjati, odnosno uskladiti s istim odredbama kako se ne bi dovelo u pitanje pravni učinak postojećih ugovora o koncesijama na šumskom zemljištu (sada višegodišnji nasadi) na području delte Neretve.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Odredba 17. odnosi se na planiranje izvan građevinskog područja i izvan prostora ograničenja.

Članak 48. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13) odnosi se na zahvate u prostoru ograničenja izvan građevinskog područja i Zakonom o prostornom uređenju (NN 65/2017) je izmijenjen (Članak 48a. i 48.b.) te je uvršten u Odredbu 111.

**3.**

1.3. U dokumentu pod nazivom „Izmjene i dopune prostornog plana DNŽ, IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE; Prijedlog plana - Sažetak; ne postoji ni jedan dokumenat ili studija koja se veže na probleme prekograničnog utjecaja na prostor DNŽ, posebno na deltu Neretve vezano za kronični nedostatak vode tijekom cijele godine, koji je pod utjecajem izgradnje energetske infrastrukture na lijevoj strani sliva rijeke Neretve (sliv rijeke Trebišnjice). Okvirna direktiva o vodama EU (WFD) zahtijeva od svih europskih zemalja suvremeni koncept integralnog upravljanja riječnim bazenima zbog udovoljavanja interesa svih tradicionalnih i potencijalnih korisnika vode, pa se tako očekuje i PP DNŽ da na takve činjenice obrati posebnu pažnju. Režim voda rijeke Neretve je poremećeno infrastrukturnom izgradnjom hidroelektrana u gornjim djelovima sliva. Postoje četiri hidroelektrane na rijeci Neretvi i tri akumulacije u gornjem toku Neretve. U donjem dijelu Neretve prebacivanje voda iz sliva rijeke Neretve u sliv rijeke Trebišnjice čini jedinstvenu prekretnicu vezanu za kvalitetu i količinu voda u delti Neretve. Integralni sustav akumulacija u slivu Trebišnjice je temelj hidroenergetskog sustava u istočnoj Hercegovini i jedan od najsloženijih višenamjenskih hidroenergetskih projekata u dinarskog krša koji ima veliki utjecaj na deltu Neretve. Sedam brana, šest umjetnih akumulacije i šest tunela ukupne dužine 74 km osigurati višenamjensko korištenje vodnih resursa, od nadmorskoj visini od 900 m do razine mora. Planirana nadogradnja hidroenergetskog sustava na Trebišnjice će biti vrlo profitabilan projekt jer voda će biti u režiji tunel od 295 metara m a s i. na turbinu koja je na razini mora. Pogubna činjenica ove ideje koja je u završnoj fazi realizacije u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj je povezana s stvarnim resursom voda koja čine pogon turbina na Dubrovnik II, zapravo preusmjerena voda iz Neretve u novi sliv Dubrovačkog primorja na razini od 295 metara m.a.s.l. na turbinama u Plata koje se ispuštaju direktno u more. To znači da je većina vode koja će, naravno, doći do Neretve (po podzemnim vezama ili različitih tokova površinskih), nakon završetka hidroenergetskog sustava Trebišnjice biti preusmjeren u more, novog ušća Neretve blizini Dubrovnika, u Plata (Tekst odrednice Odredbi za provođenje PP DNŽ stranica 118 (116)).

**Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, pitanje prekograničnih utjecaja se mora rješavati na nivou nadležnih tijela RH i susjednih država. Predmet Izmjena i dopuna Plana, kao i Strateške procjene nisu utjecaji zahvata na prekograničnim područjima na prostor DNŽ. Strateškom procjenom Plana se ocjenjuju utjecaji zahvata

koji se planiraju na prostoru DNŽ na okoliš i ekološku mrežu, kao i eventualni prekogranični utjecaji ovih planiranih zahvata.

Hrvatska koristiti mehanizme koje joj jamči ESPOO konvencija koja se bavi procjenom utjecaja na okoliš preko državnih granica u cilju sprječavanja štete od bilo kakvih zahvata, prije njihovog izvođenja.

Sada se Projekt Gornji horizonti provodi bez usuglašavanja s nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Stav Dubrovačko-neretvanske županije je da se projekt Gornji horizonti ne smje nastavljati dok se ne provede Strateška procjena utjecaja na okoliš zahvata Gornji Horizonti, te do uspostave monitoringa i mjera za praćenje i popravljavanje stanja voda, odnosno usuglašanih planova upravljanja ovim vodama.

#### 4.

1.4. IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE, Prijedlog plana - Sažetak koji je pripremljen za javnost u nijednom dijelu takve probleme pogubne za prostor DNŽ ne spominje. U studenom 2014. g. donesena je Odluka o započinjanju postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije.

Navodno, zbog racionalizacije postupka i ekonomičnosti, za predmetne izmjene i dopune Plana nije se provodio postupak Prethodne ocjene već se, temeljem očitovanja Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP), Uprave za zaštita prirode (Klasa: 612-07/14-57/386; Ur. broj: 517-07-2-2-14-2) od dana 12. Studenog 2014.g., odmah pristupilo provedbi postupka Glavne ocjene.

Očitovanjem je utvrđeno da se zbog naravi predmetnog plana, pri njegovoj primjeni, mogu očekivati značajni negativni utjecaji na ekološku mrežu što nije istina, jer se nije sagledao prekogranični utjecaj energetske infrastrukturne izgradnje i činjenica nedostatka vode na području delte Neretve koja je područje NATURA 2000. Na ovaj način se dovodi u izrađena „Strateška studija utjecaja na okoliš IDPPDNZ koja obuhvaća i Glavnu ocjenu na NEM“. Naime proveden je postupak, održane su dvije sjednice Povjerenstva koje je utvrdilo da je studija cjelovita i stručno utemeljena, što je upitna konstatacije koju treba preispitati.

Naime u Izmjene i dopune PPDNZ , na gore spomenuti način, nisu obuhvatile cijelo područje važećeg prostornog plana, a nisu izvršene potrebite promjene u tekstualnom dijelu (Odredbe za provođenje) i kartografskim prikazima.

#### Odgovor:

Ne usvaja se.

Predmet Strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana nisu prekogranični utjecaji energetske infrastrukture koja se planira na području susjedne države, nego planirani zahvati na području Dubrovačko-neretvanske županije. U cilju otklanjanja nedostatka vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina planirana je pokretna brana s brodskom prevodnicom kod Komina kako bi se osigurala dovoljne količine nezaslanjene vode za navodnjavanje na području delte Neretve.

#### 5.

Hvale vrijedna je činjenica da je izbrisana iz popisa energetskog sustava; Proizvodne građevine; HE Ombla, ali se i dalje predviđa realizacija II. faze HE "Dubrovnik" što podrazumijeva ugradnju dvije dodatne proizvodne jedinice, što zahtijeva izgradnju još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama. Primjerice, za izgradnju MAHE Konavle utvrđena je obveza da je prilikom planiranja, odnosno projektiranja, potrebno provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu u cilju zaštite odnosno isključenja mogućih utjecaja zahvata na staništa konavoskih stijena i ekološku mrežu HR2000946 Snježnica i Konavosko polje te posebnu pažnju posvetiti vrsti Mauremys rivulata (riječna kornjača), a utjecaj izgradnju još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama na HE "Dubrovnik" kojim će se u područje Plata uljevati ekvivalent godišnje količine koju čini prosječni protok vode rijeke Neretve u Mostaru (200 kubika vode u sekundi), cijela jedna rijeka čije vode neće završiti na prirodnom ušću Neretve, kraj grada Ploča. Primjerice, ako je voda koja se preusmjerava iz

Neretve i odlazi u HE Dubrovnik II čini godišnju proizvodnja električne energije na rijeci Trebišnjice na razini od 150 milijuna €, nije zanemariv prihod poljoprivrednike i njihove godišnji prihod u delti Neretve od više od 80 milijuna € koji će na ovaj način biti vrlo ugroženi. Nijedna studija takve vrste noje bila temelj izradae novog PP DNŽ, što je nedopustivo, pogotovu ako se ne uvažava prirodne značajke delte Neretve povezane s obvezom poštivanja Ramsarske konvencije u smislu već definiranih Ornitološki značajnih područja u Europi (Important Bird Areas), projekta koji provodi Međunarodno vijeće za zaštitu ptica (Bird Life International). Od 19 hrvatskih ornitoloških rezervata čak se tri nalaze na ušću Neretve. To su predjeli Podgrede (587 ha), Prud (250 ha) i Orepak (100 ha). Jedini ornitološko-ichtiološki rezervat u Hrvatskoj nalazi se u delti Neretve (Parila) koji je na površini od 410 ha zaštitila bivša općina Ploče. Kao značajan krajolik zaštićena su Baćinska jezera (286 ha) te dio krajolika Modro oko (145 ha). U donjoneretvanskom kraju zaštićeno je ukupno 1624 ha površine koje su pod neprestanim utjecajem gubitka postojeće bioraznolikosti usljed utjecaja koji ima projekt Gornji Horizonti i izgradnja još jednog tlačnog tunela s pripadnim pomoćnim građevinama na HE "Dubrovnik". Taj detalj će uvjetovati dodati nedostatak vode na području delte Neretve, čija bioraznolikost apsolutno ovisi o vodama koje se ispuštaju iz uzvodnih hidroelektrana na Neretvi i Trebišnjicom.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Realizacija II faze HE Dubrovnik će se u izmjenama i dopunama Plana uvjetovati Strateškom procjenom utjecaja na okoliš i procjenom utjecaja na ekološku mrežu NATURA 2000 za kumulativni utjecaj cijelog zahvata Gornji Horizonti, odnosno za projekt korištenja vodnih kapaciteta rijeka Trebišnjice i Neretve, te i donošenjem usuglašanih planova upravljanja i uspostavom monitoringa i mjera za praćenje i popravljavanje stanja voda

Međutim, Prijedlogom plana ne planira se nadogradnjom HE Dubrovnik oduzimati dodatne količine vode iz sliva Neretve i Trebišnjice, što će se izričito navesti u Odredbama za provođenje. Realizacijom II faze planira se povećanje instaliranog protoka HE Dubrovnik uz korištenje postojećeg dotoka, čime bi HE Dubrovnik postala vršno postrojenje,

Radom u vršnom režimu bi se osim dobivanja vršne energije smanjio bi se negativni utjecaj rada hidroelektrane na temperaturu mora u Župskom zaljevu budući da hidroelektrana ne bi bila u pogonu u ljetnom periodu.

**6.**

Nedopustiva je tvrdnja na stranici 193. (Ekološki koridori i selidbeni putovi životinja), Nacrta PP DNŽ- Provedbene odredbe, u kojoj se tvrdi da na području Županije nisu definirani ekološki koridori i selidbeni pravci kada se u svim stručnim publikacijama na razini EU i svijeta govori o Jadranskom migratomom putu koji ide preko delte Neretve i selidbi ribljih vrsta koritom rijeke Neretve. Na osnovu prikupljenih podataka procijenjeno je da Jadranskim migratomim putem tijekom jedne sezone preleti više od 80.000 ždralova i žličarki. Pri tome, značajan broj ptica zaustavlja se na određenim lokacijama koristeći ih za odmaranje i prehranu, posebno na onim zaštićenim područjima u delte Neretve.

**Odgovor:**

Ekološki koridor kao pravni mehanizam zaštite danas ne postoji ni u Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13.) kao ni u Uredbi o ekološkoj mreži (NN 124/13.) te Uredbi o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži (NN105/15.).

Kao pravni pojam, ekološki koridori (migracijski putevi), pojavljuju se prvi put 2003. godine u Zakonu o zaštiti prirode (NN 162/03.) kao sastavni dio ekološke mreže, koji se sastoji od ekološki značajnih područja povezanih prirodnim ili umjetnim ekološkim koridorima. Uredbom o proglašenju Ekološke mreže (NN 109/07) definirana su dva takva koridora na području RH: HR2001137 migracijski koridor za ptice - Palagruža – Lastovo – Pelješac te HR2001136 migracijski koridor za morske kornjače. Uslijed potrebe za usklađenjem s legislativom Europske Unije 2013. godine doneseni su , trenutno važeći, Zakon



o zaštiti prirode (NN 80/13) te Uredba o ekološkoj mreži (NN124/13) u kojima je napuštena koncepcija ekoloških koridora kao prostorno definiranih područja, a isti su uklopljeni u sastavnice ekološke mreže Natura 2000 - područja očuvanja značajna za ptice – POP te područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS. Koridor za ptice - Palagruža – Lastovo – Pelješac uklopljen je u područja: HR 1000031 Delta Neretve, HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac te HR1000038 Lastovsko otočje, a migracijski koridor za morske kornjače u 40 POVS područja na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije.

**7.**

ZAKLJUČAK: Nacrt sadržaja PP DNŽ je u svojim pojedinim djelovima stručno i pravno neutemeljen te bi ga trebalo doraditi i usuglašenog sadržaja trebalo staviti na javnu raspravu za koju držimo da je potrebna u svjetlu novih podataka i prijedloga koje su izrečene na javnim raspravama, temeljem zakona i postojećih odluka koja joj je predhodila od strane Skupštine DNŽ i Župana DNŽ.

**Odgovor:**

Ne usvaja se.

Plan će se doraditi sukladno usvojenim utemeljenim primjedbama i zahtjevima pristiglima u okviru održane Javne rasprave.

**8.**

2. Članak 38. je sporan u tekstalnom dijelu dokumenta Odredbi za provođenje (PPDNŽ, „Službeni glasnik Dubrovačko- neretvanske županije“, broj 6/03., 3/05.-uski., 3/06\*, 7/10., 4/12.-isp., 9/13. i 2/15.-uski. i 7/16 ); \* - Presuda Visokog upravnog suda RH Broj: Uoz-96/2012-8 od 28.11.2014., „Narodne novine“, broj 10/15. od 28.1.2015.) zbog toga što je suprotan odrednicama Zakona o prostornom planiranju RH i postojećih ugovora o zakupu na šumskom zemljištu (sada višegodišnji nasadi-vinogorje Komama) koje su na popisu poljoprivrednih površina koje vodi Ministarstvo poljoprivrede (ARKOD). Ovakvim sadržajem Nacrta PP DNŽ osporava se postojeći ugovori o zakupu zemljišta kao institutu stvarnog (zemljišnoknjižnog) prava. Zakupne odnose regulira cijeli niz propisa kao što su: Opće uređenje ugovora o zakupu, Zakon o obveznim odnosima, a posebna uređenja propisuju važeći Zakon o poljoprivrednom zemljištu i Pomorski zakonik, po tradi toga što je zakup vezan uz nekretninu koja je upisana u zemljišnu knjigu i kao takva prestavlja vlasništvo definirano ugovorom i važećim odlukama prizašlim iz programa Vlade RH. Zemljišna knjiga je javni registar (javna knjiga) u koju se upisuju nekretnine, sva stvarna prava na nekretninama, neka obvezna prava za koja to propisuje bilo Zakon o zemljišnim knjigama, bilo neki drugi propis, te pravne činjenice i osobni odnosi relevantni za pravni promet nekretnina, u ovom slučaju poljoprivredne površine. Navodimo nekoliko „eklatantnih“ primjera koji potkrepljuju gornju tvrdnju

Kao što vam je poznato, na području Općine Slivno i unutar Strogog rezervata "Malostonski zaljev" podignuto je preko 100 hektara vinograda, voćnjaka i maslinika, a izgrađeno je ili je još u izgradnji i nekoliko zgrada za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu sukladno Članku 48. Zakona o prostornom uređenju. Većina spomenutog odnosi se na površine koje su prenamijenjene Odlukom Vlade RH, međutim, postoje i površine u privatnom vlasništvu koje su također prenamijenjene u poljoprivredno zemljište, nedavno ili prije više desetaka godina.

Odredbe pod 111. (66) PPDNŽ govore o gradnji unutar prostora ograničenja ZOP-a građevina namijenjenih za vlastite gospodarske potrebe i zgrada za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu, a odredbe pod 106a. o gradnji na površinama prenamijenjenim u poljoprivredna zemljišta posebnim "Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada".

Iz ovih Odredbi proizlazi kako je gradnja prema odredbama 111. (66) moguća na privatnom poljoprivrednom zemljištu unutar prostora ograničenja i unutar područja osobito vrijednog krajobraza i zaštićenih dijelova prirode i onih predloženih za zaštitu, ali na istom takvom zemljištu koje je dano na služnost posebnom Odlukom Vlade HR to nije moguća?

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije treba na jednak način tretirati sve površine prenamijenjene u poljoprivredne, bez obzira bile one prenamijenjene temeljem Odluke Vlade RH ili se radi o površinama u privatnom vlasništvu prenamijenjene prije 10, 20 ili 100 godina, a ne diskriminirati korisnike samo po načinu stjecanja prava korištenja.

A) Smatramo stoga, kako je odredbe pod 106a. potrebno brisati.

U odredbi 119b., koja govori o zaštiti šuma i šumskog zemljišta, među ostalim se navodi i

- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta ako je one predviđeno za sadnju višegodišnjih nasada na kojima je odobreno pravo služnosti ili se planira osnivanje služnosti.

Korisnici zemljišta temeljem Odluke Vlade RH imaju ugovore koji ih obvezuju u određenom roku zemljište privesti svrsi. Na ovaj način se korisnike dovodi u situaciju da moraju birati da li će kršiti odredbe Ugovora ili PPDNZ, što je nedopustivo.

B) Predlaže se izmjena kako slijedi:

- izbjegavati promjenu namjene šuma i šumskog zemljišta i osnivanje služnosti u svrhu sadnje višegodišnjih nasada.

C) Također, potrebno je u PPDNZ jasno navesti mogućnost privođenja svrsi površina koje su već dana na služnost temeljem Odluke Vlade RH.

#### **Odgovor:**

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

Sukladno tome, Odredbe 106a. 119b. 343. i 454a. će se korigirati.

#### **9.**

D) Potrebno je iz prijedloga plana - Odredbe za provođenja PPDNZ jasno navesti koja su to ograničenja unutar ZOP- a, koji su to jedinstveni prirodni ili kultivirani predjeli ili slično, osim onih koja su sadržana u članku 305d. u formi nabiranja, da bi se mogla raditi detaljna krajobrazna studija koja kao takva nije definirana novim prijedlogom o gradnji koji je prošao proceduru usaglašavanja Vlade RH.

#### **Odgovor:**

Uvažava se.

Naime Zakon nije Prostorni plan. Prostorni planovi analiziraju područja i sukladno specifičnostima planiraju u njima. Za potrebe IDPPDNŽ izrađene su studije i elaborati koji za razinu regionalnog plana analiziraju prirodnu i kulturnu baštinu te krajolike i to: Baština, Krajobrazna podloga DNŽ, Kulturni krajolici DNŽ, Registar kulturnih dobara DNŽ, Popis arheoloških lokaliteta na području DNŽ, Povijesni prikaz DNŽ, Bonitetna katrta DNŽ, Prirodna baština DNŽ, Registar prirodnih dobara DNŽ kao podloga za prepoznavanje i ucrtavanje Krajolika. Za potrebe Planova užeg obuhvata potrebno je izraditi detaljnije krajobrazne studije kako bi se detaljnije proučili pojedini lokaliteti i evtl suzili obuhvati specifičnih krajolika na njihov pravi obuhvat i odredio način izgradnje u njima.

#### **10.**

Slična odredba nalazi se u članku 305.f., 305.g i potrebno ju je redefinirati i prilagoditi postojećim odrednicama koje definiraju gradnju na poljoprivrednom zemljištu u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

**Odgovor:**

Uvažava se.

Naime Zakon nije Prostorni plan. Prostorni planovi analiziraju područja i sukladno specifičnostima planiraju u njima. Za potrebe IDPPDNŽ izrađene su studije i elaborati koji za razinu regionalnog plana analiziraju prirodnu i kulturnu baštinu te krajolike i to: Baština, Krajobrazna podloga DNŽ, Kulturni krajolici DNŽ, Registar kulturnih dobara DNŽ, Popis arheoloških lokaliteta na području DNŽ, Povijesni prikaz DNŽ, Bonitetna kattra DNŽ, Prirodna baština DNŽ, Registar prirodnih dobara DNŽ kao podloga za prepoznavanje i ucrtavanje Krajolika. Za potrebe Planova užeg obuhvata potrebno je izraditi detaljnije krajobrazne studije kako bi se detaljnije proučili pojedini lokaliteti i evtl suzili obuhvati specifičnih krajolika na njihov pravi obuhvat i odredio način izgradnje u njima.

**11.**

E) Odredbe 343.i 454a. kojima se traži preispitivanje "Odluka Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada" potrebno je brisati.

Iz predmetnih odredbi nejasno je tko, kada, na koji način i s kojim pravnim učincima provodi preispitivanje, što stvara pravnu nesigurnost. Smatram kako je predmetnu odredbu, ukoliko je njena ugradnja u Plan temeljem Studije nužna, moguće napraviti i u sklopu Obrazloženja koje je sastavni dio Plana.

Smatram bitnim naglasiti da svi korisnici spornog zemljišta posjeduju svu potrebnu dokumentaciju i nikako ih se ne smije kroz PPDNZ ignorirati ili tretirati kao nelegalne graditelje ili nelegalne korisnike zemljišta. Njihovi poslovni planovi su dugoročni i temelje su se na provedbi sve zakonom propisane procedure i više od deset godina prakse na području vinogorja Komama. Investitori su u ovu situaciju dovedeni ne svojom krivnjom i svako zaustavljanje već započetih investicija imalo bi nesagledive posljedice.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma.

Sukladno tome, Odredbe će se korigirati.

**12.**

3. Odrednice pod rednim brojevima 106. i 110. koje govore o krajobrazu i njih bi trebalo izostaviti u provedbenim mjerama jer nisu u skladu s Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o poljoprivrednom zemljištu kao i s Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13 , te ih je potrebno uskladiti, posebno u onim djelovima koji se odnose na krajobraznu arhitekturu i građenje u Knjizi Provedbenih mjera PP DNŽ.

OBJAŠNJENJE: RH je potpisnica Konvencije o europskim krajobrazima koja je otvorena za potpisivanje u Firenci u Italiji 20. listopada 2000. godine u sklopu kampanje Vijeća Europe „Europa, zajednička baština“ i to potvrdila Zakonom o potvrđivanju Konvencije o europskim krajobrazima (NN-MU 12/02) i tu prestaje dalje definiranje krajobraza u segmentu gradnje, posebno na poljoprivrednim površinama na koje se odnosi Zakonom o prostornom uređenju NN 153/13. Unatoč takvim odrednicama u Nacrta sadržaj i provedbenim odrednicama PPDNŽ - Odredbe prostornog plana \_18\_7\_16 (PPDNŽ) vidimo da je krajobraz bez pravne i stručne utemeljenosti preuzeo važnu ulogu u planiranju prostora DNŽ. Naime u Članku 2. zakonskih odredbi koja regulira EU - Konvenciju o krajobrazu koja je prihvaćena u formi zakona bez podzakonskih akata koji pobliže određuju krajobraznu problematiku , osim što je u Članku 3. definira kao element očuvanja u kontekstu održivog razvoja koji uključuje ljudske intervencije na prostor što je slučaj na poljoprivrednim površinama u općini Slivno.

**Odgovor:**

Djelomično se usvaja.

Odredbe 106b. i 110b. koje se odnose na zahvate u u prostoru u svrhu obavljanja poljoprivrednih djelatnosti (odnosno na šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta koja će se korigirati, odnosno ucrtati kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma) će se korigirati.

**13.**

4. Odrednica 343. PP DNŽ koja govori o ekološkoj mreži Natura 2000 nije prihvatljiva i trebala bi se mjenjati sukladno integralnom tekstu popisa Natura 2000. Popis NATURA 200 čini odabir područja od europske važnosti (SCI) postoji, dok SPA područja (područja pod izdvojenim ptičjim vrstama unutar mreže) nisu definirana, te kao takva nije prihvatljiva u globalno neodređenom obuhvatu. Nadalje kartografski prikazi SUO IDPPDNŽ i Karte Natura 2000 (bioportal.hr) nisu usklađeni jer potonja definira prostor rezervata „Malostonski zaljev i malo more“ kao „large shallow inlets and bays“, što u prijevodu znači-velike plitke uvale i zaljevi dok na kartama Studije taj obuhvat seže znatno dublje u kopneni prostor.

**OBJAŠNJENJE:**

Neažurnost i netočnost Nacrta PP DNŽ u prikazivanju postojećeg stanja dovodi do unosa pojedine odrednice u provedbenim mjerama PP DNŽ., što nije u skladu s Zakonom o prostornom uređenju:

**1. OPĆE ODREDBE; Predmet Zakona i cilj sustava prostornog uređenja;**

- Članak 1.; Ovim se Zakonom uređuje sustav prostornog uređenja: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedba prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.;
- Ciljevi prostornog uređenja sadržanim u Članak 6. i
- Načela prostornog uređenja sadržanim u Članak 7., a posebno Načelu integralnog pristupa u prostornom planiranju sadržanom u Članak 8.:
- Prostorno planiranje temelji se na sveobuhvatnom sagledavanju korištenja i zaštite prostora u odnosu na planiranje pojedinih gospodarskih i upravnih područja koja se očituje u tome da se prostornim planovima koji se donose na temelju ovoga Zakona planira provedba svih zahvata u prostoru bez obzira na njihovu lokaciju, namjenu ili vrstu.;
- Prostorno planiranje je stalni proces koji obuhvaća poznavanje, provjeru i procjenu mogućnosti korištenja, zaštite i razvoja prostora, izradu i donošenje prostornih planova te praćenje provedbe prostornih planova i stanja u prostoru.
- Načelo uvažavanja znanstveno i stručno utvrđenih činjenica govori u Članak 9.; Upoznavanje, provjera i procjena mogućnosti korištenja i razvoja prostora te odabir planskih rješenja u izradi, donošenju i provedbi prostornih planova temelji se na primjeni suvremenih znanstvenih i stručnih postignuća te normi i standarda. Sve su to elementi koje Nacrta PP DNŽ nije do kraja sagledao i zato su potrebne promjene u njemu sukladno navedenom.

**Odgovor:**

Usvaja se.

Pretpostavljamo da se primjedba odnosi na dio Odredbe 343. vezno za šumska zemljišta. Ucertana šumska zemljišta koja se Odlukama Vlade RH o osnivanju služnosti na šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske radi podizanja višegodišnjih nasada prenamjenjuju u poljoprivredna zemljišta će se korigirati, odnosno ucrtat će se kao poljoprivredna zemljišta sukladno novim podacima Hrvatskih šuma. Sukladno tome, Odredbe će se korigirati.



H/16

U ime članova  
Građanska inicijativa :  
„Spasimo Omblu i njezine stanovnike“  
Ljubica i Katarina Matović  
Rožat donji 34  
20236 Mokošica  
kmatovic@hotmail.com

565

Republika Hrvatska  
ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE  
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

3187	REPUBLIKA HRVATSKA	17
Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko neretvanske županije		jedinica
Primijeno:	01.03.2017	-2
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	3
350-02/14-01/01	2117/1-21;	Vrijed.
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
15-17-477	0	-

(241)

REPUBLIKA HRVATSKA  
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA  
UPRAVNI ODJELI  
DUBROVNIK

Postava 22.02.17

Primljeno: 27-02-2017

Klasifikacijska oznaka:	Org. jedinica	
350-01/14-01/20	1-13/1	
Urudžbeni broj:	Prilog	Vrijed.
1577-209		+

Dubrovačko-neretvanska županija,  
Upravni odjel za prostorno uređenje i  
gradnju  
IDPPDNŽ  
Vukovarska 16  
20000 Dubrovnik

Primjedbe : Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije  
(u daljnjem tekstu: IDPPDNŽ)

Primjedba se odnosi na brzu cestu Osojnik – Karasovići, koja cijelim koridorom prolazi kroz Rijeku dubrovačku. U IDPPDNŽ navodi se da se planira i predlaže trasa brze ceste koja vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata, premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke itd. Planirani koridor ceste kroz Rijeku dubrovačku tj. predložena cesta Osojnik-Debeli brijeg ili Osojnik Karasovići (kako god da je nazivate različito). To je svakako brza cesta koja ide do granice sa Crnom Gorom te bi predstavljala međunarodnu tranzitnu brzu cestu, tražimo da se trajno i u potpunosti izbriše kao prijedlog iz prostornog plana prema novim izmjenama i dopunama od siječnja 2017.g.

Zbog sljedećih razloga :

Neprihvatljivo je da se takav projekt izvodi u značajnom krajobrazu. Rijeka dubrovačka proglašena je značajnim krajobrazom 1964.g. a Republika Hrvatska je potpisala Konvenciju o europskim krajobrazima 2000. g i druge konvencije vezane za ekologiju, bioraznolikost i staništa itd. U prostornom planu navodi se da se izradila „Krajobrazna osnova DNŽ“ koja uključuje: 1. Krajobraznu studiju DNŽ – Tipološka klasifikacija krajobraza 2. Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika DNŽ. O kojima se ništa ne navodi i ne može se pronaći na nijednom mjestu vaših službenih web stranica. Valjda je trebalo za svaki značajan krajobraz istaknuti što je studija pokazala. Apsurd je još veći jer se upravo

obvezujete u zaštiti značajnog krajobraza i europske mreže NATURA 2000 a predlažete izgradnju brze ceste koja bi degradirala oba dvoje.

Naime projekt bi se trebao izvoditi na krškom terenu na kojem se nalazi više prirodnih izvora pitke vode: Prijedor, Dračevo selo, izvorište kod Vodice, izvorište Zlokruši, izvorište Dražine, izvorište Obod, izvorište Milatovica, izvorište ispod Torete, izvorište Bota, izvorišta Knežica, izvorišta Šumet. Izgradnjom prometnica općenito je poznato da se mijenja i režim tokova površinskih i podzemnih voda u kršu. Svi ti prirodni izvori pitke vode bili bi u potpunosti ugroženi i prekinuti. O svim navedenim izvorištima ovisi poljoprivreda lokalnog stanovništva, dio su prirodnog bogatstva ovog područja.

Koridor brze ceste prolazio bi kroz klizišta tla koja su poznata u mjestu Čajkovica zbog čega je stanovništvo napuštalo kuće a klizište je još uvijek aktivno. Izgradnjom ovog koridora na seizmički najaktivnijem području u Hrvatskoj, ljudski životi bi bili ugroženi jer cesta prolazi kroz gusto naseljena mjesta i čak poviše samih kuća. Područje Rijeke dubrovačke poznato je i po orkanskim udarima bure koja je prirodna i neizbježna pojava, bilo bi nemoguće prometovati cijelom dionicom ovog područja. Sve to bi trebalo uzet ozbiljno u obzir a očito je da nije.

Na javnom izlaganju i raspravi Strateške studije utjecaja na okoliš Glavnog plana prometa Funkcionalne regije Južna Dalmacija koja će biti dio prilagodbe prostornog plana, na kojoj smo sudjelovali, predstavnicu tvrtke Oikon.d.o.o. dr.sc. Božica Šorgić iznijela je podatak da je ocjena na ekološku mrežu -2 kao značajan negativan utjecaj. O čemu svjedoči i tonski zapis s javne rasprave. Također tvrtka Oikon d.o.o nije uopće na primjeren način vrjednovala područje ekološke mreže NATURA 2000 ali i arheološko nalazište u Vilinoj špilji, koje uopće nije razmatrano.

Koridor brze ceste bio bi na cijelom području nacionalne i ekološke mreže NATURA 2000 što je ne prihvatljivo. Na samom izvoru Omble s kojega se Dubrovnik i okolica opskrbljuju vodom, planiran je vijadukt tj most što je neprihvatljivo iz više razloga. Najprije područje oko izvora ali i šire područje Rijeke dubrovačke je strogo zaštićeno i spada u dio nacionalne i europske ekološke mreže Natura 2000. Prilikom izvođenja teških građevinskih radova u početnoj i završnoj fazi, radovi bi imali veliki negativan utjecaj na cijelo područje koje je bogato važnim staništima, divljim zaštićenim svojstama i endemskim vrstama što predstavlja jedno od najbogatijih područja po bioraznolikosti u Europi. Strogo zaštićena staništa i endemske vrste bile bi ugrožene zbog osjetljivosti na buku, zagađeni zrak i izvođenje

radova. U blizini predviđenog mosta preko izvora Omble nalazi se i Vilina špilja. Špiljski sustav Vilna špilja ima najizraženiju biološku raznolikost podzemnih vrsta i staništa u Hrvatskoj i u Europi. Staništa i endemske vrste koje su strogo zaštićene prema mnogim propisima i sporazumima kao što su : Bernska konvencija , Bonnska konvencija, Sporazum EUROBATS, EU Direktiva o staništima, Zakonom o zaštiti prirode i dr. Zbog značajnog negativnog utjecaj na područje ekološke mreže koji se ne može isključiti, traži se da se u potpunosti izbriše cijeli koridor ceste iz prostornog plana .

Ovakvim projektom bila bi ugrožena vodoopskrba uslijed akcidentnih situacija primjerice prevrtanjem cisterni, kamiona a koje u tranzitu prevoze raznovrsne otrovne kemikalije koje su opasne po zdravlje, život ljudi i uništenje okoliša. Prilikom izvođenja teških građevinskih radova koji bi se radili u krškom području koje je hidrološki aktivno postoji velika mogućnost da dođe do prekida vodoopskrbe za cijeli Grad i okolice .

Osnovna ljudska prava na sigurnost, čist okoliš i zrak, pitku vodu zagaranirana su Ustavom Republike Hrvatske stoga se podrazumijeva se da su dio svakog službenog dokumenta pa i PP DNŽ-e .

Treba uzeti u obzir arheološko istraživanje i bogato nalazište u Vilinoj špilji koje je započelo 2014.g, a u drugoj fazi istraživanja 2015.g. „pronađeni su brojni ulomci keramičkih posuda, životinjskih kostiju i raznih vrsta školjaka. Među ulomcima keramičkih posuda izdvajaju se oni sa samih početaka neolitizacije ovih prostora, odnosno ulomci koji pripadaju tzv. „impresso kulturi“ iz vremena 6200 do 5700 g. pr. Kr.“... Arheološka istraživanja još nisu završena. (izvor Arheološki muzej Dubrovnik). U mjestu Prijevor nalazi se arheološko nalazište koje još uvijek nije istraženo a za koje postoje naznake da je bilo Ilirsko naselje , pronađeni su stećci. Upravo na tom bogatom arheološkom lokalitetu predlažete koridor brze ceste , kako bi što bolje zakopali arheološke nalaze.

Na području Rijeke dubrovačke nalaze se ljetnikovci koji su registrirani kao zaštićena nepokretna kulturna dobra i baština Republike Hrvatske. Izgradnjom ove ceste promijenio bi se i degradiralo u potpunosti kulturno –povijesne značajke Rijeke dubrovačke. Tako se u niti jednom dijelu ne navodi koliko je ljetnikovaca, koje su njihove kulturne vrijednosti, niti se uzima u obzir da su registrirana kao zaštićena nepokretna kulturna dobra RH-e. U Rijeci dubrovačkoj postoji VELIKI BROJ nepokretnih kulturnih dobara, kako ljetnikovaca tako i sakralnih objekta. U Rožatu : Crkva Uznesenja Marijana s grobljem, Samostan i crkva Pohođenja Marijina , Ljetnikovac Džono Restić. U Komolac : Kuća Ivana Gundulića,



Ljetnikovac Bizzaro, Ljetnikovac Sorokočević i Crkva Navještenja, Crkva Sv. Tripuna, Crkva Sv. Duha. U Mokošici : Ljetnikovac Bunić, Ljetnikovac Gradi, Ljetnikovac Gučetić, Ljetnikovac Ranjina-Zamanjina. U Čajkovićima Ljetnikovac Bozdari-Škaprlenda koji su upisani u registar, postoji ih još ali nisu upisani u registar, što ne umanjuje njihovu arhitektonsku, kulturno-povijesnu vrijednost. Iako cesta ne prolazi tik uz ta kulturna dobra imala bi negativan utjecaj na zaštitu, očuvanje i vizualni identitet.

S obzirom na specifičnost zaljeva Rijeke dubrovačke koja je omeđena planinskim lancem s obje strane, sjeverne i južne, te je opće poznato da se u takvim predjelima stvara eho tj. višestruko odbijanje zvuka neminovno je da bi prolaskom više tisuća prometnih vozila dolazilo do buke. Buka bi imala veliki negativan utjecaj na zdravlje i kvalitetu života stanovnika i turista a osobito jer se cesta planira raditi u blizini stambenih naselja, objekata privatnih iznajmljivača. Područje Rijeke dubrovačke broji oko 12 -15 tisuća stanovnika a to je 1/3 stanovništva Grada Dubrovnika koji bi bili ugroženi bukom. Dok se nije izgradio most Franjo Tuđman stanovnici su već tada bili ugroženi bukom a kamoli u slučaju izgradnje brze ceste kojom bi prometovalo na tisuće vozila u oba smjera. Kako se radi o tranzitnoj cesti uslijed vožnja toliko velikog broja automobila proizvodila bi se nesnošljiva buka cijelom trasom i neprekidno. Upravo izgradnjom mosta Franjo Tuđman uvelike se smanjila prometna gužva, buka i onečišćenje zraka što je imalo pozitivne utjecaje na kvalitetu života stanovnika i područje značajnog krajobraza Rijeke dubrovačke.

Zbog povećanog prometa u ovom području došlo bi do povećanog zagađenje zraka što bi imalo negativan utjecaj na zdravlje ljudi ali i na poljoprivredu, osobito na ekološki uzgoj koji bi bio u potpunosti onemogućen. Tako bi došlo i do propadanja poljoprivrednih obiteljskih gospodarstva u budućnosti. Ukupno to bi za stanovnike imalo nesagledive loše posljedice kako u ekonomskom tako i u zdravstvenom smislu.

Jasno je i vidljivo iz karte da se ne rješava prometna problematiku Grada Dubrovnika i njegovo šire područje već se isključivo nameće trasa nevjerojatno skupe međunarodne tranzitne prometnice koja prolazi kroz sva naselja Rijeke dubrovačke. Predložena cesta Osojnik-Debeli brijeg nema dobiti za lokalno stanovništvo jer će koristiti samo kao tranzitni koridor kojim će prolaziti najviše teških kamiona s područja (u oba smjera) : Crne Gore, Albanije, Makedonije, Rumunjske, Bugarske, Turske itd.

Predložena cesta imala bi negativan utjecaj i na turizam koji se razvija u Rijeci dubrovačkoj jer se sve više povećava broj privatnih iznajmljivača i ugostiteljskih objekata. Sama vizura



Rijeke dubrovačke bi se uništila i degradirale bi se ukupne krajobrazne, kulturno-povijesne vrijednosti, sve su to njezine prednosti koje bi se trebale ukomponirati u novu turističku ponudu a na ovaj način bi to bilo više nego otežano. Rijeka dubrovačka je poželjna mirna oaza u kojoj sve veći broj turista uživa. Nezamislivo je da bi se turistima svidjela buka, onečišćeni zrak, promijenjeni vizualni identitet.

Umjesto da Rijeku dubrovačku predložite u PP-u kao turističku destinaciju a aktivnosti usmjerite u zaštiti i očuvanju krajobraza, kulturno povijesnih vrijednosti, ovakvim koridorom brze ceste bi se uništila i zadnja šansa da se razvije u poželjnu turističku destinaciju. Kao nova destinacija pridonijela bi rasterećenju velikog broja turista iz samoga Grada.

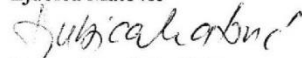
Kvaliteta života lokalnog stanovništva bi bila smanjena zbog buke, zagađenog zraka i izobličavanja krajobraza. Nedvojbeno je da bi došlo do većeg onečišćenja zraka te bi time bila ugrožena i poljoprivreda i ekološki uzgoj koji se sve više razvija i potiče u zemljama članicama EU-e. Negativan utjecaj bi bio i na vizuru Rijeke dubrovačke te bi sigurno namjeravana cesta degradirala ukupne krajobrazne, kulturno-povijesne vrijednosti.

Mišljenja smo da bi institucije na lokalnoj i državnoj razini kao i građani trebali očuvati kulturno-povijesne i krajobrazne vrijednosti koje mnogi nemaju a mi imamo. Stoga područje Rijeke dubrovačke treba očuvati a ne unazaditi i uništiti pod svaku cijenu. Moguće je koristiti alternativna rješenja koja u studiji nisu ponuđena a trebala su biti ponuđena. O čemu svjedoči tonski zapis s javne rasprave na kojoj smo sudjelovali. Zbog svih navedenih razloga tražimo da se predviđeni koridor brze ceste Osojnik-Debeli brijeg (Zračna luka, Karasovići jer se na više mjesta u studiji i prostornom planu naziva različito) ne uvrsti i trajno izbriše iz prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije. Alternativno rješenje treba usmjeriti na način da se izbjegne u potpunosti područje Rijeke dubrovačke. Moguće je da Dubrovnik bude bolje prometno povezan na drugi način a da se očuva i zaštiti Rijeka dubrovačka. Druga varijanta bi bila i ekonomski isplativija.

Zadovoljni smo brisanjem He Omble iz Prostornog plana DNŽ-e sukladno rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

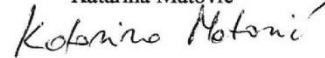
U ime članova Građanska inicijativa : „Spasimo Omblu i njezine stanovnike“

Ljubica Matović



Rožat, 22. veljače 2017. g.

Katarina Matović



**GRAĐANSKA INICIJATIVA SPASIMO OMBLU I NJEZINE STANOVNIKE  
u ime članova Ljubica i Katarina Matović  
Rožat Donji 34  
20236 MOKOŠICA**

**1.**

**Primjedba se odnosi na brzu cestu Osojnik - Karasovići, koja cijelim koridorom prolazi kroz Rijeku dubrovačku.**

U IDPPDNŽ navodi se da se planira i predlaže trasa brze ceste koja vodi sjevernim padinama Rijeke dubrovačke, kod Rožata, premoštava Rijeku dubrovačku, te se dalje penje padinom iznad Čajkovice i Knežice do Šumeta gdje novim tunelom kroz brdo Parež ulazi u prostor Župe dubrovačke itd. Planirani koridor ceste kroz Rijeku dubrovačku tj. predložena cesta Osojnik-Debeli brijeg ili Osojnik Karasovići (kako god da je nazivate različito). To je svakako brza cesta koja ide do granice sa Crnom Gorom te bi predstavljala međunarodnu tranzitnu brzu cestu, tražimo da se trajno i u potpunosti izbriše kao prijedlog iz prostornog plana prema novim izmjenama i dopunama od siječnja 2017.g.

Zbog sljedećih razloga:

- Neprihvatljivo je da se takav projekt izvodi u značajnom krajobrazu. Rijeka dubrovačka proglašena je značajnim krajobrazom 1964.g. a Republika Hrvatska je potpisala Konvenciju o europskim krajobrazima 2000. g i druge konvencije vezane za ekologiju, bioraznolikost i staništa itd. U prostornom planu navodi se da se izradila „Krajobrazna osnova DNŽ“ koja uključuje: 1. Krajobraznu studiju DNŽ - Tipološka klasifikacija krajobraza 2. Prepoznavanje i vrednovanje kulturnih krajolika DNŽ. O kojima se ništa ne navodi i ne može se pronaći na nijednom mjestu vaših službenih web stranica. Valjda je trebalo za svaki značajan krajobraz istaknuti što je studija pokazala. Apsurd je još veći jer se upravo obvezujete u zaštiti značajnog krajobraza i europske mreže NATURA 2000 a predlažete izgradnju brze ceste koja bi degradirala oba dvoje.
- Naime projekt bi se trebao izvoditi na krškom terenu na kojem se nalazi više prirodnih izvora pitke vode: Prijedor, Dračevo selo, izvorište kod Vodice, izvorište Zlokruš, izvorište Dražine, izvorište Obod, izvorište Milatovica, izvorište ispod Torete, izvorište Bota, izvorišta Knežica, izvorišta Šumet. Izgradnjom prometnica općenito je poznato da se mijenja i režim tokova površinskih i podzemnih voda u kršu. Svi ti prirodni izvori pitke vode bili bi u potpunosti ugroženi i prekinuti. O svim navedenim izvorištima ovisi poljoprivreda lokalnog stanovništva, dio su prirodnog bogatstva ovog područja.
- Koridor brze ceste prolazio bi kroz klizišta tla koja su poznata u mjestu Čajkovica zbog čega je stanovništvo napuštalo kuće a klizište je još uvijek aktivno. Izgradnjom ovog koridora na seizmički najaktivnijem području u Hrvatskoj, ljudski životi bi bili ugroženi jer cesta prolazi kroz gusto naseljena mjesta i čak poviše samih kuća. Područje Rijeke dubrovačke poznato je i po orkanskim udarima bure koja je prirodna i neizbježna pojava, bilo bi nemoguće prometovati cijelom dionicom ovog područja. Sve to bi trebalo uzet ozbiljno u obzir a očito je da nije.
- Na javnom izlaganju i raspravi Strateške studije utjecaja na okoliš Glavnog plana prometa Funkcionalne regije Južna Dalmacija koja će biti dio prilagodbe prostornog plana, na kojoj smo sudjelovali, predstavnica tvrtke Oikon.d.o.o. dr.sc. Božica Šorgić iznijela je podatak da je ocjena na ekološku mrežu -2 kao značajan negativan utjecaj. O čemu svjedoči i tonski zapis s javne rasprave. Također tvrtka Oikon d.o.o nije uopće na primjeren način vrjednovala područje ekološke mreže NATURA 2000 ali i arheološko nalazište u Vilinoj špilji, koje uopće nije razmatrano.

- Koridor brze ceste bio bi na cijelom području nacionalne i ekološke mreže NATURA 2000 što je ne prihvatljivo. Na samom izvoru Omble s kojega se Dubrovnik i okolica opskrbljuju vodom, planiranje vijadukt tj most što je neprihvatljivo iz više razloga. Najprije područje oko izvora ali i šire područje Rijeke dubrovačke je strogo zaštićeno i spada u dio nacionalne i europske ekološke mreže Natura 2000. Prilikom izvođenja teških građevinskih radova u početnoj i završnoj fazi, radovi bi imali veliki negativan utjecaj na cijelo područje koje je bogato važnim staništima, divljim zaštićenim svojstama i endemskim vrstama što predstavlja jedno od najbogatijih područja po bioraznolikosti u Europi. Strogo zaštićena staništa i endemske vrste bile bi ugrožene zbog osjetljivosti na buku, zagađeni zrak i izvođenje radova.
- U blizini predviđenog mosta preko izvora Omble nalazi se i Vilina špilja. Špiljski sustav Vilna Špilja ima najizraženiju biološku raznolikost podzemnih vrsta i staništa u Hrvatskoj i u Europi
- Ovakvim projektom bila bi ugrožena vodoopskrba uslijed akcidentnih situacija primjerice prevrtanjem cisterni, kamiona a koje u tranzitu prevoze raznovrsne otrovne kemikalije koje su opasne po zdravlje, život ljudi i uništenje okoliša. Prilikom izvođenja teških građevinskih radova koji bi se radili u krškom području koje je hidrološki aktivno postoji velika mogućnost da dođe do prekida vodoopskrbe za cijeli Grad i okolice.
- Osnovna ljudska prava na sigurnost, Čist okoliš i zrak, pitku vodu zagarrantirana su Ustavom Republike Hrvatske stoga se podrazumijeva se da su dio svakog službenog dokumenta pa i PP DNŽ-e.
- Treba uzeti u obzir arheološko istraživanje i bogato nalazište u Vilinoj špilji koje je započelo 2014.g, a u drugoj fazi istraživanja 2015.g. „pronađeni su brojni ulomci keramičkih posuda, životinjskih kostiju i raznih vrsta školjaka. Među ulomcima keramičkih posuda izdvajaju se oni sa samih početaka neolitizacije ovih prostora, odnosno ulomci koji pripadaju tzv. „impresso kulturi“ iz vremena 6200 do 5700 g. pr. Kr.“... Arheološka istraživanja još nisu završena, (izvor Arheološki muzej Dubrovnik). U mjestu Prijedor nalazi se arheološko nalazište koje još uvijek nije istraženo a za koje postoje naznake daje bilo Ilirsko naselje, pronađeni su stećci. Upravo na tom bogatom arheološkom lokalitetu predlažete koridor brze ceste, kako bi što bolje zakopali arheološke nalaze.
- Na području Rijeke dubrovačke nalaze se ljetnikovci koji su registrirani kao zaštićena nepokretna kulturna dobra i baština Republike Hrvatske. Izgradnjom ove ceste promijenio bi se i degradiralo u potpunosti kulturno -povijesne značajke Rijeke dubrovačke. Tako se u niti jednom dijelu ne navodi koliko je ljetnikovaca, koje su njihove kulturne vrijednosti, niti se uzima u obzir da su registrirana kao zaštićena nepokretna kulturna dobra RH-e. U Rijeci dubrovačkoj postoji VELIKI BROJ nepokretnih kulturnih dobara, kako ljetnikovaca tako i sakralnih objekata. Iako cesta ne prolazi tik uz ta kulturna dobra imala bi negativan utjecaj na zaštitu, očuvanje i vizualni identitet.
- S obzirom na specifičnost zaljeva Rijeke dubrovačke koja je omeđena planinskim lancem s obje strane, sjeverne i južne, te je opće poznato da se u takvim predjelima stvara eho tj. višestruko odbijanje zvuka neminovno je da bi prolaskom više tisuća prometnih vozila dolazilo do buke. Buka bi imala veliki negativan utjecaj na zdravlje i kvalitetu života stanovnika i turista a osobito jer se cesta planira raditi u blizini stambenih naselja, objekata privatnih iznajmljivača. Područje Rijeke dubrovačke broji oko 12 -15 tisuća stanovnika a to je 1/3 stanovništva Grada Dubrovnika koji bi bili ugroženi bukom. Dok se nije izgradio most Franjo Tuđman stanovnici su već tada bili ugroženi bukom a kamoli u slučaju izgradnje brze ceste kojom bi prometovalo na tisuće vozila u oba smjera. Kako se radi o tranzitnoj cesti uslijed vožnja toliko velikog broja automobila proizvodila bi se nesnošljiva buka cijelom trasom i neprekidno. Upravo izgradnjom mosta Franjo Tuđman uvelike se smanjila prometna gužva, buka i onečišćenje zraka što je imalo pozitivne utjecaje na kvalitetu života stanovnika i područje značajnog krajobraza Rijeke dubrovačke.
- Zbog povećanog prometa u ovom području došlo bi do povećanog zagađenje zraka što bi imalo negativan utjecaj na zdravlje ljudi ali i na poljoprivredu, osobito na ekološki uzgoj koji bi bio u potpunosti onemogućen. Tako bi došlo i do propadanja poljoprivrednih obiteljskih gospodarstva u budućnosti. Ukupno to bi za stanovnike imalo nesagledive loše posljedice kako u ekonomskom tako i u zdravstvenom smislu.

- Jasno je i vidljivo iz karte da se ne rješava prometna problematiku Grada Dubrovnika i njegovo šire područje već se isključivo nameće trasa nevjerovatno skupe međunarodne tranzitne prometnice koja prolazi kroz sva naselja Rijeke dubrovačke. Predložena cesta Osojnik-Debeli brijeg nema dobrobiti za lokalno stanovništvo jer će koristiti samo kao tranzitni koridor kojim će prolaziti najviše teških kamiona s područja (u oba smjera) : Cme Gore, Albanije, Makedonije, Rumunjske, Bugarske, Turske itd.
- Predložena cesta imala bi negativan utjecaj i na turizam koji se razvija u Rijeci dubrovačkoj jer se sve više povećava broj privatnih iznajmljivača i ugostiteljskih objekata.
- Sama vizura Rijeke dubrovačke bi se uništila i degradirale bi se ukupne krajobrazne, kultumopovijesne vrijednosti, sve su to njezine prednosti koje bi se trebale ukomponirati u novu turističku ponudu a na ovaj način bi to bilo više nego otežano. Rijeka dubrovačka je poželjna mirna oaza u kojoj sve veći broj turista uživa. Nezamislivo je da bi se turistima svidjela buka, onečišćeni zrak, promijenjeni vizualni identitet.
- Umjesto da Rijeku dubrovačku predložite u PP-u kao turističku destinaciju a aktivnosti usmjerite u zaštiti i očuvanju krajobraza, kulturno povijesnih vrijednosti, ovakvim koridorom brze ceste bi se uništila i zadnja šansa da se razvije u poželjnu turističku destinaciju. Kao nova destinacija pridonijela bi rasterećenju velikog broja turista iz samoga Grada.
- Kvaliteta života lokalnog stanovništva bi bila smanjena zbog buke, zagađenog zraka i izobličavanja krajobraza. Nedvojbeno je da bi došlo do većeg onečišćenja zraka te bi time bila ugrožena i poljoprivreda i ekološki uzgoj koji se sve više razvija i potiče u zemljama članicama EU-e. Negativan utjecaj bi bio i na vizuru Rijeke dubrovačke te bi sigurno namjeravana cesta degradirala ukupne krajobrazne, kultumopovijesne vrijednosti.

Zbog svih navedenih razloga tražimo da se predviđeni koridor brze ceste Osojnik-Debeli brijeg (Zračna luka, Karasovići jer se na više mjesta u studiji i prostornom planu naziva različito) ne uvrsti i trajno izbriše iz prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije.

Alternativno rješenje treba usmjeriti na način da se izbjegne u potpunosti područje Rijeke dubrovačke. Moguće je da Dubrovnik bude bolje prometno povezan na drugi način a da se očuva i zaštiti Rijeka dubrovačka. Druga varijanta bi bila i ekonomski isplativija.

#### **Odgovor:**

Uvažava se.

Međutim, koridori brze ceste, plinovoda i željeznice utvrđeni su u strateškim dokumentima Republike Hrvatske. S obzirom na očekivano prometno opterećenje trasa se planira kao dvotračna. Predmetna cesta je u prvom redu namijenjena povezivanju Dubrovnika i zračne luke brzom vezom, te povezivanja Dubrovnika i zračne luke s prometnom mrežom RH i županije, dok bi se tranzitni promet ranije usmjerio autocestom prema BiH i Crnoj Gori. Kod vođenja trase se pazilo na zone sanitarne zaštite izvorišta na način da je položena po nižim kotama od izvorišta, a nizvodno od izvorišta Omble je položena na vijaduktu.

Predmetna trasa je uvrštena u Prijedlog IDPPDNŽ kako bi se izbjegao negativni utjecaj na svjetsku baštinu grada Dubrovnika, budući je važeći Plan planirao trasu brze ceste južnim padinama Srđa. Trasa je predožena od strane Društva građevinskih inženjera i Društva arhitekata Dubrovnika i prihvaćena je od strane stručne javnosti na prezentaciji u Dubrovniku Trasa je uvrštena i u Prometnu studiju Grada Dubrovnika, GF Zagreb, 2012.

U Prijedlog Izmjena i dopuna Plana uvrštena je i trasa s novim mostom preko Omble uz postojeći, koja bi vodila iz smjera Osojnika prema mostu dr. Franje Tuđmana, te dalje sjevernim padinama Srđa prema Šumetu i Župi dubrovačkoj.

Međutim sa stanovišta kulturno-povijesne baštine vođenje trase sjevernim padinama Srđa ima veliki utjecaj na fizički, prostorni i vizualni integritet ljetnikovaca (Bunić Kaboga) i na urbani prostor predgrađa Dubrovnika, što dovodi do velikog negativnog utjecaja na sve vrste baštine ne samo u neposrednom prostoru, već i šire.



Isto tako, s obzirom na dobra svjetske baštine (Spomenička cjelina Dubrovnika), ovaj cestovni koridor se jednim dijelom nalazi u predloženoj „buffer“(kontaktnoj) zoni te će imati vrlo velik negativni utjecaj na šire vizualno okruženje spomenika svjetske baštine, a posebno na važne elemente njegova funkcionalnog integriteta; vodovod i stare dubrovačke ljetnikovce. Glavne povijesne prilazne ceste i željeznica također bi bili narušeni.

**2.**

Zadovoljni smo brisanjem He Omble iz Prostornog plana DNŽ-e sukladno rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

**Odgovor:**

Usvaja se.